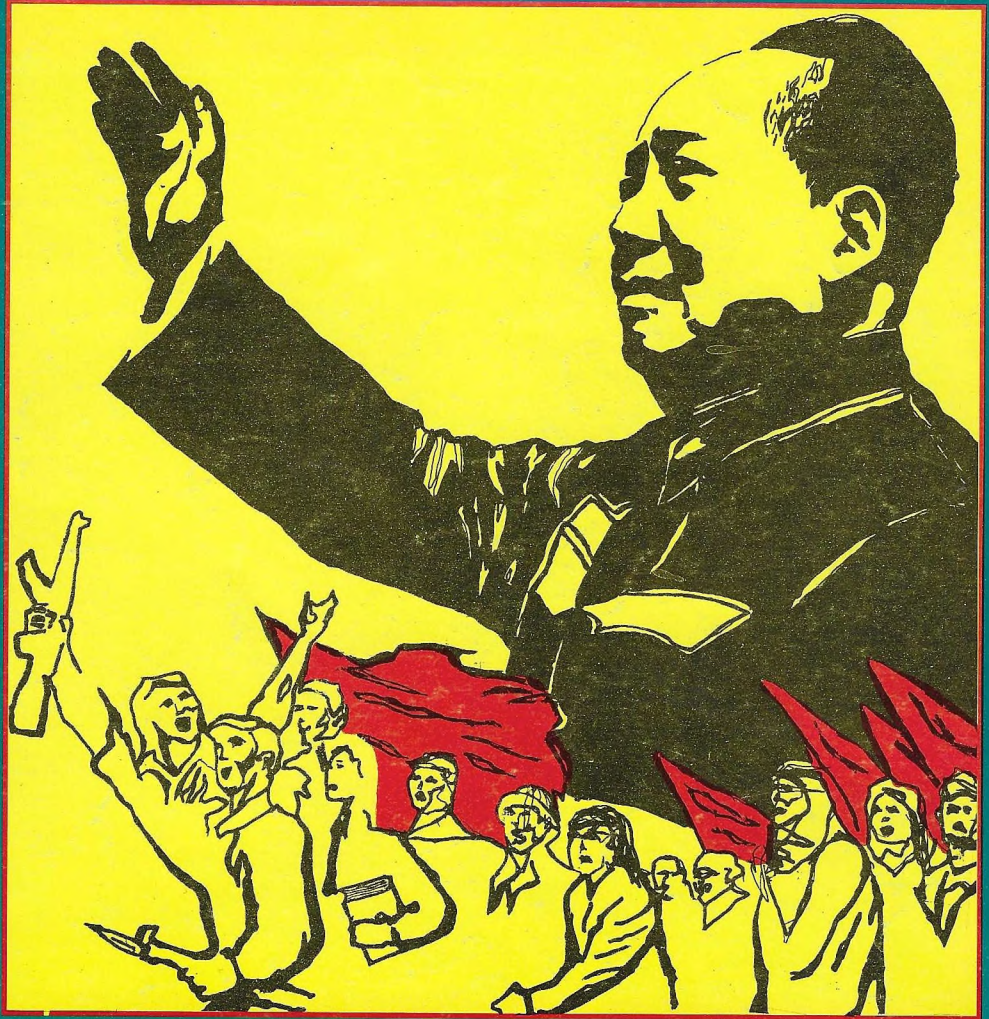

GENÇLİK

Kasım-Aralık 91 Yılı: 1 Sayı: 1 Fiyatı: 3000 TL. (KDV Dahil) Siyasi Gençlik Dergisi

**YAŞASIN
YENİ DEMOKRATİK
TÜRKİYE
MÜCADELEMİZ!**

www.partizancarsivi.net

YENİ DEMOKRAT

Alanlara militan anıtlar dikmeliyiz
Proleter soyluluğunda menekşeli mermerin
Dağlardan duyuluyormuşcasınasesleri
Kartal kanatlarının, mermilerin
Taçlandırmış gibi başına, eytişen deseni
Öldükçe sevdim ey özgürlük seni!..

İSMAİL ORAL
BAĞIMSIZLIK, DEMOKRATİK
HALK DEVRİMİ VE
SOSYALİZM MÜCADELEMİZDE
YAŞIYOR, YAŞAYACAK!..

YENİ DEMOKRAT GENÇLİK

KASIM-ARALIK 1991

UMUT YAYIMCILIK

ve Basım Sanayi Limited Şirketi
Adına Sahibi
ve Yazı İşleri Müdürü
Ertuğrul KARATAŞ

Yönetim Yeri:

Piyerloti Cad. Ortaklar İş Hanı
No: 33-35/37
Çemberlitaş-İstanbul
Tel: 516 60 20 - 518 23 23
Fax: 518 23 23
Baskı: Metinler Matbaası

İÇİNDEKİLER

Mevzileri Güçlendir Mücadeleyi Yükselt.....	3
İçinde Bulduğumuz dönem YDG ve Görevleri.....	5
Anti-Terör Yasasıyla Yasallaşan ve Azgınlaşan Açık Devlet Terörü.....	8
Can İSMAIL.....	11
Seher ŞAHİN Ölümsüzdür.....	13
İ.Ü.'ne Polis Saldırısı.....	15
Öğ.G.Mücadelesi ve Sorunları.....	16
Mao Zedung'un Çizdiği Kızıl Güzergahta Herleyelim.....	18
Sanat-Edebiyat ve Politika.....	21
S.MİS ve M.HOROZ'la Röportaj.....	23
İnsanın Evrimi.....	31
Cinsel Özgürlük ya da Özgürlüğün Cinselleştirilmesi.....	38
Yeraltındaki (Şiir).....	40

ÇIKARKEN

Gençliğe Sesleniyoruz !

Sosyal hayatın, statükoları ve sınıfsal farklılaşmayı katı ve acımasızca dayattığı, toplumsal işbölümünde farklı alanlara savurarak sınıfını netleştirmeye yönelttiği bir dönemi yaşayanlar.

Emeğin sömürsünü, ayrıcalıklı bir eğitim ve maddi olanaklardan yoksun bırakılmış bir kesim olarak erken nasırlanmış ellerinin üretkenliğinde fabrikalarda ve tarlalarda günbegün iliklerine kadar hissedilen işçi ve köylü gençlik,

Amacı, emperyalizmin uşağı komprador ve feodallerin egemenliğini devam ettirmek, hakim sömürü çarklarının ideolojik ahlaki ve teknik unsurlarını üretmek olan eğitim kurumlarında; faşist, feodal, şoven bir ideolojiyle kafaları biçimlendirilmek istenen ve düzenin kendi ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde insan dışında büyük çoğunluğu doldur boşalt sistemiyle tezgahtan geçirilen orta ve yüksek öğrenim gençliği,

Ulusal kimliğinden ve kültüründen dolayı asimilasyon ve katliamlara uğrayan asker postalları ve silahların gölgesinde yaşamaya mahkum edilen, doğduğu günden beri ezen ulus baskısına maruz kalan Kürt gençliği,

Hayatın her alanında eşitsizliğe, baskıya ve sömürüye karşı çıkan bağımsız ve emeğin özgür olduğu bir sistem mücadelesi safalarında yer alan yurtsever-ilerici-devrimci-demokrat-komünist gençlik.

Sizlere sesleniyoruz!

Yeni Demokrat Gençlik tarihsel olarak sınıf mücadelesinin bugünkü aşamasında kapitalizme karşı proletarya ve dünya halklarının mücadelesinin mirası üzerinde yükseliyor. Bu miras, Marks-Engels ile bilince dönüşen Lenin, Stalin ve Mao'nun rehberliğiyle zenginleşen ve gelişen Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi bilimidir.

Egemen sınıflar açlığın sefaletin üzerine inşa ettikleri saltanatlarının devamı için bir yandan halkın yükselen mücadelesini katliamlarla, kanla boğmaya çalışarak, diğer yandan; faşist ideolojiyi eğitim kurumlarıyla basını ve TV.siyle empoze ederek ahlaki ve kültürel yozluğu yayarak tabuların zinciriyle hareketsiz, sinik, kadcerc bir toplum yaratmak istiyorlar.

Revizyonist çizgilerin iflasının yaşandığı sözde "sosyalist" ülkelerin yarattığı tahribata ek olarak emperyalist-kapitalist kampın kopardığı "komünizm öldü" yaygaralarıyla proletarya ve halkların üzerine geldikleri karanlık ve umutsuz kadcerciliği egemen kılmaya çalışıyorlar.

Sözde "aydınlar" düzen içi alternatifler üretmeye çalışarak istikrar ve statükoların devamlılığına uşaklık ediyor.

Koro; demogojiler, çığlıklar, bağırtilar, tehditler ve katliamların karmaşasıyla hep bir ağızdan "KURTULAMAYACAK-SİNİZ" şarkısını söylüyor. Bu zoraki tiyatronun yanılmasına kapılanlar, diğer bir deyişle revizyonist çizgi kuyrukçuları koltuklarına mihlanmışlar. Titrek seslerle şarkıya eşlik ediyorlar.

Sınıf mücadelesini belirleşen çelişkilerin değişmediği ve daha da derinleştiği çağımızda sosyalist ülkelerde kendini gösteren savruluşlar: Sosyalizm de sınıf çelişkilerinin ve mücadelesini kavrayamayan, Marksist-Leninist ilkelere sapan ve bilimsel ideolojiyi çarpıtarak proletaryaya ihanet eden çizgilerin geldikleri sonuçlardır. Devrimci proletaryanın kızıl bayrağı ise emin ellerdedir. Tarihin yenilgi ve zaferlerden edinilen deneyimler ışığında devrim mücadelesi gerçek anlamda Komünist partilerin öncülüğünde devam ediyor ve yükseliyor. Var olan süreçte sömürünün "yeni

dünya düzeni" parolası altında daha da azgınlaşması, halkların sesini yükseltmesine ve devrimci kabarışlara gecedir.

Ülkemizde ise SS Kararnameleri "Anti-Terör Yasası" ile somutlaşan ve son 8 ay içinde sorgusuz infiazlar ve katliamlarla yaratılan terör uygulamaları devrim mücadelesini durduramıyor. Seçim aldatmacası ile istikrar bulmaya ve "meşruluğunu" tazelemeye çalışan devlet kaçınılmaz bunalımını ve kitlesel demokratik halk muhalefetini önlemeyecektir.

Biz diyoruz ki: Kurtuluşumuz kendi ellerimizdedir!

Proletarya ve ezilen halklar onları yolundan sapıran revizyonist ideolojileri mahkum ederek, buruşturup tarihin çöp sepetine atmalıdır. Ve somut olarak bir kez daha ortaya çıkmıştır ki onlar emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerin demogojilerine baskı ve terörüne karşı kendi ideolojisiyle yani **Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi** ile karşı durmadığı ve bu temelde mücadelesiyle bir bütün olarak kitlesel yıkıcı gücünü yöneltmediği sürece kolyalarına dolanan zincirlerinden kurtulamaz.

Devrim mücadelesinin bir bileşeni olarak kavranması gereken gençlik hareketi de aktif mücadele ve örgütlenmelerini geliştiremediği sürece sorunlarına ve taleplerine çözüm bulamayacaktır. Bugün özgür ve bilimsel, üretime ve emeğe göre biçimlendirilmiş bir eğitim sistemi, **Demokratik Halk Devrimi** gerçekleştirilmeden yaratılamaz. Bu bilinçle hareket ederek gençlik; demokratik halk üniversiteleri perspektifiyle mücadelesini yükseltmelidir.

Geniş ölçekli olarak ortaya koyduğumuz bu görüş ve programatik yaklaşım günlük, akademik-demokratik sorunlar ve talepleri, bu doğrultuda gerçekleştirilecek eylemliliği dışlamıyor. Özellikle öğrenci gençliğin örgütlenmeleri (Üniversite ya da lise örgütlenmeleri) geniş kitleleri ve onların ekonomik ve pratik sorunlarını dıştalamayan bir perspektifle kucaklamalıdır. Mücadele içinde kitleleri ve çeşitli kavrayışları, sorunların temel nokta-

larına yöneltilerek sosyal dönüşüm sürecine katmaya çalışmalıdır. Geçmişten gelen olumlu gelenek ve anlayışların dışında olumsuz ve kimi tıkanıklıkların sebebi olarak belirleyebileceğimiz yanlış kavrayışlar var ki bunların düzeltilmeside gençliğin önemli sorunlarından birini oluşturmaktadır. Bütünlüklü olarak üzerine gidilmesi ve bu görüşlerin açılımını dergi sayfalarında açmaya ve çözümlenmeler getirmeye çalışacağız.

Bu anlayış temelinde sorumluluklarımızın bilinciyle yayın hayatına başlıyoruz. **Bağımsızlık halk demokrasisi ve sosyalizm mücadelesi** doğrultusunda gençliğin sesi olmak amacıyla yeni demokratik gençlik dergisini sizlere sunuyoruz.

Gençliğin mücadelesi ve yükselttiği talepler, işçi-köylü ve öğrenci gençliğin güncel ve düşünsel sorunları dergi içeriğinin ana temasını oluşturacaktır. Ekonomik-demokratik ve politik sorunları, bu sorunların birbirinden bağımsız olmayan ve temel de sosyal sisteme dayalı bir çerçeve içinde ele alınması tavrıyla inceleyeceğiz. Ayrıca sanat-edebiyat yazıları da dergimizde önemli bir yer alacaktır.

Dergimiz sizlerden gelen her türlü eleştiri ve önerilere açıktır. Bir derginin kollektif üretim çerçevesinde ortaya çıktığı gerçeğinden yola çıkarak okurların üretimini geliştirmesi ve her biçimiyle yazı, haber, eleştiriyi bize iletme çabası içerisinde olması bizim için büyük önem taşıyor.

Çünkü bir dergi ihtiyacı içerisinde olan okurlar derginin onların üretkenliği ve desteğiyle ortaya çıkarıldığını ve geliştirildiğini tam olarak kavrayamıyorlar. Güzel nitelikli bir dergi istemi haklı bir istemdir ama buna katkıda bulunmayıp hep başkalarından ya da derginin kendisinden beklemek yanlış bir anlayıştır. Biz basın üretimini, kitlelerden kopuk, onların üzerinde salt kendi koşullarımız ve istemlerimiz doğrultusunda yapma anlayışının karşısındayız. Bir dergi kitlelerin üretimi ve inisiyatifi üzerinde şekillenirse amaca ve niteliğine

uygun olduğu söylenebilir. Okurlarımız bunun bilince çıkarmalıdır. "Ben yazamam, dikkate almazlar" gibi ya da "birileri nasıl olsa yazıyor" düşüncesiyle pasif davranışlar genel bir üretimsizliğin belirtisi olarak algılanmalıdır.

Ortaya koyduğumuz bu düşünceler doğrultusunda okurlarımızı duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Aylık bir dergi periyodunu hem teknik, hem de derginin yeniden üretimindeki sıkı ve sıcak ilişkileri belirli bir zaman içinde gerçekleştirebileceğimizden dolayı yakalayabilmemiz oldukça zor olacak. Olanaklarımız ve sizlerde oluşacak tepkilerle eleştiriler, düşüncel, yazımsal destekler doğrultusunda somut adımlar atabileceğimizi ve düzenli aralıklarla dergiyi çıkarma olanaklarına kavuşabileceğimizi düşünürüz.

İlk solukta çıkardığımız bu sayıda başyazı, öğrenci gençliğin mücadelesinde yaşanan sorunlar ve örgütlenme anlayışlarına yönelik görüşler sunulmaktadır.

Proletarya ve dünya halklarının büyük öğretmeni Mao Zedung'un ölümünün 15. yıldönümünde anısına yayınladığımız yazının yanısıra, Devlet Terörü Yasası (Anti-Terör Yasası) üzerine görüşlerimizi de ayrıca sunma ihtiyacını hissettik.

Sanat Edebiyat üzerine, Emir Ali YAĞAN'ın yazısı ve evrim üzerine genel bir yazı dizisi hazırladık. Gençliğin önemli sorunlarından biri olan cinsellik konusunda hazırladığımız yazı umarız ilgi çekecek ve yararlı olacaktır.

Gençliğin 80' öncesi ve sonrası geçirdiği dönüşümler ve tecrübeleri fiili olarak yaşamış ve uzun yıllar süren tutsaklıktan sonra şartlı tahliye ile cezaevinden çıkan, Devrimci kimliğinden tavırandan hiçbir taviz vermeyenler adına örnekleyebileceğimiz iki devrimci ile yaptığımız röportajı bölümler halinde yayınlıyoruz.

Çabamızın genel üretkenliğe katkıda bulunacağı inancındayız. Tekrar buluşmak umuduyla...

Mevzileri Güçlendir Mücadeleyi Yükselt!

Yeni öğretim yılına girilirken bilince çıkarılması, öğrenci gençlik hareketi açısından, yaşamsal olan bir gerçekle karşı karşıyayız. Bu gerçek çok ciddi sorunları, ama aynı zamanda da bu sorunların içinde keşfedilmeyi ve doğru politikalarla üzerinde yükselinmeyi bekleyen çok ciddi olanakları içeren bu öğrenim yılının öğrenci gençlik hareketi için tayin edici bir niteliğe sahip olduğudur. Öğrenci gençlik hareketi bu yıl karşısına çıkacak sorunları aşamazsa içinde bulunduğu olumsuz durum daha da derinleşecek ve kronikleşecektir. Ama bu sorunların, içlerinde taşıdığı olanakları keşfederek, doğru politikalar ve eylemlilikler üretirse, hem devletin üniversiteler üzerindeki politikalarının değişim yönünü ve bozulmasını sağlayarak toplumsal muhalefete önemli katkılarda bulunacak; hem de içinde bulunduğu olumsuz durumu aşmada önemli adımlar atacaktır.

Karşımıza çıkacak sorunların ilki; polislin okullardaki varlığının geniş öğrenci kitlesine uyguladığı baskının ve devrimci-demokrat öğrencilere karşı başvurduğu gözaltı-işkence- cezaevi politikasının, devlet terörü yasasıyla birlikte tüm ülkede artan ve azgınlaşan devlet terörüne palelel olarak, daha da artacak ve azgınlaşacak olmasıdır. Polislin saldırıları daha okullar açılmadan başlamış ve Seher Şahin alçakça katledilmiştir. Bu yıl her türlü, etkinliğe, afişler parçalanacak, gözaltına alınanlara işkence daha üniversite eylemliliğe karşı bu tür pervasız ve azgın saldırılar yürürlüğe sokulacaktır. Kimlik kontrolleri ve üst aramaları daha da sıklaşacak ve "ince"leştirilecektir; kantinler, sınıflar, forumlar ve toplantılar sürekli basılacak içinde uygulanmaya başlanacak, öğrenci evlerine operasyonlar düzenlenecek, üzerlerindeki gözetim ve denetim arttırılacaktır. Bunlara ek olarak, devlet tarafından polislin okullardaki varlığını meşrulaştırmak, onu "sağ-sol" çatışmasını önleyen tarafsız bir güç olarak göstermek ve polislingeniş kitlelere teşhir olmak için açık olarak girişimiyeceği saldırılara ve faşist propogandayı gerçekleştirmek amacıyla örgütlenen sivil faşistler, öğrenci gençlik hareketinin üzerindeki saldırıların arttırılması ve azgınlaştırılması

planları dahilinde tarihsel rollerini oynamak üzere, bu yıl sahneye daha çok ve güçlü olarak çıkarılmaya çalışılacaktır.

Karşımıza çıkacak bir diğer sorun da; uzun zamandan beri hazırlıkları yapılan ve bu öğrenim yılında ilk adımları uygulanmaya sokulacak olan üniversitelerin yapılanmasını egemen sınıfların çıkarlarına daha da uygun hale getirecek düzenlemelerdir. Özel statülü üniversiteler, vakıf üniversiteleri, yeni açılması planlanan ellinin üzerindeki üniversite ve paralı eğitimin adım adım yürürlüğe konulmasını kapsayan bu düzenlemelerin amacı faşist feodal eğitim sistemindeki mevcut kutuplaşmayı daha da arttırmak ve zaten emekçilerin cebinden çıkan vergilerle verilen eğitimin parasını emekçi çocuklarına bir kez daha ödeterek halkı daha da yoksullaştırırken egemenleri daha da zengin etmektir. Özel statülü üniversitelerde ve bazı üniversitelerde büyük çoğunluğu egemen sınıflara mensup, geri kalanları ise burs ve borçlandırmalarla egemen sınıflara hizmete mecbur edilmiş, iş bulma şansına sahip sınırlı sayıda öğrenci okuma olanağı bulabilecek, sayıları yetmişli bulacak taşra üniversitelerinde ise garantili diploma işsizlerin beyinleri gerici-faşist ideolojilerle doldurulmaya çalışılacaktır. Düzen böylelikle hem eleman hem de gerici faşist ihtiyacını daha iyi bir şekilde karşılama planları içindedir. Ayrıca arazisi, binası araç ve gereçleri, bütçesinin önemli bir bölümü devletçe -yani emekçilerin vergileriyle- sağlanacak Vakıf Üniversiteleri sayesinde doğrudan sahibi haline getirilecek, bu yolla hem üniversiteler üzerindeki etkinlikleri hem de zenginlikleri arttırılacaktır.

Sahip olduğumuz olanakların başında ise, bu yeni politikalarla faşist feodal eğitiminin doğası gereği öğrenci yığınlarına öteden beri sunduğu baskı, kalitesiz ve paralı eğitim ve işsizlik gerçeğinin daha çıplak ve yakıcı bir hâl alacağı ve bunun sonucunda da geniş öğrenci kitlesiyle mevcut eğitim sistemi arasındaki çelişkinin şiddetlenmeyeceği gelmektedir. Bu çelişkinin şiddetlenmesi ile geniş öğrenci kitlesinin huzursuzluğu artacak ve devletin eğitim politikalarının kimlere hizmet

ettiği ve sonuçları daha rahat bir şekilde teşhir edilebilecektir. Bu sayede öğrenci gençlik hareketinin kitle temeli daha da artacak ve hareketlenecek, örgütlenmelerinin eylemliliklerinin haklılığı ve gerekliliği geniş öğrenci kitlesince daha kolay kavranabilecek. Ve bu örgütlülük ve eylemliliklere daha kolay ve kitlesel katılınabilecektir.

Mahkum edildikleri anti-bilimsel, anti-demokratik ortamın yeni düzenlemelerle daha da kötüleşeceği öğretim üyelerinde de bir takım hareketlerin başlayacak olması sahip olduğumuz olanakların bir diğeridir. İlk sinyalleri geçen yıl sonunda verilen hem mevcut eğitim sistemine üniversitenin tüm unsurlarınca karşı çıkılmasının bir parçası olacak hem de mücadele cephesinin gelişmesini sağlayacaktır. Bununla birlikte, üniversite işçi ve memur hareketiyle ilişkilerin kurulması bir yandan geniş öğrenci kitlesine, diğer toplumsal sınıf ve katmanların sorunlarına duyarlı hale getirmede, bir yandan da öğrenci gençlik hareketine üniversite içinde sağlam müttefikler bulmada önemli bir kazanım olacaktır.

Karşı karşıya olduğumuz sorunları ve sahip olduğumuz olanakları tahlil ettikten sonra yapılması gereken doğru politikalarla bu olanakların üzerinde yükselmek ve eylemlilikler üretmek mücadeleye etmektedir. Ama ne yazık ki geçen bunca yıla rağmen bugün öğrenci hareketinin temel iç sorunu bu politikaları ve eylemlilikleri üretecek örgütlülüklerin zayıflığı ve dağınıklığıdır. Yani örgütsüzlüktür. Bugün birim dernekler hemen tüm üniversitelerde işlemez durumdadır, yürütülen faaliyetler kendiliğinden ve cansız bir şekilde ve her birimdeki çok sınırlı sayıdaki insan tarafından yürütülmektedir. Düzenli toplanan, politikalar üreten ve kitlelerle bütünleşen dernekler hemen hemen yok gibidir. İstanbul Öğrenci Dernekleri Federasyonu (İ.Ö.D.F.)'da birim dernekler üzerinde yükselmeyi teorik olarak benimsemesine karşın, pratikte derneklere dayanma, dernekleri işler kılma noktasında hiçbir ciddi adım atmamıştır. Sonuçta tabansız, kitlelerden kopuk, bürokratik ve kendiliğinden bir yapı haline gelmiştir. Bunun başlıca nedeni İ.Ö.D.F.'ye hakim anlayışların "birim dernekler üzerinde yükselme" mantığını bilince çıkaramamış ya da lafta savunur durumda olmalarıdır. Bu durumda yeni öğretim yılında gerçekleştirilmesi gereken ilk görev derneklerin ve merkezi yapının (İ.Ö.D.F.) bir arada yeniden inşaa ve sağlamlaşmasını sağlamaktır. Bu yapılırken İ.Ö.D.F.'deki yanlış anlayışlarda eleştirilmeli

ve yerlerine doğrularını koyma mücadelesi verilmelidir.

Öğrenci gençlik hareketinin içinde bulunduğu dağınıklığı ortadan kaldırmanın bir diğer adımı da gerek üyelerinin tek anlayıştan insanlardan oluşması gerek birim derneklere dayanmaması ve gerekse de örgütlenme ve eylem kararlarının alınış ve uygulanış şekliyle bir demokratik kitle örgütü ve öğrenci gençliğin merkezi örgütlülüğü olmaya T.Ö.D.E.F.'teki arkadaşların bu durumu görenek birim dernekler üzerinde yükselen, çok seliliği barındıran ve demokratik-merkeziyetçilik anlayışını savunan (pratiğinde ve teorisinde ciddi eksiklikler olduğunu bizim de savunduğumuz) İ.Ö.D.F.'ye ve diğer illerdeki birim derneklere katılmalarıdır. Bu gerçekleşebilirse öğrenci gençlik hareketinin birliği ciddi bir kazanım elde etmiş ve düzenin çok ciddi saldırılarında bulunacağı bu yıl safları daha da kenetlenmiş ve genişlemiş olacaktır.

Öğrenci gençlik hareketinin bu yıl karşısına çıkan ciddi sorunların altında ezilmemesi ve bize sunduğu ciddi olanaklardan yararlanarak yükselmesinin bir diğer koşulu da bir kitle çizgisi ve kitle çalışması tarzına sahip olmasıdır. Öğrenci gençlik hareketine bugün hakim olan kitle çalışma tarzı kitlelerden öğrenmeden, kitlelere öğretmeye çalışan bir çalışma tarzıdır. Sağlıklı bir kitle çizgisi de hiçbir zaman izlenememiş ve sonuçta kitlelerin dışında kalınmıştır. Bir küçük burjuva yanılısamı olan "aktif öğrenci, pasif kitle" mantığının ve kitleleri dışardan kumanda edilecek yığınlar olarak görmenin sonucu olan bu çalışma tarzı ve kitle çizgisi mutlak olarak değiştirilmelidir. Kitlelerin içine girilmeli, onların öğretmeni olmadan önce öğrencisi olunmalı, onların sorunlarını, beklentilerini öğrenmeli, kitleler tanınmalı daha sonra ileri kitlelerle birleşip, orta ve geri kitleleri ilerleterek politikalar ve eylemlilikler üretilerek kitleler mücadelenin içine çekilmelidir. Ancak böyle bir kitle çalışması ve kitle çizgisi ile doğru politikalar ve eylemlilikler üretebilir ve kitlelerle bütünleşebiliriz.

Bu tayin edici öğretim yılında daha da gerilememek aksine güçlenmek ve yükselişe geçmek için öncelikle yapmamız gereken bunlardır. Bunların ışığında örgütlülüklerimizi yeniden inşa edelim ve sağlamlaştıralım, doğru bir kitle çalışma tarzı ve çizgisi ile düzenin üniversitedeki politikalarını deşifre etmek, bozmak ve mücadeleyi daha üst düzeye sıçratmak için BİRLEŞELİM!..

İçinde Bulduğumuz Dönem YENİ DEMOKRAT GENÇLİK ve Görevleri

Türkiye nesnelinde kişilik-sizleştirme ve yok etme, T.C. kurulduğundan beri egemenlerin gençlik üzerindeki geleneksel politikası olmuştur. Mevcut siyasal hareketliliğin en dinamik, en canlı odağını temsil eden öğrenci gençliğin devrimci mücadelesi, doğal olarak baskıcı egemen burjuva-feodallerinin şimşeklerini üzerine çekmektedir. Genelde toplumun tüm katmanlarına, özelde öğrenci gençlik üzerinde uygulanan bilinçli, sistemli baskı ve depolitizasyon en acımasız biçimiyle uygulamaya konulmuş ve halen de sürdürülmektedir.

Geçmişe şöyle bir göz attığımızda toplumsal muhalefet ve bu muhalefetin kaynaklık ettiği devrimci-demokratik silkinişlerde gençliğin atılımlarının önemli rolünü rahatça görebiliriz. Buna karşılık olarakta bir yandan kişiliksizleştirme, diğer yandan işkence ve cezaevine doldurma kaçınılmaz olarak gençlik üzerinde yoğunlaşmıştır.

Burjuvazinin kendi istemleri doğrultusunda yoz bir gençlik şekillendirmek istemesi, ekonomik ve siyasal etkinliğini kronikleştirerek gençliğe empoze etmesi, gençliği kendi politik etkinliğinde tutmak, kendi hedefleri doğrultusunda kullanabilmek için biçimlendirdiği eğitim sistemi üzerine, tüm güç ve olanaklarını seferber etmesini de beraberinde

getiriyor.

Temel sorun var olan burjuva-feodal yapıyı sarsacak kitle potansiyelini oluşturmak, var olan potansiyeli kalıcı birliklikler içinde bir araya getirmek ve buna uygun sağlam örgütlülükler yaratabilmektedir.

Devrimci mücadelenin ivmesinin hızla yükseldiği

günümüz koşullarında bu yükseliş kaçınılmaz olarak gençlik içerisinde daha hissedilebilir bir canlanmayı beraberinde getirmiştir. Mücadele sürecinde yaşanan bazı çocukluk hastalıkları ve anti-ML akımlar, gençlikte var olan potansiyelin gerektiği gibi değerlendirilememesine, güçlerin çar çur edilmesine neden

olmuştur. Bu tür anlayışların etkinliğinin nesnel bir olgu olmasından yola çıkarak, yaşanan süreç ve pratik sonuçlarının, esasta etkisizliğini ve olumsuzluğunu, gözle büyüterek üniversite gençliğinin devrimci mücadele potansiyelinde düşüş olduğu düşüncesi gerçeği kavrayamayan bir görüştür. Önemli olan doğru siyasal anlayış ve kitle çizgisiyle Dargrupçuluğa düşmeden, ekonomist, sekter anlayışlarla mücadele ederek yürütülecek ısrarlı bir örgütlenme çabasıdır. Var olan karmakarışık ve durağanlığın önü ancak bu şekilde açılabilir. Bu da bizzat mücadele pratiğine katılmak sıcak havasını solumak ve onun üzerinde bilimsel çalışmalar sürdürerek gerçekleşebilir.

Başkan Mao Zedung *"Gerçeği pratik içinde keşfedin ve yine pratik içinde ispatlayan, geliştirir, algısal bilgiden yola çıkın ve onu faal bir şekilde ussal bilgiye vardırın! Sonra ussal bilgiden yola çıkın ve hem subjektif hem objektif dünyayı değiştirmek üzere devrimci pratiğe faal bir biçimde rehberlik edin. Pratik, bilgi ve yine bilgi..."* derken tam da bunu içine alan bir mücadele ilkesine işaret etmektedir.

Bugün büyük umutlarla ve geleceğini kurma hayalleriyle üniversiteye başlayan binlerce genç, kendisini hangi haksızlıkların, hangi baskı, aldatmaca ve anti-bilimsel ders metodlarının beklediğinden habersiz durumdadır. Tüm bu gerçeklikleri bizzat üniversite yaşamı içinde görecektir. Proleter devrimcilerin görevi, süreci devrimci tarzda tahlil edip, bilince çıkarmak ve bunları kitlelerin kavraması için pratik eylemlilikler geliştirmektir. Bu

sürece onları da katarak, teorik ve pratik bilinçliliği kazandırmada öncü olabilmelidir. Bu da ancak onlardan kopmadan, başarının ancak kitlelerin mücadelesiyle kazanılacağını unutmadan sağlanabilir.

Bugün egemen sınıfların kolluk güçleri üniversiteleri adeta abluka altına almıştır. Her türlü akademik-demokratik faaliyeti baltalayıp, kitleleri devrimcilerden kopartmak için, sivil polis denetimi gizlice

Bugün büyük umutlarla ve geleceğini kurma hayalleriyle üniversiteye başlayan binlerce genç, kendisini hangi haksızlıkların, hangi baskı, aldatmaca ve anti-bilimsel ders metodlarının beklediğinden habersiz durumdadır.

gerçekleştirilirken, çevik kuvvet vb. resmi kolluk güçleriyle okul baskınları, panzerli saldırılar neredeyse alışılmış şeyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Polis üniversiteye istediği biçimde girerek, öğrencilerin hak arama çalışmalarını engellemektedir. Sözde bilim üreten, özgür düşüncenin hakim olduğu üniversiteler, idare-polis işbirliği ile meydana gelen faşist baskılarla, kendi yüzünü açıkça ortaya koymaktadır. Devrimci düşüncelerin yaygınlaşması ve üniversitelerde maddi güç olmaya başlaması egemenleri ve onların kuklaları polis-idare mekanizmasını telaşa düşürmektedir. Faşist diktatörlük üniversite gençliğini sindirip, tek tipleştirme ve kimlik kazanmasını engellemeye çalışıyor. Bunun için göz dağı

operasyonları düzenliyor, her türlü örgütlülüğe saldırıyor. İşte bu koşullarda devrimci üniversite gençliği birleşik bir güç olmak zorundadır. Var olan parçalanmışlığın ortadan kaldırılmasında, yanlış anlayışların mahkum edilip kitleler nezdinde açığa çıkarılmasında proleter devrimcilerin öncülük görevini yerine getirmelidir. Diğer devrimci gruplarla anlayış, hoşgörü ve samimiyet temelinde, ilkeli birliktelikler oluşturulmalıdır. Ancak bu yaratıldıkça gençliğin potansiyeli doğru olarak ele alınıp kullanılabilir, doğru hedefe kanalize edilebilir. Gelişimin hızlı olabilmesi için atılacak en önemli adımlardan biri budur. Eldeki örgütlülükler gözden geçirilerek

zaafı, çürümüş yönleri koparılıp atılmalı, var olan örgütlülükler ihtiyacı karşılamıyorsa ihtiyaca yönelik yeni örgütlülükler yaratılmalıdır.

Örgütlenme profesyonel devrimcilerin yapabileceği bir sanattır. Örgütçü olan her proleter devrimci, kitlenin bilinç düzeyini politik sorunlarla ilişkisini, genel durumunu kavrayıp tahlil edebilecek ve buna uygun politikalar, eylem biçimleri üretebilecek enginliğe sahip olabilmelidir.

Egemen sınıfların faşist-kemalist ideolojisi ile Türk-İslam sentezli, burjuva-feodal eğitim sistemi gençlik üzerinde ağır tahribatlar yarattığından bu sistem ve ideolojiye alternatif kitle örgütleri yaratmak zorunluluktur. Alternatif insan ilişkilerini,

paylaşım ve dostluğu, yeni insan'ın yaşam tarzını hayata geçirerek diğer öğrenci kitlelerine devrimcilerin nasıl insanlar olduğunu bu yönde de gösterebilmelidir.

Sosyalist eğitimin ön koşullarını oluşturacak "DEMOKRATİK HALK ÜNİVERSİTELERİ"ni yaratma şiarıyla hareket edilmelidir ve kitlelere sürekli anlatılmalıdır ki bilimsel, çağdaş, insandan yana bir üniversite ancak devrimle kurulabilir. Bunun ötesindekiler alınan birkaç hak ya da biraz reformdan ibarettir. Kuşkusuz bu haklar doğru bir önderliğin elinde bir mücadele mevzisi olacaktır.

Daha da genişleterek toparlarsak:

□ Devrimci üniversite gençliğini bir çatı altında toplamak, bunun için sekter, grupçu, pasifist anlayışlarla eğitici, ilkeli ve birleştirici öneriler götürerek, birleşik gücün bilimsel üniversite ve devrim mücadelesi çıkarları açısından önemli adım olduğunu ve ancak bu sayede geniş kitleleri kucaklayabilmeyi hızlandırılabilceğini kavratmak.

□ Şimdiye kadar oldukça yadsınan ya da es geçilen akademik-demokratik mücadeleye önem vermek, ekonomist anlayışlara düşmeden kitleyi politize etmenin araçları olarak kullanmak.

□ Ülkenin gerçekliğinde var olan ezilen Kürt ulusu olgusundan hareketle ana dilde eğitim hakkı talebini yükseltmek ve gençlik üzerindeki şovenist-kemalist düşüncelerle mücadele etmek, Kürt gençliğinin sınıfsal yanının güçlenmesi için proleter devrimcilerle

rin KÜRT gençliğinin içinde daha bir özenle MLMZD'nin propogandasını, örgütlemesini yürütülmelidir. (Ulusal haklar için ayağa kalkmış Kürt ulusu ve gençliği her zamankinden daha fazla sınıfsal mücadeleye açıktır.)

□ Politik esnekliğe sahip olarak, mücadelenin genel çıkarlarını ön planda tutarak, perspektifimizi kitlelere mal edip, maddi bir güç haline getirerek ilerlemeyi güçlendirebiliriz. Zaten doğru çizgi, doğru politika süreç içinde kitleleri kendisine çekecek, diğer devrimci güçleri etkisi altında toplayıp birleştirici olabilecektir.

□ Legal olanaklardan sununa kadar yararlanılmalıdır. Fakat bu ortamın getirdiği olumsuzluklara (Popülizm, maceracılık) dikkat edilmelidir. Gençlik içinde bu tür anlayışlar zaman zaman etkin olabilmektedir. Egemen sınıfların saldırıları gözönüne alınarak Yeni Demokratlar kendi içerisinde belli ayırımlar yapıp, iş bölümü ve kişilerin pozisyonu temelinde bir hiyerarşi oturtulmalıdır.

Bu süreçte işlevsiz kalan öğrenci derneklerini Yeni Demokratlar öğrenci kitlelerini harekete geçirerek işlevli hale getirmelidirler ortaya koymaya çalıştığımız noktalar gençliğin devrimci örgütlenmesini nasıl ve hangi hedefler doğrultusunda yürüteceğimiz ve önümüzde hangi görevler olduğudur. Sağ, sol ve orta yolcu anlayış ve politikalar ikna edici, eğitici üslupla kazanılmaya çalışılmalı, kitlelere hatalı anlayışlar teşhir edilip tek bir güç olmanın mücadelesi temel halka olarak ele alınmalıdır. Bunu söyler-

ken ek olarak belirtmek gerekirken, sakat anlayışlarında ısrar edenler kendilerini sürecten tecrit edeceklerdir. Yapacakları tek şey mücadelenin daha ileri bir boyuta ulaşmasının önüne engel çıkarmaktır. Bugünden bu zaaflı anlayışlar genel devrimci-demokrat çevrede tepkiyle karşılanmaktadır. Böylesi durumlarda olgunluğu elden bırakmadan, ideolojik-siyasi mücadele sürdürülmeli, bağımsız ML çizgiden asla taviz verilmemelidir. Birlikte hareket etme noktasında çaba sarfeden samimi devrimci-demokrat güçlerle işbirliği yapılmalıdır.

Tüm bu çalışmalar sırasında emeğimizi bilinçli ve planlı bir biçimde kullanarak dört bir yana yumruk sallama pozisyonuna düşmemeliyiz. Bilinçli emeğin zorunluluğu ve önemi, devrimci çalışmanın sağlıklı bir tarzda sürdürülmesi için vazgeçilmezdir. Bizim emeğimiz bilinçli hedefleri olan ve sonuca götüren bir emek olmalıdır.

Karamsarlığa, boşvermeciliğe prim vermeden, MLMZD bilimi silahıyla donanarak, güvenli adımlarla yürünmelidir. Mücadele için örgütlenmenin önemini bilince çıkararak fedakarca çaba sarfedilmelidir. Olumlu ve olumsuz tecrübeler, bizi ileri götüren deneyimler olmalıdır. Korkusuzca hatalarımızın üzerine gidebilmenin erdemliliğine ulaşmak, bilime ve emeğe bağlılığın gereğidir. Gelişmeleri somut durumun, somut tahlili Leninist ilkesinden yola çıkarak kavramalı ve uygun politikaları bu şekilde üretmeliyiz.

Anti-Terör Yasası ile Yasallaşan ve Azgınlaşan Açık Devlet Terörü Üzerine Düşünceler

Uzlaşmaz çelişkilerin koşulladığı sınıflar mücadelesinde, "yokolmaya mahkum" sınıfın yani burjuvazinin, sınıf savaşımının karşılıklı etkileşim sürecinde, geçmişten dersler çıkarma, deneyimler edinme anlamında kendisini yenilediği unutulmamalıdır. Sömürücü sınıfların halkın yükselen devrimci mücadelesi karşısında "gevşeyeceği" hayaline ise asla kapılmamak gerekir. Tam tersine onlar kendi sorunlarını -devrimi- engelleyebilmek ya da geciktirebilmek için, her adımda yeni yollar, yeni yöntemler bulmaya çalışacaklar, yeni taktikler üreteceklerdir. Ama sonuçta değişmeyen rolleri olan celladı oynayacaklardır. Cellat rolünü oynamaları giderek azgınlaşmaları demektir. Bu azgınlık giderek açıkça insanlık dışı bir hal alacaktır (almıştır da). Tıpkı bir hayvanın son soluğunda şuur-suzca debelenmesi gibi. Kompromis-patron ağa sultanın şimdiki temsilcisi faşist Özal çetesi devrimci halk muhalefetine karşı açık saldırıya geçti. Önce bunun bir açık terör dönemi olduğu saptamasını yapmak gerekir. Süreç, ağırlıklı olarak Türkiye Kürdistan'ında ve ülke genelinde konulan SS Karamameleriyle başladı. Bunların uygulamaya konulması on yılda bir yinelenen askeri darbelerden farklı olarak, sivil bir darbenin yaşanması anlamına geliyordu. Körfez krizi ise iktidar için bulunmaz bir nimetti ve iktidar bu nimeti geri tepmeyerek fazlasıyla değerlendirdi. Her türlü demokratik örgütlenme üzerindeki baskı yoğunlaştırıldı. Bir anda değil ama tek tek, demokratik kitle örgütlerinin çoğu kapatıldı. Şehirlerde, özel olarak İstanbul'da polis terörü alabil-

diğine arttırıldı. Kitle eylemlerine karşı önlem olarak tüm merkezi noktalarda çevik-kuvvet polisleri bekletilmeye başlandı. Polis ekipleri mahalle ve sokak aralarında gezmeye başladı. Gözaltına alınmalar, seri operasyonlar yoğunlaştı. Kahvehalenelerin basılıp insanların dövülmesi ya da karakola çekilmesi, hemen her noktada aramalar olağan hale geldi. Faşizm tüm bu yollarla ortamı alabildiğine terörize ediyordu.

Özal-ANAP İktidarının Körfez Savaşı'ndaki hesabı, kuzeyden bir ikinci cephe açarak Irak'a saldırmaktı. Özal, burada Musul-Kerkük üzerinde hak iddia etmeyi Irak Kürdistan'ını denetimde tutarak Kürt Ulusal Hareketini ezmeyi ve içeride hem burjuva-feodal rakiplerine karşı iktidarını perçinlemeyi, hem de devrimcileri ve halk muhalefetine daha da azgın bir terörle susturmayı hedefliyordu. Fakat ABD Irak'ın işini tek başına bitirdiği için, kuzeyden bir ikinci cepheye gerek kalmadı. Bu yüzden bu hesaplar tutmadı. Ama, bir noktanın dışında: Devrimcilere yapılması düşünülen yer yapıldı. Toplumun terörize edilmesi ile birlikte On'dan fazla devrimci Körfez Savaşı süresince katledildi.

Faşizm, açık devlet terörünü kurumlaştırmak ve meşrulaştırmak için, Körfez Savaşı'nın hemen ardından, devlet terörünün yasallaşması demek olan Anti-Terör Yasası'nı çıkardı. **Şunu belirtmek gerekir ki, Anti-Terör Yasası'yla birlikte, cezaların tecili ve cezaevlerinin boşaltılmasının, düşünce suçları ile ilgili cezası maddelerinin (141-163) kaldırılmasının, yalnızca özellikle geri kitlelerin gözünde bir illüzyon**

(yanılsama) yaratmak gibi bir hedefi vardı. Bir genel af çıkarılması gerekliliği toplumun geniş kesimlerince benimseniyor ve giderek daha yüksek bir sesle dile getiriliyordu. "Demokrasinin gereklerine uymuyor", "ülkeminizin ayıbıdır" gibi nedenlerden dolayı 141-142'nin kaldırılması gerektiğini artık sermaye sözcüleri bile söylüyordu. O halde gündemden inmeyen bu konuyu, gündemden çıkarmak gerekiyordu. Aslında "genel af" çıkarılmadı, tecil yasası ile cezalar ertelendi. Ertelenmiş cezalar ise cezaevlerinden çıkarılar üzerinde bir tehdit unsuru olarak varlığını koruyor. 141-142 ise öz olarak varlığını (hem de daha ağır içerikle) anti-terör yasası içerisinde muhafaza etmektedir.

İşte anti-terör yasası ile gündeme gelen devlet terörü uygulamalarından bir kaç örnek:

★ 19 Mayıs'ta TKP/ML'nin önder kadrolarından İsmail Oral ve devrimci-demokrat niteliğe sahip Hatice Dilek'in katledilmeleri.

★ Yükselen Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketini bastırabilmek için kontr-gerilla'nın devreye girmesi. Yasal bir parti olan HEP'in il başkanlarının, üyelerinin katledilmeleri. HEP Diyarbakır İl başkanının öldürülmesinin ardından, cenaze töreninde kitlelerin üzerine açıktan ateş açılması, onlarca kişinin öldürülmesi.

★ Devrimci Sol'a karşı seri operasyonlar düzenlenmesi ve 12 Temmuz'da İstanbul'da 10, 14 Temmuz'da Ankara'da 2 devrimcinin katledilmesi.

★ Körfez Krizinden bu yana 50'ye yakın devrimci ya işkencede öldürüldü ya da "anında infaz" yoluyla katledildi.

Faşizme "sorgu", "yargı" gibi aşamaları rafa kaldırdı. Bu işlevlerin hepsini polis yükledi. Yukarıda anlattığımız ortamın terörize edilmesine ilişkin uygulamalar ise artarak devam etti. Öyle ki polis, futbol takımının bayrağını asanlara bile "pankart asıyorlar" zannıyla ateş açıyordu.

Tüm bunlar Kürdistan'da PKK'nın Ulusal Hareketi ve Sosyal Kurtuluş kavgası veren TKP/ML-TİKKO'nun KIZIL SİYASİ İKTİDAR hedefi ile yürüttüğü, gerilla savaşına karşı artık uçakların kullanılmaya başlanılmasını, gerilla savaşının üzerine Vietnamvari yöntemlerle gidilmesi ve Kürdistan'da Kontrgerilla'nın etkinliğini artırarak açık katliamlara girişmesi ile birlikte düşünürsek söylenebilecek tek şey, bunların açık faşist devlet terörünün göstergelerinden başka bir şey olmadığıdır.

Dönemi daha iyi yorumlayabilmek için sürecin hemen öncesine göz atmak gerekir. 1986-89 yılları arasında durumun bir derece daha farklı olduğu söylenebilir. Egemen sınıflar ve onların sözcüleri Özal-ANAP iktidarı "demokrasi" havarisi kesilmişlerdi ve ortalığa "demokratik" pozlar atıyorlardı. Faşist Özal çetesi, kitleleri susturmak için tabii ki sopayı elden bırakmıyordu. Ama şimdiki gibi açık teröre başvurmuyorlardı. Yasal reform yollarını açacakmış gibi gözüküyorlardı. (Burada Özal-ANAP

İktidarının T.B.K.P.'ye göz kırpmasını anımsamak gerekir.) Devrimci-demokratik kitle hareketinde 1986-1989 arasında belirli bir kabarma söz konusu idi. Bunu belli başlı üç nedene bağlayabiliriz,

İlk olarak: O dönemin Özal, ANAP iktidarının Avrupa Topuluğu (AT)'na girme hesapları vardı. Ancak: Türkiye'nin ekonomik-sosyal-siyasi gelişmişlik düzeyi Avrupa ülkelerinin çok gerisinde olduğu, daha doğrusu AT'ye üye ülkeler genelde emperyalist-kapitalist ülkeler (İspanya-Portekiz-Yunanistan dışında) Türkiye ise yarı-sömürge ve yarı-feodal ekonomik sosyal, siyasi

yapıda bir ülke olduğu için AT'nin Türkiye'yi üyeliğe kabul etmesi yolunda bir işaret bile gözükmedi. Ama AT kendisi "demokrasi ve insan hakları" şampiyonu (!) olduğu için Türkiye'nin de demokrasinin gereklerine uymasını ve insan haklarına saygı göstermesini, işkencenin sona ermesini istiyordu. Özal-ANAP iktidarı AT'nin bu uyarılarını dikkate alıyor gözükmeye çalışıyordu.

İkinci olarak: 12 Eylül yıllarında sus(turul)muş-sin(diril)miş kitleler, devrimci demokrat insanlar belli bir arayış içindeydiler. Yeni bir devrimci kabarışın gereksinimini duyuyorlardı. Bu yüzden -ve de bu tür ağır baskı örneklerinden sonra genel olarak - egemen sınıflar 'durumun değiştiğini' göstermek için biraz daha "yumuşak" gözükürler.

Üçüncü olarak: Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da yaşanan ekonomik ve siyasi liberasyon ile birlikte, emperyalizm, özelde ABD Emperyalizmi idelolik olarak denilebilir ki tarihinin en güçlü düzeyine erişti. Paç-Amerikan "YENİ DÜNYA DÜZENİ" diye birşey ortaya atıldı. Bilindiği gibi bu "Barış ve demokrasi düzeni" olarak lanse edilmektedir. Gerçekte ise "Yeni Dünya Düzeni", uluslararası burjuvazinin yarattığı "yanılsama" dan başka bir şey değildir. Ne var ki emperyalizm bu yanılsamayı herkesle paylaşmak istemektedir. Bunda da şu ya da bu oranda başarılı olmaktadır. "Yeni Dünya Düzeni" nin ve Doğu Avrupa'da baş döndürücü hızla yaşanan dönüşümlerin yarattığı "barış ve demokrasi" büyüsü, Türk Egemen Sınıflarını ve sözcülerini de etkilemiş ve biraz da bu nedenle barış ve demokrasi sözcüklerini sıkça söylemeye başlamışlardır.

Ancak süreç içinde Özal-ANAP iktidarının AT'ye girme hayelleri tamamen suya düştü. O halde fazla "demokratik" görünmenin gerekliliği ortadan kalkmıştı. Genel olarak, egemenlerin halk muhalefetine karşı politikası

bir sıkma, bir gevşetme biçimindedir. Ancak gevşetme dönemleri, ülkedeki ekonomik, siyasi krizin yükselme eğilimi nedeniyle uzun süremez. Bu yüzden de gevşetme (gevşetme) politikalarının yerini "sıkma" politikalarının alması, on yılda bir gelmesi gelenek olan açık terör dönemlerinin, bu kez değişik bir biçimde ortaya çıkması zorunluluktadır.

Ama bunların dışında, 1990 yılı itibarıyla, bir açık terör dönemine geçilmesinin asıl nedeni, ivme kazanan "Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi" ve yükselen devrimci-demokratik kitle hareketleri idi. Maddeler haline incelecek olursak:

★ Kürdistan'da ulusal kurtuluş hedefi ile yürütülen gerilla savaşının, kitle eylemleri ile de bütünleşerek bir halk hareketine dönüşmesi **Proletarya Partisi** güçlerinin verdiği gerilla savaşının gelişerek yaygınlık kazanması.

Şu bir gerçektir ki gelişen Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadalesi, Türk Egemenlerini ciddi biçimde düşünmeye zorlayan konudur. Çünkü, Türkiye Kürdistan'ında faşist devletin altından toprak gittikçe kaymaktadır. Devlet giderek otoritesinin yitirmektedir. Faşizm mücadelesinin önünü alabilmek için Kontr-gerillayı devreye sokmuştur. Faşist devletin elindeki kozlar gittikçe azalmaktadır. Kontrgerilladan sonra kitle katliamları -soykırım- gündeme gelebilir, ama, bu faşizmin Kürdistan, da mezara gömülmesinden başka bir sonuç vermeyecektir.

Egemen sınıflar bugün için Kürt sorunu noktasında zor yöntemlerine ağırlık vermeye devam edecek gözükmektedirler. Ancak: T.C.'nin PKK ile görüşmesi Kürdistan'ın bazı bölgelerine özerklik tanımaya yanaşması olanaksız değildir. PKK açısından da durum böyledir. Yani PKK da özerkliği kabul edebilir. Böyle bir durumdan sonra Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadalesinin seyrinde değişme gözlenecektir. Şu anda güçlü bir ivme

ile yükselen Kürt Ulusundaki savaşkan ruh hali gevşeyecektir. Kürt sorununa verilen uluslar arası ilgi ve destek azalacaktır. Tüm bunlar, PKK önderliğini bile etkileyecektir. Bundan önce söylenmesi gereken ise, özerklik konumunun kabulünün Kürt Ulusal Sorununun reformist çözümü olduğudur.

Kürt Ulusal Sorununun Devrimci çözümü ise Proletarya Partisi'nin Kürdistan'da ve Türkiye'nin diğer bölgelerinde gerilla savaşını geliştirmesi, devrim hareketini yükseltmesi karşılıklı ilişki ve etkileşim sürecinde PKK önderliğindeki Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin Türkiye Devrimi'nin bir bileşkesi olmasını gerçekleştirmesi ile olasıdır.

Faşizm Kızıl Siyasi İktidar (KSİ) hedefi ile gerilla savaşı yürüten Proletarya Partisi güçleri ve ona destek veren kitleye de şiddetle saldırmaktadır. Bu hareketin Faşist devlet açısından tehlikesi bugünden çok yanındır. Proletarya Partisi güçlerinin Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini rehber edinmiş olması tutarlı proleter sınıf çizgisine sahip olmasıdır.

★ Şehirlerde Proletarya Partisi ve devrimci güçler tarafından yürütülen işkencecileri, Halk düşmanlarını cezalandırma eylemleri: Bu eylemler bir yandan devrimin moral değerlerini diriltir ve yükseltirken diğer yandan MİT ve Siyasi Polis'te korkuyla karışık bir çılgınlığı getirilmektedir. Ancak bu eylemler sürdükçe MİT, Siyasi Polis ajanprovaktör ve ihbarcılarda bir gerileme de yaşanacaktır.

★ Devrimciler belirli oranda kitle hareketine önderlik etseler de, bugün için kitle hareketi esas olarak devrimci önderlikten yoksundur ve ekonomik-demokratik temelde gelişmektedir. Kendiliğinden gelme kitle eylemleri iktidar için büyük bir tehlike oluşturmamaktadır. Ancak kendiliğinden gelme kitle eylemleri devrimcilerle bütünleşme isteği gün

geçtikçe armaktadır. Egemenler açısından da asıl tehlike kitle hareketinin devrimcilerle bütünleşmesi, devrimci önderliğin halk hareketine önderlik etmesi ve böylece devrimci halk hareketinin egemen sınıflar iktidarını tehdit eder duruma gelmesidir.

Burada şu belirlemeyi yapmak yerinde olacaktır: Egemenler Faşist Anti Terör Yasası ve uygulamaları ile esas olarak silahlı devrimci hareketleri hedeflemektedirler. Yasallık yolunu tutmuş olanlar, düzen açısından

Devrim hareketi geliştikçe silahlı devrimci hareketler bir yan da, diğer hareketler bir yan da olacak biçimde bir ayrışma -pratik olarak- yaşanacaktır. Yani Türkiye'de reformcu ya da devrimci olmak, silahlı mücadeleyi temel almak ya da almamak tavrıyla ortaya çıkacaktır.

tehlike görülmemektedir. Bunun dışında, her ne kadar devrimi hedefledikleri iddiasında olsalar da söylem ve pratikleri "Sınıfa gitmek ve onu bilinçlendirmek" olanların, ülkenin somut koşullarından habersiz toplu ayaklanmayla iktidarın alınacağı düşüncesine yönelerek tabanlarını avutanların bu trokist düşüncelerinin düzenin sürüp gitmesini engelleyemeyeceğini belirtmek gerekir.

Devrim hareketi geliştikçe silahlı devrimci hareketler bir yan da, diğer hareketler bir yan da olacak biçimde bir ayrışma -pratik olarak- yaşanacaktır. Yani Türkiye'de reformcu ya da devrimci olmak, silahlı mücadeleyi temel almak ya da almamak tavrıyla ortaya çıkacaktır. Silahlı mücadelenin gelişmesinin, silahlı mücadeleyi temel almayan hareketleri de etkilemesi kaçınılmazdır. Silahlı mücadeleyi koşullara (kitlelerin hazır olması koşulu) bağlayan hareketlerin daha bugünden gerilla savaşını yarım

ağızla da olsa söylemlerine katılmalarının nedeni budur.

Yazıya girişimizde sınıflar mücadelesinde "yok olmaya mahkum" sınıf olan patron-ağarlarda, kendi sonlarını geciktirmek için, yeni yollar ararlar ve uygulamaya koyarlar demiştik. Yani karşıt sınıflar mücadelesinde, "eski"yi temsil eden yan komprador burjuvazi ve toprak ağaları durağan olarak görülmemeli, onun da kendini yenilediği kabul edilmelidir. Burada kendisini yenilemesinden, tarihin akışını tersine çevirmesini değil, ama örneğin, devrimi yapıp Sosyalizmi inşa etmiş, ülkelerde burjuvazinin yeniden iktidarı gasp ederek Kapitalizmi -bürokrat devlet kapitalizmi olarak- yeniden restore etmesini kastediyoruz. Bunun dışında burada özel olarak anlatılmak istenen şudur.

Genel olarak emperyalizm, her devrimden dersler çıkarmakta diğer ülkelerdeki devrim hareketlerini çıkardığı bu derslerle, engellemeye çalışmaktadır. Diğer yandan, emperyalizm (özellikle ABD Emperyalizmi) geçmiş devrimlerden dersler çıkardığı gibi, bugün dünyanın çeşitli ülkelerinde halkların yürüttüğü mücadelelerin karşısına bu öğrendikleriyle çıkmaktadır. Örneğin ABD Emperyalizmi yarı-sömürgelerdeki faşist diktatörlerin hem ülke halkının gözünde, hem de dünyada teşhir olması sonucu bu ülkelerde faşizmin suratına demokrasi maskesi geçirilerek devam etmesini kendisi için daha uygun bulmuştur. Filipinler'de Marcos'un, Şili'de Pinochet'in iktidardan ayrılması bunun sonucudur.

Ülkemiz açısından düşündüğümüzde de bu böyledir. Egemen sınıflar politikalarını geçmişten dersler çıkararak belirlemektedirler. İktidar, toplumsal muhalefetin tepkisinin yoğunlaştığı konuları, yaraları özde ödün vermeden usta manevralarla

Can İSMAİL

geçirtmeyi iyi bilmektedir. Bu konuda geçmişten deneyimler edindiği ortadadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi 141-142'nin kaldırılması (!) ama onun yerine devlet terörünü yaşallaştırın Anti Terör Yasası'nın uygulamaya konulması, yine yoğunlaşan genel af talebine karşı cezaların tecili yoluna gidilmesi bunun örnekleridir. Faşizm devrimciler ve halka karşı, giderek daha azgın saldırılar düzenlemesi, sınıflar mücadelesinin en doğal sonuçlarındandır. Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf savaşımını iki kişinin bir ipin uçlarına asılarak birbirini çekmesine benzetebiliriz. İki kişi ipe asıldıkça ipteki gerilim artar. Toplumda da ekonomik-siyasi kriz derinleştikçe gerilim her düzeyde yükselmektedir. Bu gerilim devrimci-iradi müdahaleler ile daha da yükselmektedir. Bunun sonucu olarak da faşizm şiddetin dozajını daha fazla yükseltmektedir/yükseltecektir. İki kişi ipe asıldığı zaman en sonunda güçlü olan diğerini yener. Ancak güçsüz olanın yenilmesi "an"ı, yenilenin ipe en son kuvvetini uyguladığı, yenenin de onun uyguladığından daha fazla kuvvet uyguladığı andır. Sınıflar mücadelesinde de bu böyledir. Burjuvazinin yenildiği "an"ın, devriminde aynı zamanda toplumdaki gerilimin de en üst noktaya çıktığı andır. Dolayısıyla bu "an" burjuvazinin direngelliğinin, bunun ifadesi olarak halka karşı uyguladığı terörün en üst noktaya çıktığı andır. Demek ki devrime yaklaştıkça, yani devrimci mücadele yükseldikçe burjuvazi şiddetin dozajını alabildiğine arttıracak, gittikçe kudurganlaşacaktır.

Ancak faşizm, hangi yolu denerse denesin, şiddetin dozajını istediği kadar arttırsın silahlı mücadele hattında ısrarlı olan, her türlü mücadele-örgütlenme-çalışma biçimini silahlı mücadeleye tabi bir biçimde ustalıkla birleştirip kitleleri devrim yoluna kanalizasyon edebilen ve kayıplardan korkmayan Proletarya Partisi devrimi emin adımlarla zafere ulaştıracaktır.

Dökülen kanlar ise, ne döküldüğü yerde kalacaktır ne de kan emici halk düşmanlarının hanesine "kâr" olarak yazılacaktır.

Öldürdüğünüzü ilk duyduğumda yüreğimden bir feryat koptu. İnanamadım. TV'de resminiz gösterilmiş. Yeniden gösterilir mi diye haberleri peş peşe izledik. Sanki bir şeyler değişecekmiş, yanlışlık olmuş da düzeltilecekmiş gibi... Bu gibi şeylerde ilk duygu kabullenmemek oluyor. Bütün anılar; birlikte yaşanan anlar, olaylar sürekli dönüp, tekrar tekrar hafızada canlansa ve yüreği daha bir başka titretse de kabullenmemek duygusu hala varlığını koruyor. Oysa biliyoruz, yaşıyoruz; onlarca yoldaşımızı yitirdik bu kavga ve bazılarıyla yaşamış anılarımız var. Daha yüzlerce, binlerce insanımızın kanı-canı pahasına kazanılacak zafer. Ölüm hepimizin başında. Kanımıza susamışlar. Bizlerin cefası üzerine kurulu, sefa sürdürdükleri düzenleri başlarından aşağıya yıkılmasını diye kanımızı içmek için can atıyorlar. Bu düzen onların her şeyleri. Emegiyle geçinen yoksul halkımızın ise kan emicisi, cellatı, zindancısı... Kanımızı, iligimizi emiyorlar. İtiraz ettiğimizde de işkenyi, zindanı, ölümü çıkarıyorlar karşımıza. İtiraz etme hakkımız yok, koyun olmakta özgürüz! Beyaz terör sadece bu özgürlüğü tanıyor... Biliyorlar ki bizde onların can düşmanıyız. Sadece, öyle tek tek cezalandırarak yok etmeyeceğiz onları, bu tek başına halletmez sorunu. Elbet öyleleri de olacak, bu kaçınılmaz ve gerekli. Canımıza kastedenlerin canları da tehlikededir. Ama asıl, o asalakların kurulu zulüm, sömürü çarklarını yok edeceğiz. "Herşeylerini" kaybedecekler. Emek hükmünü geçerli kılacak, onların can damarları kesilecek.

Canlarına ot tıkanacak.

Yaşama bu kadar tutkun, bu kadar doyumsuzken; emeğin hükmü geçerli olsun diyerek, kardeşçe ve özgür bir toplum kurmak için yola çıkan, bu uğurda ölen cıvıl cıvıl, inanç yüklü, kararlı insanlara tapıyorum. Hepiniz daha gençliğinin baharındaydınız. Gerçi umut üretenler hangi yaşta olursa olsunlar onlar hep bahardır. Fakat söylemek zorundayım ki, henüz yaşanacak olan güzelliklerle karşılaşmadan, daha gül dalında bir şıvgınken ölenlerin acısı daha bir oturuyor yüreğime. Mücadeleye, umut üretmeye tutkunluğumuz nasıl soyut olamazsa, yaşama tutkunluğumuz da soyut olamaz. Mas-mavi bir denizde yakamozların oynaşmasını ve bembeyaz köpükleri seyrederek yolculuk yapmak hangi yoldaşımın ruhunu dinginleştirmez ki? Hangi güzel insanın yüreği buna kapalıdır? Düzenin pisliklerine sapına kadar kinle dolu olan yüreğimiz haklı mücadeleye ve yaşamın güzelliklerine de o derece tutkundur. Sizlerin büyüklüğü yaşama tutkun olmamanızda, onu önemsiz görmenizde değildir. Tam tersine bir dost sohbetine, üretmeye, sevgiliye, bir yeşil yaprağa, bir su sesine, kum tanesine... Yürekten tutkun olduğunuz halde gerektiğinde ölümü seve seve kucaklamanızdadır. İnsanlığın geleceğini kazandıracak olan değerler karşısında yaşamsal hiç bir güzelliğin engelleyici olmamasında, fedakarlık yapamayacağınız hiç bir şeyin olmamasındandır.

Can Yoldaşım, ölümünden sonra "yazmalıyım" düşüncesi geldi beynime oturdu. Seni anlatmalıydım. Sevdiğimiz, onur duyduğumuz güzelliğin

başka insanların sevgileriyle de çoğalmalıydı. Ölümünde umut üretmeli, daha bir canlandırıcı, daha bir deneyim ve cesaret katmalıydı. Hatice kardeşimi yeterince tanıyorum. Sevmeye layık, saygı duyulması gereken birisi olduğuna inanıyorum. Ama sana ilişkin anlatabileceğim şeyler vardı. Birlikte zindanın karanlığına karşı durmuştuk. Çok kısa bir anda olsa özgürlüğe kanat çırpığımız günlerde karşılaşmış ve yoldaşlarımın sana ilişkin anılarını dinlemiştim. Sendeki gelişmenin benim gördüğüm ve algılayabildiğimden çok daha fazla olduğunu düşündüğümden yeterli olma kaygısıyla yazmadım. Çok daha değişik alanlarda yaşamı paylaştığın yoldaşların seni daha iyi anlatabileceği düşüncesiyle, fakat yüreğim hep buruk-utanık bekledim. Beynim sabırsızdı... Gerçekten de yoldaşlar seni aldatmıştı. Bu beni azda olsa rahatlatmıştı.

YAŞAMIN ÖRNEKTİR!

Hatırlıyorum; kaldımız cezaevine ilk geldiğinizde kırık-gandı. Benimsemediğin halde, istemeyip karşı koyduğun halde hoyrat eller dallarını kırmışlardı. Bunun acısını çekiyordun. Ve öyle bir ortamdaydın ki, düşmanla gizlisiz saklısız karşı tarşıyaydın. O koşullarda bir savaşım vardı. Baş eğilmiyordu ama etrafındaki insanların durumlarını da ayırt edebiliyordun. Herkes aynı değildi; yalın kılıç inancını kuşanmış, yaşamın yüreğini kavramış, zindan koşullarındaki savaşımı dışardaki savaşımın bir parçası olarak bütünleştirmiş insanların yanında; kırık dallarının yerine yeni sürgünler veren, aşılana daha güre açmaya çalışan, yani çokşkun yaşamın doğum sancularıyla kıvranan insanlar; hesaplaşmasını henüz tamamlamamış, yolunu belirlememiş in-

sanlar; eski "önder" konumunu düşmanın zulmü altında koruyamayan ve fakat yeni durumunu kabul edip, senin de kullandığın deyimle "sıfırdan" yeniden başlama alçak gönüllülüğünü gösteremeyen insanlar...

Sen en çok bu sonunculara kızardın. "Biz bu mücadelede olacak mıyız, olmayacak mıyız. Sorun budur" derken gözlerinde hem bir kınama, samimi-yetsizliğe eleştiri, hem de karar vermiş insanların alçak gönüllü inanca parıltıları yansırıdı... Mücadelede olacaktın, kararını vermiştin. Hem kolektif faaliyetlere tüm benliğine katılıyor, hem de kendi kendinin doktoru-öğretmeni olarak bunları bütünleştiriyordun. Eğitici-değiştirici olan da bu değil mi zaten. "Önderlik eğitici-değiştirici değil. Kazancı değil iticidir" diye yanlış yargılara varanlara-ki, bazıları kavga kaçkınlığına gerekçe yapıyordu-en iyi yanıtlardan birisi sendin. Bir fidanın serpilip boy atması gibi gözle görülür derecede değişikliğe uğruyordun... Daha sonraki gelişinde dışarıda olanlardan söz edip; "düşmanla nasıl mücadele edileceğini buralarda öğrendim. Nerede nasıl davranacağımı buradaki deneyimlerimizi irdeleyerek, örnek olarak çıkarıyorum" derken iki şeyi kanıtlamış oluyordun: Ülkemizde zindanların, eğer gerçekten doğru ele alınırsa iyi birer okul (okuma odası değil, bir dizi yönüyle okul) olabileceğini ve cezaevlerinin devrimcilerin uğrak yerleri olduğunu ... Ama yeter ki bir kere karar verilsin ve kavransın; artık her yer sınıf mücadelesi alanı ve okuldur! Sen bunu en iyi kavrayanlardan birisiydin. İtiraf etmeliyim ki, ikinci gelişinde beklemediğim kadar olgunlaşmış, yetkinleşmiştin. O utangaç alçakgönüllülüğünde hala üzerindeydi. Dışarıya da seni yoğurmuş, pişirmişti. Sağlam olan mayan

verimli olmaya açıktı... Çok fazla kalamadık birlikte, ayırdılar. O kısacık süre yürü-ğimde bir kez daha yücelmene yetti... Kanatlanıp özgürlüğe uçtuğumuz o dönemde, her harekete geçtiğimizde yoldaşların, başımızda kim var diye bakıp seni gördüklerinde, "tamam tehlike yok, güven içinde hareket edebiliriz" şeklinde düşünmeleri senin yarattığın değer, verdiğin güvenin bir sonucudur.

Bir de son karşılışmamızı hatırlıyorum; "Gizlilik adına sokaklara çıkmaktan kaçınanlara yer yok. Gizlilik saklanmak değildir... Sokaklara çıkılacak!.." derkenki inancın, çokşkun ne biçim sarmalamıştı beni. Zincirlerimden kurtulmayı o kadar çok istemiştim ki. Seninle birlikte koşmak bana sonsuz mutluluk verecekti. Şimdi sen yoksun, ben ise hala zincirlerimden kurtulamadım.

Ama inanıyorumki çıkacağız ve senin gibi yoldaşlarımla omuz omuza, yürek yüreğe kavganın ortasında olmak bana aynı mutluluğu yaşatacak. Senin ve diğer şehit, kahraman yoldaşlarımın anasını yüreğimde hep taze tutacağım.

Bir dostumun, Ünal yoldaşlar öldürüldüğünde yazdığı bir dörtlüğü, o zamanlar eklemek zorunluluğu duyduğum son dizıyla birlikte sana yazıyorum.

**ben dayanamazken
bir çocuğun
filimlerde bile ağlamasına
kesik birer dal gibi
düşüyor arkadaşlar.**

"VE DAYANAMIYORUM."

Sevgi ve Saygılarımla...

Seher Şahin Ölümsüzdür

3 Eylül günü, Mimar Sinan Üniversitesi Kampüsü'nde TÖDEF'li öğrencilerin yeni kaydolma öğrencilere rehberlik etme, mevcut eğitim sistemini ve örgütlülüklerini anlatma amacıyla açtığı masalara polis azgınca bir saldırıda bulundu. Bu saldırı sırasında, öğrenci gençlik hareketinin, demokratik üniversite mücadelesinin yürütücülerinden, devrimci öğrenci Seher Şahin polis tarafından dövülerek pencereden atıldı. Beş gün boyunca komada kalan Seher, 8 Eylül günü, öğrenci gençlik hareketinin 12 Eylül sonrası mücadelesinde ki ilk karanfili olarak aramızdan ayrıldı.

Seher Şahin'in öldürülmesi, devlet terör yasası ile iyice artan ve azgınlaşan, Kürdistan'da kitle katliamları ve kontrogersilla saldırılarının, büyük

kentlerde komünistlere ve devrimcilere karşı girişilen işkencelerle ve doğrudan infazlarla öldürmelerin üniversitelerde ki yansımasıdır. Genelde tüm ülkedeki özeldede üniversitelerde ki devlet terörünü geriletme-

nin yolu devrimci şiddette ısrarlı olmak, onu kitlesel hareketlerle, bütünleştirmekten geçiyor. Bu yolda öğrenci gençlik hareketine düşen ilk görev, kitlesel karşı koyuşlar ve eylemlilikleri yaratarak polisin artacak ve azgınlaşacak saldırılarını geri püskürtmek ve polisin üniversitelerdeki işgalini kırmaya çalışmaktır.

Bu bilinçle "polise karşı kitlesel mücadele"yi yaratmak ve uygulamak için hep birlikte çalışalım. Şehitlerimizin uğruna öldükleri bayrağı yere düşürmeme, onu daha yükseklerle taşıma sorumluluğunu bilince çıkaralım.

**SEHER ŞAHİN ÖLÜMSÜZDÜR!
POLİSE KARŞI KİTLESEL
MÜCADELEMİZİ YARATALIM-
YÜKSELTELİM!...**

Üniversite Emekçileri Haklarını Arıyor

Yüksek okulların açılışıyla birlikte öğrencilerin akademik demokratik sorunlarının yanında, şimdiye kadar ikinci planda kalan üniversite çalışanlarının ekonomik düzlemde gelişen mücadelesine tanık oluyoruz. Ticarethane bakış açısıyla yönetilmeye çalışılan; özelleştirilmesi planlanan ve kârzarar düşüncesi içerisinde ele alınan üniversite kurumlarında öğrencilerin yanısıra öğretim görevlileri ve üniversite çalışanlarının da ekonomik-demokratik haklarını alma mücadelesini geliştirdiği bir süreç yaşanıyor.

İstanbul Üniversitesi'ne bağlı Cerrahpaşa, Çapa, Beyazıt Fen-Edebiyat ve Avcılar Kampüsü'nde Temmuz ayında imzalanan toplu sözleşmeler çerçevesinde elde edilen maaş artırımından doğan farkların verilmemesi, işçileri haklarını alma yolunda harekete geçirdi. İşveren niteliği taşıyan Rektörlüğün farkları 10 Ekim'de verme sözü tutulmadı. Bu yüzden işçiler 14 Ekim günü toplu viziteye çıkma

ve iş bırakma eylemi yaparak, sigorta kurumuna yürüdüler. Yürüyüşte; "Haklar Bizim Hakkımız, Söke Söke Alırız!", "Yalancı Yılmaz!", "İşçiler Geliyor!", "Vur

Vur İylesin, İktidar Dinlesin", sloganları atan işçiler, tekrar İstanbul Üniversitesi rektörlük binası önüne gelerek oturma eylemini başladı. Tez-Kop İş Sendikası 2 nolu

subesine bağlı işçi temsilcisi yaptığı konuşmada "hakkımızı alana kadar burada oturma eylemi yapacağız, maaş farklarını vermezlerse eylemimizi daha da geliştireceğiz. İş buyurmaya gelince hepsi yetkili oluyorlar, hakkımızı aradığımızda, bizim yetkimiz yok, elimizde birşey gelmez diyorlar. Artık yetkili biziz, kimse bize iş buyurmasın, ne zamanki hakkımızı verilerse o zaman işe başlarız. Biz yerde oturmayacağız, dimdik ayakta duracağız, onlar yerde sürünecek" dedi. Mesut Yılmaz'ın haklarının zamanında verileceğini söylediğini, ama verilmediğini belirten işçiler "yalancı iktidara güvenimiz yok, haklarımızı söke söke alacağız" dediler. İstanbul Üniversitesi öğrencileri de kampüsünde "Yemek Hakkımız Engellenemez! İşçi

Gençlik Elele! Rektör İstifa!" Yazılı pankartlarla bir yürüyüş yaparak işçilere destek verdiler. Yaklaşık 100 Öğrenci işçilerin yanına gelerek eylemlerini destekler sloganlar attılar.

Bugün Üniversitelerde Ticarethane düşüncesi içerisinde egemen sınıfların kışla disiplini ve polis işgali altında faşist bir eğitim sistemi egemendir. Öğrenci gençlik demokratik mücadelesinde yalnız değildir. Yaşamın her alanında olduğu gibi üniversitelerde de işçilerin sömürsü son sınıra ulaşmıştır. Aynı biçimde özgürce bilim yapmaktan yoksun holdinglere peşkeş çekilen öğretim görevlileri de, siyasi ve idari baskıdan bunalmaktadır. YÖK ve son dönemde generaller ve holdinglerle, bürokratların denetimindeki müte-

velli heyetlerinin yönetimine sokulmaya çalışılmaktadır. Bütün bu uygulamalar üniversitelerin özgürlüğü ve bilimselliğine aykırıdır. Öğrenciler özerk-demokratik üniversite mücadelesinde öğretim üyeleri ve üniversite çalışanları ile aynı saflarda dayanışma içine girmeli ve mücadelenin bu olanaklarından yararlanarak geniş bir demokratik cephe oluşturulmalıdır.

**ÖĞRENCİLER ÜNİVERSİTE
EMEKCİLERİYLE
DAYANIŞMAYA!**

**YAŞASIN ÖZERK
DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE!**

**YAŞASIN DEMOKRATİK HALK
ÜNİVERSİTELERİ!**

Demokratik Bir Üniversite İçin Üçlü Bildirge

1- Yıllardır üniversiteler üzerinde Demokles'in kılıcı gibi duran YÖK dağıtılmalı ve YÖK üyeleri yargılanmalıdır.

YÖK'ün bir çok fonksiyonunu bugünün şartlarında üstlenecek olan, özel statülü, mütevelli heyetli üniversite hazırlıklarına son verilmelidir.

2- Üniversitede üretilen bilimin, toplumun bütününe sunulabilmesi, üniversite yaşamının temel çalışma alanı olarak kalabilmesi için, öğretim üyelerinin özel şirketlerle girdikleri bütün ticari ve danışmanlık ilişkileri kesilmelidir.

3- Üniversite'nin yönetimi, üniversitenin asli unsurları olan öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarının eşit haklara sahip olduğu, demokratik biçimde oluşturulmuş organlar tarafından gerçekleştirilmelidir.

4- Atılmalar, vize uygulaması, devam zorunluluğu kaldırılmalıdır. Gerici-köreltici-şoven-cins ayrımcılığına dayalı eğitim sistemi kaldırılarak, bilimsel-araştırmacı-katılımcı-eşitlikçi demokratik bir eğitim sistemi hazırlanmalıdır.

5- Üniversite yaşamla bağdaşmayan, özgür, yaratıcı bir çalışma atmosferini ortadan kaldıran, oluşumunu engelleyen polis ve jandarma üniversitelerden çıkartılmalıdır.

6- Üniversite öğrenimi boyunca yaşamsal tüm gereksinimler devlet tarafından karşılanmalı ve ücretsiz olmalıdır.

7- Yurtlardaki kışla disiplinine son verilmeli, yurtların yönetimi öğrenci ve çalışanlardan oluşan organlara devredilmelidir.

8- Üniversitelerde herkese anadilinde eğitim hakkı tanınmalı, farklı kültürlerle kendisini ifade edebilme ve geliştirebilme olanağı sağlanmalıdır.

9- Öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanları örgütlenebilmeli ve üzerlerindeki siyaset yapma yasağı kaldırılmalıdır.

10- Üniversitedeki her türlü akademik, bilimsel, sosyal, kültürel çalışmaya halkın özgürce katılabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Ülkemizde yıllardır sürdürülen demokratikleşme masalı devam ettirilmeye çalışılıyor. Yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi üniversitenin demokratikleştirilmesi de ancak toplumsal muhalefetin, bütün demokrasi güçlerinin istemi ve eylemiyle sağlanabilir. Toplumsal muhalefetin bütünü, bu istemlerimizi desteklemeye çağırıyoruz.

ÖĞRETİM ÜYELERİ ÜNİVERSİTE ÇALIŞANLARI
Tez-Koop-İş Sendikası
2 No'lu Şubesi

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ

İÖDF (İstanbul Öğrenci Dernekleri Federasyonu)

AÖDP (Ankara Öğrenci Dernekleri Platformu)

İZ.ÖDP (İzmir Öğrenci Dernekleri Platformu)

AÜFTK (Anadolu Üniv. Fakülte Temsilciler Konseyi)

Uludağ Üniv. İdari Bilimler Fak. Der. Girişim Komisyonu

İstanbul Üniversitesi'nde Polis Saldırısı

7 Kasım günü gazetelere iki haber yansıdı. Biri çevik kuvvetle görevli haraççı polislerle gasp masası polislerinin iki ölüyle sonuçlanan dalaşması, diğeri İstanbul Üniversitesi bahçesinde polisin öğrencilere vahşice saldırısı. Haraççı polisler olayı, diktatörlüğün yapısını ve polislerin günlük yaşam biçimini kamuoyu önünde çok açık bir şekilde gözler önüne seriyordu. Olay, adı geçen çevik kuvvet müdürleriyle, itiraflısıyla, 'hanedan'ın küçük oğlunun üzerine kayıtlı arabasıyla, çek senetçi faşist mafyasıyla, işkencesiyle, şantajıyla, arama yapmak bahanesiyle bırakılan eroiniyle sadece üniversitelere çöreklenen polisin açık yüzünü değil, yarı-sömürge, yarı-feodal ülke diktatörlüklerinin tipik görünümünü sergileyen güzel bir örnek olduğundan ayrı bir yazının konusudur.

Öğrenci gençlik özel olarak seçilen çevik kuvvet haramilerinde, sivillerinide iyi tanıyor. Zira üniversiteler onların işgali altında. Üniversitelerde yol kesip, kafa kol kıranlar işte onlar. 6 Kasım günü, öğrenci gençliğin kimi zaman huz kaybeden kimi zaman şahlanan ama hep ısrarlı kalan mücadelesi sonucu çökmekte olan YÖK'ün 10. yıldönümüydü. Öğrenciler bırakılmaması gereken anlamındaki üniversitenin, insan bulanan her yerin en doğal davranışı olan konuşmak ve tartışmak için İst. Üniversitesinin merkez binasında, form meydanında bir araya gelmişti. TÖDEF'in aldığı ve kitleye iki gün önce bildirilen, bu yüzdende hiç bir hazırlığı yapılmayan boykot kararı, anfilere duyurulan ve genellikle kitlelerin uymadığı boykot çağrısıyla kalp (10 Nisan'da olduğu gibi) bu önemli silahın daha da yıpratılmasından başka bir işe yaramamıştır. Bu ayrı bir değer-

lendirme konusu olacaktır.

Saat 13.00'te İktisat Fak. Öğrenci Derneği'nin, YÖK ve mütevelli heyetlerini tartışmak üzere düzenlediği forumun başlamasından on dakika sonra forum meydanına gelen polisler kitlenin "Katiller Defolun!" Üniversitede Katil İstemiyoruz! "Polis Dışarı Bilim İçeri!" sloganlarıyla karşılaştılar. Polisin kitleyi çembere almasından sonra eylemin bırakılması halinde saldırıda bulunmayacağı konusunda öğrencilerle pazarlığa girişmeye kalkıştı. Ama öğrenciler tarafından yapılan "Polisin Üniversitelerde yerinin olmadığı" bu konuda pazarlığın söz konusu olmayacağı, "kendilerinin defolup gitmeleri gerektiği" uyarısıyla karşılaştılar. Anfilerden çıkan öğrencilerin, eylemci öğrencileri alkışlamaları üzerine polis tarafından tartaklanarak tekrar anfilere sokulmalarına karşın bu öğrencilerden çemberin içine katılanlar oldu.

Polis çemberi altında bir saate yakın devam eden eylem, halaylarla, Türkülerle devam etti. Ama en anlamsız, sorgudaki bir militan devrimci kızın dire-

nişini anlatan işkence sahnelerinin iki öğrenci tarafından canlandırıldığı tiyatro oyunu oldu. İşkenceciler şubenin karanlık bodrumlarında işledikleri bu en aşağılık insalık suçunun geniş kitlelerin önünde yüzlerine çarpılacağını hiç beklemiyorlardı. Gerçi çevik kuvvet bön bön bakmaya devam ediyordu ama sayıları otuz-kırka varan sivil işkenceci polislerin oyunda canlandırılan devrimcinin mesajının anladıkları yüzlerinden belli oluyordu. Eylemin bu şekilde devamı halinde, geçen her saniye daha da teşhir olduğunu gören polis gözü dönmüşçesine saldırmaya başladı.

Sonuçta polis forum meydanından ayrılırken 34 öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanıyordu, yaralılar ambulansla Çapa'ya taşınıyordu. Çapa acil servisinde tedavi altına alınan öğrencilerden onunun durumunun ağır olduğu, Çapa'da geçici raporlarla belgelendi. Asıl rapor ertesi gün adli tiptanda alan öğrenciler, savcılığa polisler hakkında suç duyurusunda bulunarak kamuoyu nezdinde saydırıyı teşhir ettiler.

Öğrenci Gençlik Mücadelesi ve Sorunları

Türkiye Devrimci Hareketinin tarihine baktığımızda, devrimci mücadelede gençliğin (özellikle öğrenci gençliğin) hep en önde olduğu görürüz. Ve 80'lerden sonra da politik açıdan öne çıkan kitle hareketlerinin içinde demokratik öğrenci hareketinin önemli bir yeri vardı. Faşist-Feodal-Şoven eğitim sistemini ve siyasi iktidarın politikalarını teşhir eden ve bunlara karşı çıkan, militan ve kitlesel eylemlilik hattını geliştirerek, kendi örgütlenmelerini (dernekler, platformlar vb.) oluşturmaya çalışmış; ve bu süreçte bir çok eksikliklerine rağmen öğrenci hareketi önemli gelişmeler katetmiştir.

Öğrenci hareketinin 80 öncesi ve 80-90 arası süreci sık sık değerlendirildiğinden dolayı bu süreci ayrıntılı bir şekilde değerlendirmekten kaçınacağız.

Öğrenci gençlik mücadelesi 1990 baharından günümüze kadar olan süreçte gerilemiştir. Bu gerilemenin bir çok dış etmene karşın (devletin SS kararnameleleriyle başlayan, anti-terör yasası ile devam eden azgın terörü, öğrenci derneklerinin kapatılması, öğrenci gençliğe saldırıların yoğunlaşması, dünyadaki siyasi gelişmeler vb.) belirleyici nedeni öğrenci hareketinin öznel durumudur. Öğrenci hareketinin daha ileri düzeylerde olabilmesinin dinamiklerinin var olduğu, çelişkilerin her geçen gün daha da geliştiği, akademik-demokratik sorunların (özel statülü üniversiteler, paralı eğitim, YÖK ve Mütevelli Heyetleri) daha karmaşık bir şekilde arttığı, sınıf mücadelesinin ve Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin her geçen gün daha da geliştiği gözönüne alınırsa bu gerilemenin belirleyici yönünün objektif değil subjektif olduğu daha da açıkça görülebilir. Biz bu sorunların aşılabileceği inancı ile lafi

çok uzatmadan sorunların neler olduğunu, sorunların ortaya çıktığı nesnel ve genel koşulların neler olduğu ve çözümlerin neler olacağı üzerinde durmak istiyoruz.

Sorunların birbirinden bağımsız olmadığı, aksine birbiriyle sıkı sıkıya bağlantılı oldukları bilinen bir gerçektir. Ve tüm bunların oluşturduğu zincirin ana halkası veya halkalarını yakalayabilirsek ve bunlara uygun çözümler üretebilirsek diğer tüm tali sorunların çözümünde daha kolaylaşacaktır. Bizce zincirin ana halkalarını ÖRGÜTLENME, KİTLESELLEŞME, POLİTİK İNŞİYATİF gibi sorunlar oluşturmaktadır.

ÖRGÜTLENME

Her sorunun doğru konuluşu, her çelişkinin çözüm yollarının belirlenmesi iç çelişkilerin incelenmesinin yanında, onu çevreleyen, etkileyen dış etmenlerin de ayrıntılı bir tahlilinden geçmektedir. Bu anlamda öğrenci gençliğin örgütlenme sorununa çözüm önerileri de genel siyasi duruma, hakim sınıflarla karşılıklı güç dengelerine, hakim sınıfların değişebilen taktik politikalarına vs. bağlı olarak ortaya konulabilir.

Egemen sınıfların bu politikalarını boşa çıkarmak; mücadeleyi geliştirmek ve doğru hatta oturtmak, yığınları düzenden kopartmak ve doğru yerlerde örgütlenip, doğru hatta mücadeleye sevketmekten geçmektedir. Bunun yolunda kitlelere mücadele hattı ve örgütlenme olarak alternatif sunabilmekten geçmektedir.

Bugün öğrenci derneklerinin çoğu işlemez hale gelmiştir. Hatta bir çoğu (onlarca üye barındıran dernekler dahil) aylarca bir tek dernek toplantısı yapmayan dernekler haline gelmişlerdir. Toplantılarını düzenli veya ağır aksakta olsa yapan derne-

lerde ise kitleler içinde sorunları tartışmak, kitlelerin sorunların çözümünü karşısında bilinçlendirmek ve kitleleri harekete geçirebilme yönleri çok zayıf kalmıştır.

Bunun başlıca nedenleri: Varolan örgütlenmelerin (Platform, Federasyon, vb) dernekleri temel almayı daha çok siyasi yapılanmaların direkt karar aldığı, derneklerin karar alma süreçlerinin yaşanmadığı veya çok az yaşandığı, kimi örgütlenmelerde örneğin İÖDF'de derneklerin kararlarının hiç bir bağlayıcılığı olmadığı, siyasi grupların temsilcilerinin kararlarının bağlayıcı olduğu ve derneklerin hemen hemen tamamen yadsındığı, derneklerin toplanmasının karar almasının hiç bir anlamının olmadığı görülüyor.

Toplumsal, ekonomik ve siyasi gelişmelere uygun olarak kendini yenilemeyen ve yeniden üretemeyen her yapı yenilmeye ve yok olmaya mahkumdur. Derneklerin programı, tüzüğü belirlenmiş, düzenli toplantılar yapan, iç örgütlenmesinin oturtmuş, akademik-demokratik talepler doğrultusunda geniş kitleleri kucaklayan, Federasyon (İÖDF), Platform gibi yapılarında olumsuz yanları atılıp, eksiklerinin giderilip birim derneklerinin üzerinde yükselen, demokratik merkezîyetçilik ilkesini esas alan örgütlenmelere dönüştürülmelidir.

Öğrencilerin bugünkü "örgütüllülüğü" önüne koyduğu hedeflere ulaşabilmesi için yeterli değil.

Fakat örgütlenme sorununa çözümler üretirken kısa vadeli değil uzun vadeli çözümler ve politikalar önermeliyiz.

Bildiğimiz gibi MO (Merkezi Örgütlenme) tartışmalarının başlamasıyla birlikte bizlerde hemen bu sürecin başında (89'da) bu so-

runun çözümüne ilişkin görüşlerimizi belirtmiştik. Tüm Türkiye çapında oluşturulacak olan bu örgütlülük **Merkezi Demokratik Öğrenci Federasyonu** (M.D.Ö.F.) olacaktır. MÖ oluşturulması gereği önümüzde önemli bir görev olarak duruyor. Ve bunu bilinmez bir tarihe atmıyıp hemen bu gündün çalışmalarına başlamamız gerekiyor.

KİTLESELLEŞME

Bu soruna eğilmeden önce kitleselleşmenin tanımını yapalım. Bizce kitleselleşme, öğrenci yığınlarının olabildiğince geniş kesimini mücadele ilkelerimiz doğrultusunda mücadeleye sevk edebilmek ve bu yığınları düzen için bir muhalefet odağı haline getirebilmektir. Kitleselleşmenin yolu, gerek akademik-demokratik-siyasi, konularda genel devrimci çıkarlar doğrultusunda mücadeleye sevk etmenin en doğru ve gerçekçi yolu ise, bu politikaların üretiminde onların söz ve karar sahibi olmasıdır. Örgütlenme sorununa çözüm getirirken bunun uzun vadeli olmasına ve kitlelerin iradesini tam olarak yansıtacak bir içeriğe sahip olmasına büyük önem gösterilmelidir.

Bu konu hakkında devrimin genel çıkarlarını gözetmeyip dar gurup çıkarlarını ön plana çıkaran bir çok küçük burjuva yapılanmaları vardır.

Siyasi örgütlenmeyle, demokratik örgütlenmeyi birbirine karıştıran, her ikisinde farklı içerik ve görevleri olduğunu kavramayan mantığın ürünü olan dar grupçuluk, sonuçta hem siyasi örgütlenmenin hem de demokratik örgütlenmenin görevlerini yerine getirmesine engel olmaktadır. BDSM Devrimci gençlik dergisinin 12. özel sayısında çıkan "*Öğrenci Hareketinin Merkezileşmesi Sorunu ve Merkezi Öğrenci Gençlik Derneği*" yazısından bazı alıntılar: "Dev-Genç esas olarak, bir politik gençlik hareketini ifade eder. Varlığı yasal bir örgütlülükle belirlenmez (...) Dev Genç yasal örgütlülüğe kavuştuğunda, bu elbetteki aynı zamanda bir DKÖ olacak ve öğrenci

gençliğin akademik-demokratik mücadelesinde yönlendirmeye çalışacaktır." (sf.10) Arkadaşlar siyasi gençlik örgütüyle, demokratik gençlik örgütlenmesini birbirine karıştırıyorlar. Çünkü her siyasi gençlik örgütlenmesi akademik-demokratik mücadeleyi yönlendirmeye çalışır, ancak bu hiçbir zaman onun aynı zamanda bir DKÖ olduğunu göstermez.

Kitleselleşme sorunu ile ilgili hatalarımız ve eksikliklerimizi irdeleyerek incelemeye devam

atıp olumlu yanları geliştirmeliyiz.

Bugün öğrenci gençlik mücadelesini değerlendirdiğimizde şunları çok iyi görüyoruz: Kitleler adına kitlelerden kopuk, "kantin" devrimciliğinin had safhada önemli hastalığa dönüştüğü görülebilir. Bunları aşabilmek için her şeyden önce kitlelerin içine girilmeli, (anfiler, dersliklere, laboratuvarlara vb.) Sınıf mücadelesinin bizlere yüklediği tarihi ve önemli misyonumuzun bilinciyile

edelim.

Egemen sınıfların stratejilerini ve taktiklerini iyi kavramalı ve ona uygun strateji geliştirmeliyiz. Yenilgiler başarının kaynağı olmalıdır. Bu da ancak yenilgilerin doğru bir şekilde tahlil edilebilmesi gerekli derslerin ve deneyimlerin çıkarılması ve buna uygun teorilerin geliştirilip tekrar tekrar bunları pratiğe geçirmekle mümkündür. Başkan Mao şöyle diyor: "KİTLELERDEN KİTLELERE" Yani kitlelerin içine girmeli düşüncelerimizi, politikalarımızı onlara kavratmalı ve onları harekete geçirmeliyiz ve aynı zamanda kitlelerden öğrenmesini bilmeliyiz. Kitlelerin yaratıcılığına ve onların yıkıcı gücüne inanmalıyız. Kitlelerin içinde çalışırken eskiyen ve olumsuz yanları

burjuva yaşam tarzının etkilerinden sıyrılıp devrimci yaşam tarzını seçmeli ve bu uğurda mücadele etmeliyiz. Öğrenci hareketi her şeyden önce bir kitle hareketidir. Bu basit gibi görünen bir gerçek olmasına rağmen, pratikte çoğunlukla akıllardan çıkarılan bir şeydir. Yani kadro ya da dar grup hareketi değil ama bunlarda yapısında taşıyan daha geniş öğrenci kitlelerinin demokratik ve siyasi talepleri temelii üzerinde duran bir hareketlilik. Bugünkü durum ise daha çok birincisi gibidir. Az, çok devrimci bilinç taşıyan bir öğrenci kesimi ile sınırlıdır. Kitlesel dayanaklardan yoksun olduğu gibi pratik eylemlilikleriyle kitleleri kavrayıcı bir perspektiften uzak, tepkisel günü birlik çerçevede

bulunmaktadır. Bunda nesnel ve öznel etmenlerin etkisi vardır. Öznel etmenler, yer yer daha belirleyici olabilmektedir. Bunlarda daha çok öğrenci gençlik içindeki küçük Burjuva devrimci yapılanmalarının yanlış politikalarından kaynaklanmaktadır. Bugünkü hareketin, bunların etkisinden kurtulması gerçek muhtevasına kavuşması gerekir. Kitlelerden kopuk, yalnızca devrimci öğrencilerle sınırlı hareket zayıf bir harekettir. Ve siyasi iktidarın saldırılarına ve yönlendirmelerine uygun zemimler yaratmaktadır. Tecrit etme politikasında siyasi iktidarın bilinçli bir taktiğinden başka bir şey değildir. Karşı taktik ise doğaldır ki kitlelerle bütünleşmek olmalıdır. Bunu gerçekleştirmek mümkündür ve aynı zamanda zorludur. İtiraz kabul etmez bir ihtiyaçla karşı karşıyaysak yöntem ve araçları üzerinde yoğunlaşmalıyız.

POLİTİK İNSİYATİF

Bir bütün olarak 1980'den sonra günümüze kadar öğrenci hareketinin gelişmesini incelediğimizde politik insiyatif ele geçirilememiştir. Daha çok var olan siyasi gelişmelere anlık tepkiler, saldırılar karşısında savunma eylemleri, tek tek hak kazanımlarına ağır basdığı, gündemi hep egemen sınıfların belirlediği, uzun vadeli politikaların üretilmediği çok açık bir şekilde görülmektedir.

Birim derneklerin üzerinde yükselcek olan bir Merkezi Örgütlenme yaratılmadan ne kalıcı hak kazanımları ne de politik insiyatif ele geçirilemez. Sağlam bir Merkezi Örgütlenme etrafında programı, tüzüğü belirlenmiş, uzun vadeli politikalar üretilen, tüm güçleri tek bir yumruk halinde, koordineli bir şekilde yönlendirebilmek gerekir. Demokratik öğrenci hareketinin yaratılmasında siyasi önderliğin misyonu da çok önemlidir öğrenci gençliğinde derin demokratik özelemleri vardır. Bunları açığa çıkarmak ve örgütlü güce dönüş-

türebilmek devrimci çabalara bağlıdır. Devrimci müdahaleler demokratik hareketin önünün açacak şekilde olmalıdır. Üniversitelerde, bugün aslında öğrenci hareketi açısından da böyle bir sorunda yaşanmaktadır. Siyasi gençlik yapıları, önemli işlevleri yerine getirebilecekken, bu konuda çoğunlukla başarılı olamamaktadırlar. Önderlik anlayışı, kendini koruma ve önemsiz sayısal büyümeler sağlamaya indirgenmiştir. Bunun da ne öğrenci hareketine ne de devrime bir faydasının olamayacağı gün gibi açıktır. Kitleleri küçümsemek, dar grupçuluk, siyaseti anlamsız yarıştırmalara indirgemekten kaçınmalı, siyasal bilinci geliştirememek gibi eksiklik ve hatalılara karşı amansızca mücadele edilmelidir.

SONUÇ OLARAK

Öğrenci hareketi, geniş kitlelerin hareketi olmaktan uzak, örgütlülük ve doğru devrimci önderlikten yoksundur. İhtiyaçlarında buna göre belirlenmektedir. Sağlam bir temele oturan bir kitle hareketi yaratılmalıdır. Geçici ve baskılar, sonucunda çözülen değil, üniversitelerde kök salan, kendini üretebilen, alternatiflerini somutlaştırabilen

bir örgütlülük yaratılmalıdır. Bunların gerçekleşebilmesi ise Marksist-Leninist kitle çizgisini kavrayan ve uygulayan, politika üretebilen, siyasi politik taktiklerini boşa çıkarabilecek, kavrayış sahibi, inançlı ve özverili bir politik önderlik ile daha da kolaylaşacaktır.

Bu noktada ML/MZD'yi rehbere kabul eden YENİ DEMOKRAT GENÇLİK'e çok önemli sorumluluklar düşmektedir.

Gençliğin akademik-demokratik çerçevedeki mücadelesine önderlik etmeye ve kitleleri Demokratik Halk Üniversitesi perspektifiyle mücadeleye sevk etmesi gereklidir. Bunun yolunda gençliği ML/MZD bilimiyle donatmaktan geçer.

**KAHROLSUN
FAŞİST-FEODAL-ŞOVEN
EĞİTİM SİSTEMİ!**

**YAŞASIN DEMOKRATİK
HALK ÜNİVERSİTESİ!**

**YAŞASIN YENİ
DEMOKRATİK TÜRKİYE
KAVGAMIZ!**

Mao Zedung'un Çizdiği "Kızıl Güzergâh"ta İlerleyelim!

Son yüzyıl, proletaryanın utkularına ve yenilgilerine sahne oldu. Sınıf mücadelesi arenasında proletaryanın doğrulup ayağa kalkışı, "Ekim devrimi"yle açılan proletarya demokrasisi dönemi, muzaffer Çin devrimi ve diğer devrimlerle birlikte, emperyalizmin gerilemesine neden olurken, kapitalist sistemden birbir kopan ülkeler, dünya çapında sosyalizmi güçlendiren olgulardı. Yaşanılan süreçte SSCB ile başlayan geriye dönüşler, sosyalizmin kalelerinin düşmesine yol açtı. İdeolojik hatta yapılan hataların sistemleştirilmesi ile yozlaşan, bürokratlaşan KP'lerin Marksizm-Leninizm'den uzaklaşması sonucunda, Sosyal-Faşist diktatörlüklere dönüşen sosyalistler yapılırlar, Uluslararası Komünist Hareketin parçalanmasına ve revizyonizmin dünya çapında yaygınlaşmasına yol açtılar. Sonuçta bu revizyonist sistemlerin çökmesi ve dağılması, emperyalistlerin "komünizm öldü!" çığlıkları ile bütünleştirilerek geleceğe ilişkin proletarya ve dünya halkları için karamsar tablolar çizilmektedir. Elinde siyah renkte boyalar olanlar elbetteki kara tablolar çizecektir. Oysa Sınıf mücadelesinin Devrimci Proletarya kesiminde yer alanlar kızıl meşalelerini daha da yükseltiyorlar. Çünkü bunca yıllık revizyonizmin yarattığı toz duman dağılmıştır. Döneklerin, inkarcıların ipliği pazara çıkmıştır. Devrim cephesi artık daha nettir ve devrimci durum dünya çapında düşünülenin tersine derinden bir yükselişe gebe dir.

Bir yanda Sosyal Faşist Diktatörlüklerin boyunduruğunu parçalayıp yılların biriktirdiği öfkeyle ayağa kalkın yığınların dinmek bilmeyen hareketlilikleri, diğer yanda Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin ağır yükleri altında hergün biraz daha ezilen

Mao at his cave headquarters in Yenan, 1944

*"Hiçbir şey zor değildir dünyada
Eğer dorukları fethetme cesaretin varsa."*

dünya haklarının artan homurtularını, dünya çapında devrimci durumun hızla yükseldiğini, sınıfsız toplum ve "Altınçağ" a giden yolda yapılması şart büyük devrimci atlımların nesnel zeminini her zamankinden daha fazla olgunlaştığını gösteriyor.

Ancak, revizyonist çizgilerin yarattığı tahribatlar sonucunda dünya çapında, devrimci cephe de yer alan pek çok hareketin genel hatlarıyla bile doğru bir siyasetten yoksun olduklarını, emekçilerin kurtuluş mücade-

lerini sonuna kadar götürecek ideolojik sağlamlığa sahip olmadıklarını görüyoruz.

Latin Amerika ülkelerindeki Guevera'cı çizgilerin bugün geldiği konum, uzlaşmacı hatta Nikaragua'da görüldüğü gibi teslimiyetçi bir hat olmuştur. Kolombiya, Bolivya, El Salvador gibi ülkelerde ise uzlaşma, seçimlere katılma, pasifleşme yönelimleri egemendir. AEP çizgisi ise Enver Hoca döneminin revizyonist düşüncelerinin iflasi sonucunda, sosyalist hedeflerden vazgeçtiğini ortaya koyan uygulamalarla

düştüğü bataklığı gözler önüne seriyor.

Tarih şaşmaz bir terazidir ve bizi haklı çıkarıyor. Ezilen Haklar ve Uluslararası Proletarya adına yola çıkanların nitelik olarak Marksizmin ulaştığı düzeyi ifade eden MAO ZEDUNG DÜŞÜNCEŞİ kavranmadan ne Emperyalizm'den bağımsızlık kazanılabilir, ne de devrimin kazanımları korunabilir ne de Komünizm'e varılabilir.

Ölümünün 15. yılında MAO ZEDUNG'u kavramak onun öğretilerini yaratıcı bir biçimde inceleyip Ezilen Haklar ve Uluslararası Proletarya'nın kurtuluşu adına pratiğe uygulamak bugün komünistler için her zamankinden daha yakıcı bir görevdir. Biz burada devrime giden yolu aydınlatan MAO ZEDUNG'un Marksizm-Leninizm'e yaptığı nitel katkılara kısaca değinmekle kalacağız.

Hiç kuşku yok ki MAO ZEDUNG'un Marksizm'e yaptığı en büyük katkı O'nun Sosyalizm üzerine olan düşünceleri, bu alana getirdiği kuramsal açılımlardır. Macaristan ve Polonya'daki karşı-devrimci karışıklıklar, Sovyetler Birliği'ndeki geri dönüş ve Çin'deki revizyonist çabaların bilimsel bir incelemesini yapan Mao, "Sosyalist Toplum sınıfsız toplumdur" biçimindeki revizyonist kurama karşı "Sosyalist toplumda sınıf mücadelesi eskisinden de şiddetli biçimde devam eder", "Burjuvazi mi, yoksa proletarya mı kazanacak sorusu henüz açıklık kazanmış değildir" diyerek Sosyalizm'i durağan bir toplum değil sonu komünizme varan, burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf savaşımının şiddetle devam ettiği bir süreç olarak açıklar. Devrimle Burjuvazinin iktidardan kaynığını salt eski alışkanlıklar, gelenekler olarak gören bakış açısını eksik bulan ve bunun burjuvazi ile mücadelede proletaryayı zayıf düşüreceğini söyleyen Mao, Sosyalist Toplumdaki burjuvazinin esas gücünü, Sosyalist toplu-

mun ilkesi olan "Herkes emeğine göre" (aslında bu Marks'ında belirttiği gibi burjuva hukukudur.) İlkesinde kır-kent, kafa-kol çelişkilerinde belirleyici konumda bulunan bürokrasiden aldığı ifade eder. Buna çözüm olarak da kitlelerin siyasi bilinçlerinin sürekli yükseltilecek tabanın inisiyatifli olmasını, eleştiri-özeleştirme mekanizmasının doğru biçimde işletilmesini ve hatta gerektiğinde kitlelerin Komünist Parti'nin karargahlarını bombalamasını, yani BPKD'yi (Büyük Proleter Kültür Devrimi) gösterir. Mao, gerek burjuva düşüncelerin açığa çıkmasını sağlayıp bunları tanımak, gerek kitlelerin siyasi bilincini uyanık tutmak için "yüz çiçek açsın, yüz düşünce yarışsın" sloganının gündeme getirerek, sınıf mücadelesinin doğru yöntemlerle sürdürmeye çalıştı.

Aynı biçimde toplumsal çelişkilerin KP'ye de yansıyor Burjuvazi-proletarya çelişmesinin KP'de de sürdüğünü buna karşı sorunun bilinçli biçimde ele alıp esas olarak ideolojik mücadele temelinde bir mücadele yürütülmesi gerektiğini savundu. Mao Zedung yoldaşın iki çizgi mücadelesine bu doğru yaklaşımı sonraları Enver Hoca revizyonizmince utanmazca çarpıtıldı.

"Sosyalizmde sınıflar ve burjuvazi olamaz", "restorasyon dışsal olarak gelişir" gibi tezlerle Mao'ya saldıran Enver Hoca MAO'yu burjuvazinin varlığını meşrulaştırıyormuş gibi göstermeye çalıştı. RSE'ne (Rus Sosyal Emperyalizmi) karşı Mao'nun safındayken, yetmişli yılların sonlarında esasta modern revizyonizmin versiyonu olan bir çizgiye oturan AEP revizyonizmi, Enver Hoca ve ardılarının önderliğinde sınıfsız ve burjuvazinin ilan ettikleri toplumda NİTELİK DEĞİŞTİRDİKLERİNİ FARKEDEMEDİLER. Bir de baktık ki AEP her nedense Marksizm-Leninizm dışında sosyalizmden vazgeçmiş bir parti du-

rumunda. Bu Modern-çizgilerin dünyadaki izleyicileri BİR GECEDE ya da BİR AYDA ortaya çıkan "KAPİTALİST RESTORASYON"lar karşısında donakaldılar. Kumdan kaleler yıkılmıştı. "Sosyalizmden geriye dönüşler mümkün değildir" diyenler, burjuvazinin varlığını mikroskopla arayıp bulamayanlar BURJUVALAŞTIKLARINDA yüzleri kızarmadan yaratılmış değerleri, simgesel kalmış bir takım esasları da reddettiler. ARTIK HERŞEY GÖZLER ÖNÜNDEDİR. Sosyalist toplum bir geçiş toplumdur. Varlığını koruyan paylaşımındaki burjuva hukuku ve ekonomik biçimlerin ortaya koyduğu iş bölümünden doğan kafa ile kol emeği arasındaki ve yine kır-kent çelişkileri genel bir sosyo-ekonomik olgu olarak KP örgütlerine de iki çizgi mücadelesi olarak yansır. Yoksa KP'de burjuvazi tek tek bireylerin veya kurumların isteğiyle kurulmaz İKİ ÇİZGİ MÜCADELESİ OBJEKTİF BİR OLGUDUR. Parti ve ideolojik hat yozlaşır, sistemleşen revizyonizmle amansız bir mücadele verilemezse parti mekanizmasını sarak onu işçi sınıfına yabancılaştırdığında qrada proletarya diktatörlüğünden söz edilemez. İki çizgi mücadelesi salt parti içi mücadele olarak değil, tüm toplumu içine alan bir olay olarak ele alınmalıdır. Kitleler, işçi sınıfı bilinçlendiği ve devleti, parti mekanizmasını tüm yönleriyle denetlediği, eleştirdiği ve Büyük Proleter Kültür Devrimi'de görüldüğü gibi devrimci bir dönüşümle revizyonizme yöneldiği ve onu kararlı bir mücadele ile yok ettiği ölçüde sosyalizm gelişecek, daha üst aşamalara geçilebilecektir.

Mao Zedung yoldaşın ML bilimine en önemli katkılarında birisi de, O'nun felsefede çelişki konusuna getirdiği açıklamalardır. Mao Zedung çelişki konusunda Engels ve Stalin'in eksik kalan diyalektik yöntemle bütünlükten bu konuyu daha da geliştirmiştir. Böylece çelişkiler

Sanat-Edebiyat ve Politika Üzerine Değınmeler*

Emir Ali YAĞAN

kuramını daha üst düzeylere taşıdı. O, çelişkinin evrenselliğini, özgüllüğünü, süreçlerdeki temel-baş ve ikincil çelişkiler arasındaki ilişkiyi her çelişkinin farklı esas ve ikincil yanı arasındaki bağı, çelişkinin iki yanı arasındaki özdeşliği, dönüşümü, değişik karmaşık çelişkilerin farklı ele alınış ve çözüm yöntemleri konularında doğru saptamalarla Marksist çözümleme yöntemini geliştirdi. Felsefe alanında kuram ve pratik (kılıgı) arasındaki bağlantıyı inceleyerek Marksist bilgi kuramını geliştirdi. Bilginin algısal-ussal aşamalarını, pratikten çıkışını pratiğe yeniden dönüşünü ustaca açıkladı.

Mao Zedung'un ML'ye diğer katkılardan biri de sömürgeyanısömürge ülkelerdeki devrim süreci konusundaki değerlendirmelerdir. O Çin özgülünden çıkardığı kuramları ustaca evrenselleştirerek, bu gibi ülkelerde devrimin niteliği, cephe sorunu, partinin inşası, ordunun kurulması, devrimin aşamaları gibi konularda önemli bulgular sunarak, sonraki devrimler için de çok değerli miraslar bırakmıştır. O'nun ve Çin Halkının eseri olan Halk Savaşı kuram ve pratiği (kılıgısı) sayesinde pek çok sömürge ve yarı-sömürge ülke bağımsızlığını kazanmış ve kazanmaktadır.

Emperyalist, sosyal-emperyalist, revizyonist korosunca hep bir ağızdan sevinçle atılan "Sosyalizmin öldüğü, komünizm hülhasının sona erdiği" çığlıklarına karşı inancımızı daha da derinleştirerek yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor. Bugün devrimi ve sosyalizmi isteyen herkesin girmesi gereken güzergah mutlak olarak MARKSİZM-LENİNİZM-MAO ZEDUNG DÜŞÜNCE'Sİ'nin güzergâhıdır.

Bu düşüncelerle büyük usta ve komünist önder Mao Zedung'u ölümünün 15. yılında onun ışıklı yolunda çelik adımlarla ilerlerken anyor ve selamlıyoruz.

"İnsanla nesnel gerçeklik arasındaki ilişki" olarak sanat, amaçlı tasarımın öngörümünde eylemiyle devindirici, devrimci-dir. Kendine özgü tarzları içinde dünyanın değişebileceğini gösterilen ve değişmesine etki sağlayan bir unsur olarak nicelik birikimlerin özgün niteliklerle damıtılması eylemidir. Bu genel ifadeyle bütün bir sanat-edebiyat, devrimci tarzda olumladığım sorulabilir. Yukarıda işlevsel niteliğiyle altı çizilen bugünkü tarihsel-sosyal süreçte Toplumcu Gerçekçilikte ifadesini bulan Devrimci Sanatın Yönelim ve biçimidir tabi ki...

Her olgu bir bakıma kendi zıddını da açıklar. Bu nedenle gerçek sanat ve Edebiyatın devrimci niteliği ve işlevselliğine onun tarihi maddeci özümlemesine karşı, idealist farzda duran sanat ve edebiyatın varlığı birbirini koşullayan bir zorunluluktur. "Her şeyin gelişme yasasında baştan sona var olan karşıtlar hareketi" (Mao Zedung) sanat ve edebiyattaki karşıtlar hareketinin diyalektik normunu ifade eder.

Sınıf kültürünün yerini insanlık kültürünün alacağı, zorunluluklar dünyasından özgürlükler dünyasına geçişi öngören başka süreçte de sanat ve edebiyatın yeni çelişkileri olacaktır. Çünkü sanat-edebiyat yaşayan bir organizmadır. Yaşamı açıklayan donmuş durağan şeyler değil, nicelikten niteliğe hareket ve karşıtlıktır. "Sanat zamanla koşulludur ve ancak belli bir zamanın düşüncelerini, isteklerini, gereksinmelerini, umutlarını yansıttığı ölçüde insanlığı temsil eder." (E.Fischer) Genel olarak sanat ve

edebiyatı tanımlamak, onun bütünü açılımını yönelimini, geçmiş izleklerini, çelişik yönlerini, çelişik yönlerdeki bütünlüğünü ulusal ve evrensel boyutta çeşitli eğilimlerini irdelemeyi içerir. Bu karmaşık süreçte suyu bulanırdırmadan doğru perspektif ve önermelerle çıkabilmek sorunsal bilinç ve sanatsal sorumluluğu öngörür.

Sanat ve edebiyat pratiğimizin ayrılıklarının, açmazlarının giderilmesi, tarihsel olanla tarihe zorla maledilmeye çalışılan değerler karmaşasında sanatsal eğretiliklerin belirlenmesi toplumcu gerçekçi sanat ve edebiyatın gelişmesini koşullar.

80'li yıllar sanat ve edebiyatımızın sorunsalının tartışılması yönünden bir zenginleşmeyi içeriyorsa da bu süreç çeşitli türde eylülist eğilimlerin "Gerçek Sanat"ın "avangartlığı"na soyunmalarıyla tam olarak olumlanamaz.

Savaşların, Ulusal-sosyal yıkımların baskılanmanın, aşağılanmanın, düş kırıklığının "ah-laksızlığa övgü" olarak tepkimesi, çeşitli eğilimleriyle ülkemiz sanat-edebiyatındaki erezyonun kaynağıdır. Eylül süreci ülkemizde bu eğilimi besleyen sersemletici yasakların ve kıyasıya bir zulmün yarattığı bir açmazdı. Sürece yetemeyen kimi sanat çevreleri; "bireyin özgürlüğü ve kurtuluşu" adına, bencil bir "ben" in netametne düştüler. Dilin yapısını bozan, anlamı, içeriği ve okuru olumsuzlayan, lakırdının, abuk-sabukluğun, kekemeliğin şiirini yazdılar.

"Körleştirici sağırlaştırıcı, aptallaştırıcı heyecanlar" yaratmayı sanatın temel felsefesi yapan eylülist türediler, "ruhu hiç sosyaliste benzemediği halde yüzü so-

syaliste benzeyen "yeni sanat"ın modernist avangartları, kendi dibini aydınlatmayan bu idare lambaları, yeniyi değil, eskiyi temsil etmektedirler. Sanatı anlam ve içeriğinden soyunduran, bilgisel ve toplumsal niteliğini yadsıyan, kültürel birikim sürecine, geleneğe, en başta Toplumcu Gerçekliğin izleklerine karşı bir konumlanışa oturan bu eğilimler, işlevsiz bir sanatın keyfi, öznel zanaatkarlarıdır. Yaşadığımız devingen süreçte sanat ve edebiyatta yeni açılımların, sentezlerin oluşması anlaşılır bir olgudur. En köklü, en sarsıcı dönüşümler, dönüşümü koşullayan bir birikim sürecinde izlegini bulurlar. Yeni sanatsal oluşum ve kuramsal biçimlenişlerin tartışılması sanatsal potada üst düzeyde bir üretkenliğin yolunu açacaksa bu yadsınamaz

Geçmiş zenginliklerin yaratıcı tarzda özümlelenerek geleceğin sınırsız yaratımlarına bağlamak geçici olanla kalıcı olanın yol ayrımında evrenseli yakalamak ve bu boyutta soruna tartışma zemini yaratmak sürece ivme katacaktır.

Nedir ki bugün Toplumcu Gerçekliğe ve onun sanat pratiğine karşı gelişen "Yeni"lerin bize sunabildikleri alternatif yaratım ve kurumlanışın ciddiyetinden söz edilemez. **İnkarla gelinen esasta usdışılık, bireycilik ve kakfoni'dir. Bu anti-sosyal biçimlenişlerin özeti, savsözlerden kekemiliğe savruştur.**

Bugün ülkemizde Toplumcu Gerçekliğin miadını doldurduğunu savlayan "yorgun demokratların", histerik entellektüellerin sakin limanlar arayışı, Eylül sonrası anlaşılır bir olgudur. Ne var ki bu cepheden "**devrimci sanat**" payesini de elden bırakmama psikozunu anlamak olası değil.

Toplumcu gerçekçi kuramın sanatçıya sorumluluk bilinci attığı toplumcu düşünceye bağlılık, halka hizmet ve partizanlığın siyasal tercihler olduğu,

sanatınsa başka şey olduğu savlanmaktadır. Ancak, bu politik tercihlerin sanatçıyı motive eden onun bakış açısını olumlayan, dünya görüşünü ve yan tutarlılığını bilinçle yönseyen unsurlar olduğu gözardı edilmektedir. Ekonomi, siyaset gibi kültür sanatta karşılıklı etkileşim içerisinde yaşamı açıklayan bir başka boyuttur.

Sanatsal edimin özgür olması gerektiği ve sanatın görece bağımsızlığını savunmak sanatın siyaset ve ideoloji ile ilişkisinin açıklanamayacağını savlamak başka başka sonuçlara götürür. "Sanatı sanat için" yapan sanatçı da, sonuçta bir dünya görüşüne yaslanır. Sanatsal bir yan tutarlılığı içerir ve sanat pratiğinde istenmeden de olsa belli bir ideolojiyi üretir. Bunu yaparken imajlara yaslanır. Mantıki kanıtlar anyorsa o zaman bir sanatçı olmaktan çıkar makale yazarının işlevselliğine bürünür.

Neruda şiirlerinde neden çiçeklerden, gülden-goncadan söz etmediğini soranlara atfen, yazdığı, bir şiirinde, mitralyözlerin barikatların ardında mitralyözlerin biçtiği çocuk ölümelerini hatırlatır, ölü çocukların yüzlerindeki kan güllerini betimler "**Gel ve gör sokaktaki kanları**" der...

Sanatsal duyarlılığın ifadesindeki özgün kimlik, sanatçının dünyaya ve olaylara bakış açısını, dünya görüşünü açıklar. Sanatçının düşünsel yapısını pek tabiki onun yaşam biçimi belirler. O toplumsal konumlanışından aldığı değer yargıları, düşünsel etki ve yönsemeyle bakış açısını oluşturur. Sanatçı bireyin sosyal bir varlık olarak yetkinliği, maddi yaşam koşulları ve yaşamsal gerçeğinin ötesinde bir üretkenlik göstermesini oylumlayan etkidir.

Sanatsal yaratıcı eylemin olgunluğu ve onun verimli tarzda alınması sanatçının toplumsal deneyim ve birikimi kendinde içselleştirmesiyle büyür. "**Düşünceler**" der August Bebel

"toplumsal hayatın bir ürünü bir yaratmasıdır. Yüzyılların ruhunu taşırlar." Bu dolayısıyla sanatçı dış dünyadan aldığı duyum ve değerleri imajlar yoluyla "amaçlı" tasarımına, yeni sanat pratiğine aktarır.

Kendinde yalnızca kendini yaşayan sanatçının başkalarıyla paylaşabileceği olsa olsa yalnızlık ve "ben" duygusudur.

"Büyük adam odur ki, sanattan politikkaya kadar kendi işinde en önde yürütür, dönemeçleri en önce geçer, alamı kavrur, olacağı sezer ve bu kavrayışla, bu sezgiye güvenerek yaratır." (Nazım Hikmet)

Sanatçı vardır ki yaratıcı yeteneğinin toplumsal pratiğin tarihi maddeci akışıyla birleştirir. Sanatsal eylemini başka üretimlerle paylaşır. **Brecht'in** ifadesiyle "Böyleleri sevgilerini diğer üretimlerle tam bir uyum içinde sokmayı başarırlar, O zaman dostlukları yaygınlaşır, yaratıcılıkları çok kişiye yararlı hale gelir. Ve yaratıcı olan herşeye omuz verirler." Buna Lenin'in şu sözlerini eklemek gerekir: "Bu özgür edebiyata güç kazandıran şey, ne dümencilik, ne kazanç hırsıdır, tersine sosyalizm düşüncesiyle emekçilere karşı sevgidir."

İşte bu niteliklerdedir ki gerçek sanatçının Ulusal ve evrensel boylamda yüzünü görmedik, sesini duymadık dostları vardır. İşte bu yüzden türkülerini bin hançerden çıkarır. Ve yine onun dört kıta-yedi iklimde düşmanları vardır. İşte bu yüzden döğüşkendir, dirençkendir. Aragon'un "Elsa'nın Gözlerinde" Hindistan Galkong'u görmesi ve bir Hindu'nun bu Fransız şairin şiirinde kendini ve dahası "Elsa'nın gözlerinde Hindistan'ın anti-sömürge savaşını görmesi devrimci sanatın evrensel motivasyonunu açıklar. Ve yine Aragon'un ifadesiyle:

"Her şeyden önce bir yazarım ben, işte bunun için de komünistim, olup bitenin mantiki bir sonucudur bu."

* Bu metin bir DKÖ'de yapılan söyleşide sunulan düşüncelerin kısaltılmış metnidir.

80 sürecini cezaevlerinde siyasi tutuklu olarak yaşamak zorunda bırakılan Seza MİS ve Memik HOROZ ile gençlik mücadelesi üzerine yaptığımız söyleşiyi sunuyoruz

Gençliğin Mücadelesi İnsanlığın Tarihsel Yürüyüşünün Önemli Bir Parçasıdır

YDG: (YENİ DEMOKRAT GENÇLİK) Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısını ve sınıf mücadelesi tarihini düşünürsek, köklü bir demokrasi bilincinin henüz yerleşmediği ve ülkemizde oldukça fazla genç bir nüfus potansiyelinin olduğunu da gözönünde bulundurursak, gençliğin devrimci mücadeledeki önemi hakkında neler söyleyebilirsiniz?

SEZA: Gençlik, ülkemizde çok önemli bir yeri kapsamaktadır. Denilebilir ki ülkemiz bir gençler ülkesidir. Gençlik doğası gereği atılımcı olur. "Gençlik, özellikle işçi gençlik, kime aitse gelecek ona aittir" diyen Lenin'in çok doğru bir saptaması vardır. Hele hele siyasi bilincin geri olması ülkemizdeki gençliğin önemini daha da çok arttırmaktadır. Metropol gençliği ile ülkemiz gençliği birbirinden farklıdır. Ülkemiz gençliği politikaya karşı daha duyarlıdır. Zira büyük bir çoğunluğu ezilen kesime aittir. Gençlik; bunun içinde de öğrenci gençlik özellikle '70'lerden sonra siyasete daha duyarlıdır. Öğrenci gençlik kavrama, öğrenme kapasitesi ve olanaklarına daha fazla sahiptir. Mücadele tarihi içinde üzerine düşeni yapmaya çalışmıştır. Ama bu herşeyi yaptığı anlamına gelmemelidir. Zira toplumdaki genel zaafılar onlarda da vardır.

YDG: 80 öncesinde devrimci mücadelede öncü müfreze sanki öğrenci gençlikmiş gibi bir olgu vardı. Şimdi ise gençliğin daha geri planda kaldığını görüyoruz. Sizce gençliğin devrimdeki yeri ne olmalıdır?

SEZA: İlk dönemlerde öğ-

renci gençliğin öne çıkması bir zorunluluktur. ML ile ilk tanışan ve kavramaya çalışanlar onlardı. Ama kurmay olarak kalmaları yanlışti. Sınıfla bütünleşemedi. Bu kitleselleşmesinin önünde engel oldu. Bunun acısı 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası döneminde derinden duyumsandı.

MEMİK: Bu zorunluluktan yola çıkılsa da sınıfla bütünleşmesi, sınıfın mücadeleye çekilmesi ve kurmaylığın sınıfa aktarılması gerekirdi. Bunda yeterince başarılı olanamadı. İkincisi, sorunlarda bugün öğrenci gençliğin etkisi azdır gibi bir saptama var, bu ne derece doğru bilemiyorum. Şöyle ki 12 Mart'tan geriye kalan kadrolar çok azdı. Bu anlamda da yeni kuşak önderlik etmek zorunda kaldı. Günümüzde ise 12 Eylül döneminin acılarını tattığı halde mücadeleye şimdi de devam edenler daha çoktur. Günümüzde ise onlardan öğrenci ya da işçi olarak söz etmek pek doğru olmaz. Sözkonusu bu insanlar profesyonel devrimcidirler. Bu anlamda şimdiki gençliğe kurmaylık "görevi" düşmüyor. Onun için öğrenci gençlik yeri ve konumu itibarıyla sınıf mücadelesini destekleme ve bütünleyici konumuyla yer almalı ve üzerine düşeni yapmalıdır. Gözlemlediğim kadarıyla şu andaki durumu budur. Bu görevi ne ölçüde yapıp yapmadığını ise ayrıca değerlendirme konusudur. Ancak gördüğüm şu durumda bu sorumluluğunu başarıyla yerine getirmediğini söyleyebiliriz.

YDG: Siz, '80 öncesi mücadeleyi gerek gençlik gerek top-

lum açısından yaşamış insanlarsınız. O dönemle şimdiki dönem arasındaki gözlemlerinizi söyleyebilir misiniz?

SEZA: Gençliği değerlendirirken rahatlıkla şunu söyleyebiliriz; özellikle radikal gençlik hareketleri '70'lerde oluşmuş yeni bir harekettir. '80'e gelince kesintiye uğramış kısa bir mücadele süreci vardır. Toplumsal gelişmenin hızlı olması ona ayak uyduramaması birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Gerçekten gençlik mücadeleye tüm samimiyeti ve çöşkusuyla katılmış ama deneyimsizlik ve kısa bir dönem olması nedeniyle devrim olgusunun ciddiyetini yeterince kavrayamamıştır. Teorik olarak öğrenmiş ama pratikte önemini kavrayamamıştır.

YDG: Gençliğin atılımı, aydın olmasından kaynaklanıyor diyorsunuz. Oysa bir üniversitede devrimci mücadele güçlü iken diğer bir üniversitede mücadele çok zayıf ya da yok denebilecek kadar az olabiliyor. Bu nedenle aydın olmak tek başına yeterli değil.

MEMİK: Elbette sınıfsal temel mücadeleye katılmada önemli rol oynamaktadır. Ancak sorunuz bu değildi. Öğrenci gençliğin bugün neden kurmay olmadığı sorusuydu.

YDG: Bugün öğrenci gençlik geri durumdaysa, bu kurmay zorunluluğun kendine düşmediği bilinciyle değildir... 12 Eylül'den önce bir öğrenci gençlik peşinden binlerce kişiyi götürüyordu. İdeolojik olarak daha sağlam ve çöskuluydu. Bugünkü gençlik bırakalım kurmaylığı devrimci

mücadeleye destek vermede yetersizlik, tam net olmama, ekonomik-demokratik haklarını savunamama vb. durumundadır. Bir netlik düşmesi söz konusudur. Ki buna 12 Eylül'ün yarattığı tahribata bağlıyoruz.

MEMİK: Zaten 12 Eylül öncesi gençlik ben kurmay olayım demedi. Ama mücadeleye atıldığında kendini bu görevle yüzyüze buldu. Şimdi ise toplumda bir gerileme var ve doğal olarak onun bir parçası olan gençlikte bir gerileme içindedir. Bunun nedenleri olarak 12 Eylül'ün yarattığı baskı ortamını ve Emperyalizmin sosyal emperyalist kamptaki klik savaşlarını "*sosyalizm bitti*" demogojileriyle yaptığı yoğun propogandanın etkileri olarak sayabiliriz.

YDG: Gençlik itici güçtür. Bir sınıf değildir. Kurmaylığı başından sonuna götürmemeli mutlaka ve mutlaka sınıfa dayanmalıdır.

SEZA: Şimdi 80 öncesi ve 80 sonrası durum kıyaslamasıyla devam edebiliriz.

'80 öncesi ve sonrası durumu salt gençlik açısından ele almamalıyız. O dönemde siyasi mücadele yüksekti. Bu nedenle gençlik çok daha militan, çok daha çışkulu ve çok daha yaratıcı olmak koşullarına sahipti. Ama zaman kısa olduğu için proleter bir dönüşüm sağlanamadı. Bugünkü gençlik geri durumdaysa bunun nedeni de içinde bulunulan genel durumdan kaynaklanmaktadır. Ancak koşullar böyledir diye koşullara tutsak olunmamalı bu durumu aşmak için çaba gösterilmelidir.

12 Martta gençliğe, Proletarya Partisi'ne ve aydınlara saldırı olduğu halde 12 Eylül AFC'si toplumun her kesimine saldırdı. Tabi bunun bir nedeni de gelişen bu mücadelenin 3-5 öğrencinin, serüvenci mücadelesi değil, toplumsal bir muha-

lefet olduğunun devlet tarafından farkedilmiş olmasıydı. Bu nedenle saldırı bir o kadar yoğun ve geniş bir kesime yöneldi.

MEMİK: 12 Martta Devlet radikal hareketlere ve aydınlara daha çok fiziki yok etme ve baskı yönetimini uyguladı. 12 Eylül'de ise fiziki yok etmeyle birlikte toplumun tüm ezilen kesimlerine ideolojik olarak saldırdı.. İdeolojik dejenerasyonla değer kaybetme çok daha yoğun oldu. 12 Mart tahribatıyla 12 Eylül'ün tahribatı farklıdır.

SEZA: "Artı", 12 Eylül'den sonra devrimciler ya içeri düştü ya katledildi. Böylece 12 Eylül sonrası gençlikte bir kopuş süreci gündeme geldi. Bu gençlik geçmişten köklü bir miras almadı. Başlangıçta kendi göbeğini kendi kesmek zorunda kaldı. Bu da bir yığın zorluğu ve yetersizliği beraberinde getirdi. Uzun süre edilgen durumda kaldı. '85'lere kadar suskunluk sürdü. Şu andaki durumu da ondan bağımsız ele almamak gerek. '80 öncesi gençlik daha şanslı idi. Hem mücadelenin gelişmesi hem de dünyadaki durum daha elverişliydi.

ilk tepkileri dile getiren kesim oldu. Ama yine doğası gereği saman alevi örneği mücadeledenin tekrar düşmesi gibi bir durum da gündeme geldi. Bugün hâlâ gençlik olması gereken yerde değil. Bu durum herkesin kişi olarak, dernek, ya da örgüt olarak verdiği mücadeledenin tarihsel yerine oturduğu müddetçe değer kazanılabilir. Bu anlamda tarihsel yürüyüşün bir parçası olduğu bilinciyle hareket edilmelidir. Bugün bu bilinç yeterince oluşmamıştır.

Bunun yanında şu söylenebilir: Mücadeleye katılan güçlerin sağlamlılığı ile bugün mücadeleye katılan gençliğin sağlamlığı arasında fark olduğunu düşünüyorum. Bugün daha ayağı yere basarak daha kavrayarak işe giriyor. Daha soran-sorgulayan bir kafa yapısına sahiptir. Bu yanı sıra olumlu. Tabi bunun yanında yenilginin getirdiği zafları yaşıyor, güvensizlik, bir iş yapılacaksa herşeyi kendisinininde bilmesi gerektiği, doğru bulduğumu yaparım, bulmadığımı yapmam anlayışları var. Disiplin olgusunu oturtmuş değil.

SEZA: Bence o ayakları yere basmayı değerlendirenken avantaj ve dezavantajları birlik-

te ele almak gerek. 12 Eylül gibi bir süreç yaşanmış şeylerden mutlaka dersler çıkarılmalı. Bu çıkarıldığı ölçüde avantaj vardır.

Ama bu ancak sağlıklı bakış açısıyla olursa mümkündür. Yoksa bir yanlıştan diğer bir yanlışa geçmek kaçınılmazdır. Nitekim 12 Eylül'den hemen sonraki süreçte geçmişteki hatalarımızı

12 Eylül'den sonra devrimciler ya içeri düştü ya katledildi. Böylece 12 Eylül sonrası gençlikte bir kopuş süreci gündeme geldi. Bu gençlik geçmişten köklü bir miras almadı. Başlangıçta kendi göbeğini kendi kesmek zorunda kaldı.

MEMİK: 12 Eylül sonrası yine toplumda ölü toprağının kaldırılmasında gençliğin rolü oldu. Bunun bir nedeni hatta temel nedine duyarlı ve başkaldırı yeteneğine sahip olmasıydı. Doğal olarak ilk kıvılcımı

aşyoruz adı altında bir dizi yanlışlara düşüldü. Bireycilik, disiplin tanınmama, özveride eksiklik gündeme geldi. Kolektivitizmin karşısına bireyciliği, bireyin kutsanmasının çıkarılmasını önemli bir nokta olarak belirtebiliriz. Sol bakış açısını aşalım derken bu duruma düşüldü. Bu tür tehlikelerin olduğunda bilincinde olmalıyız.

YDG: Bugün, "Sosyalizmin Öldüğü" şeklinde bir değerlendirmeye var. SB (Sovyetler Birliği) de kapitalizme sosyalizm adı altında devam etme değil, çıplak kapitalizm uygulaması var. Amerika'nın başını çektiği "Yeni Dünya Düzeni" denilen bir oluşum yaşanıyor. Bu durumun 12 Eylül yenilgisiyle birleşince ülkemize yansısı nasıl olmuştur. Toplum ve onun bir parçası olan gençlik bundan nasıl etkilenmiştir?

SEZA: Elbetteki 12 Eylül'ün baskısı artı geriye dönüşler olumsuz etki yaratmış. 12 Eylül baskısının çok yoğun olması insanların yıldınlığa götürmüş, devletle başa çıkılamıyacağı düşüncesine yol açmıştır. Fakat şu diyalektik bir gerçektir. Her tepki bir karşı tepkiyi de beraberinde getirmektedir. Hakların böylesine pervasızca gaspedilmesine engel olmak için devlete karşı örgütlü mücadele edilmesinin gerekliliği geçmişe nazaran daha iyi görülmüştür. Bu yeterince hayata geçirilmese bile bunun farkına varılmıştır. Bunun yanında sosyalizme inancın sarsılması birçok kişiyi olumsuz etkilemiştir. Ki bu etkilenme yıllardır sosyalist ülkelerdeki geri dönüşleri göremeyen, veya kabul etmek istemeyenlerde çok daha yoğun olmuştur. Geçmişte bu olguyu diyalektik olarak görenler daha az etiketlenmiştir. Bu durum ve "Yeni Dünya Düzeni" bugün insanların kafasını karıştırırsa bile önümüzdeki süreçte sosyalizm gerçeği dünya halkları tara-

fından daha net görülecektir. Bugün sosyalizmin "Kötülüğünden" dolu dizgin kapitalizme kaçan ülkelerin kısa zamanda içine girecekleri yoğun açmazlar -ki şimdiden girdiler bile- kaçtıkları sistemin sosyalizm değilde kapitalizm olduğunu gösterecektir ve sosyalizm yine kapitalizmin tek alternatifi olarak, umut olarak gündeme gelecektir. Bu karamsarlığı geçici bir süreç olarak görüyoruz.

MEMİK: Bugün sosyalizmin öldüğü iddiasının gerçek olmadığı açık. Bunu kapitalistler bizim yalın insanlarımızdan daha iyi biliyorlar. Bazı insanlar 12 Eylül'ün yarattığı tahribatla mücadele dışında durmaktadır ama buna kılıf olarak sosyalizm tıkanı demekteler. Bir kısım ise gerçekten sosyalizmin alternatif olamayacağı düşüncesine kapılarak geride durmaktadır. Madem ki gerçek kurtuluş mümkün değil neden ölelim, daha fazla acı çekelim demektedir.

"Yeni Dünya Düzeni" için ise şunlar söylenebilir: Bugün 2 Emperyalist kamptan biri kendi iç sorunları nedeniyle gerilemiştir. ABD'nin tartışılmaz gibi gözükken liderliği sözkonusudur. Şimdiki durum geçmiştekinden farklı bir durum değil. "Yeni Dünya Düzeni" oluşturulmasındaki mantık da yeni radikal hareketlerin yok edilmesi var olan sorunların reformist yöntemlerle çözülür gibi yapıp çözülmemesidir. Ve pazarların ABD'nin denetimine sokulması çabasıdır Diğer Emperyalistler, Japonya-Batı Avrupa ve Birleşik Almanya ile çelişki kızılsacak

tır. Bunun yanında sömürge, yarı sömürgelerdeki anti-Emp. akımlar özellikle anti-ABD'cilik hareketi hız kazanacaktır. Şöyle bir öngörü de bulunacaktır. Geçmişte sosyalizmi yaşamış ülkelerde toplumsal hareketler yeniden canlanacaktır. Özellikle geçmişten kalan birikimler tekrar gözden geçirilecektir. Onların karşı çıktıkları sosyalizm değil Bürokrat Kapitalizmdir. Bu ülkelerde Batı Ülkelerine nazaran daha erken sosyalist harekete geri dönüş gündeme gelecektir.

YDG: Marx'a, Lenin'e karşı tepki duyuyorlar. Bu nedenle yeniden sosyalizme yönelmeleri daha zor olmaz mı?

MEMİK: Şöyle düşünüyorum. Bazı problemler var. Bunların aydın olma yönüyle birikim sahibi olmaları, sosyalizmi somutta yaşamış olma durumları vardı. Sağlık, eğitim, konut, iş güvencesi gibi bazı kazanımları yaşamışlardı. Şimdi istedikleri, "kapitalizm"de bu sorunları çok yoğun yaşayacaklardır. Bu nedenle toplumcu sistemi düşünmeleri kaçınılmaz olacaktır. Bu da kapitalizmin alternatifi olan sosyalizmdir. Adına bunu demeselerde bu böyledir.

SEZA: Bu anlatıma şunu da ekleyebiliriz. Özellikle üst yapının belirleyici rolü olduğu pratikte kanıtlanmıştır. Arnavutluk'ta olanda budur. Arnavutluk'ta yaşananlar hiç de Doğu Bloku Ülkelerde yaşananlardan farklı olmamaktadır. Bunun belirtmemizin nedeni özellikle TDH (Türkiye Devrim-

12 Eylül sonrası yine toplumda ölü toprağının kaldırılmasında gençliğin rolü oldu. Bunun bir nedeni hatta temel nedeni de duyarlı ve başkaldırı yeteneğine sahip olmasıydı.

ci Hareketi) inde birçok yapılanmanın Arnavutluk'u kayıtsız şartsız savunmuş olması orayı sosyalizmin kalesi olarak görüp örnek almış ve oradaki değişim ve dönüşümlere gözünü kapamış olmasıdır. Bunun altında M-L, diyalektiği kavramamak, var olanı eleştirel bir gözle incelememek yatmaktadır. Onlar parti içi iki çizgi mücadelesini kabul etmedikleri için geçmişte M-L değerlendiren AEP'nin revizyonist olabileceği gerçeğine gözlerini kapamışlar ve dönüşümleri yadsımışlardır. Bugün bu konudaki yanlışları tüm gerçekleriyle orta yerde durmakta ve geçmişte M-L olanın bugün neden revizyonist olduğunu açıklayamamakta ya da özeleştiri verme olgunluğunu gösterememekteler.

Üst yapıda meydana gelen revizyonizmin süreç içinde alt yapıyı da değiştirmeye çalışacağı kaçınılmaz bir olgudur. Burada "orta yol"cu yapılanmaların içine düştüğü yanlışlığı belirtmede de yarar var. Onlar da uzun süre önce Sovyetler Birliğinde üst yönetimdeki yapıyı revizyonist olarak değerlendirdikleri halde alt yapının şimdiye kadar hala sosyalist kaldığını savunup durdular, değişimlere göz kapadılar. Sosyalizmin yaşamasına olanak sağlayan bir revizyonist ucubesini savunur pozisyona düştüler.

MEMİK: Şunu da ekleyebiliriz. Sosyalizmde sınıf mücadelesini ve parti içinde iki çizgi mücadelesine reddetmek, Proletaryayı ve toplumu silahsızlandırmakla eş anlamlıdır. Bu anlayış yeni burjuvaların önünü açmaya hizmet eder. Arnavutluk'un sapsması Mao ZEDUNG'un reddiyle başlamıştır. Bu konuda Mao ZEDUNG'un çözümlerinin çok iyi kavranması sosyalizmin yaşatılması açısından büyük önem arz etmektedir.

YDG: Daha önceki değer-

lendirmelerinde gençliğin '80 öncesi ve sonrasında olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koymaya çalışmıştın. Öncesi çoşkunun olduğu sonrası ise karşı-devrimin estirdiği terör karşısında gerileme olduğu ama buna rağmen geçmişten çıkarken derslerle belli sağlıklı adımların atıldığında söylediniz. Bir uçtan diğer bir uca gidilebileceğini söylediniz. Çıkarılan en önemli derslerden birisinin birey ve toplum olgusunun diyalektik bütünlüğü olduğu idi. Bunu biraz açar mısınız?

SEZA: Geçmişte bu olgu yeterince kavranmamıştı. Ki bu aynı zamanda M-L'i de kavramamaktı. Ve bu enerjinin çarçur edilmesinde beraberinde getirmiştir. Birey olgusunun önemi kavranmadı. '89 sonrasında ise toplumculuk yadsındı. Son dönemlerde bu sapmanın etkisinin azaldığı görülmektedir.

Geçmişteki hatalar bilinçli değil doğrunun yani toplumculuğun bu olduğu sanılarak yapıldı. İnsanlar birey olarak yetkinleşemeyince bir darbeye çöktü. Toplumsallık elbette gerekli ama bu kof bir toplumsallık değil nitelik sahibi bireylerden oluşan bir toplumsallık olmalıdır. Birey olarak yetkinleşmede yine toplumsal mücadele içinde olacaktır, olmalıdır. Zaten örgütün görevinde bireyi yetkinleştirmektir. Yoksa her denilene evet diyen birey ya da toplum sağlıklı değildir. Böyle bir toplum sosyalizmin zaafa uğraması demektir.

YDG: Geçmişte kolektivism içinde bireyin önemi yeterince kavranmamış olabilir. Ama bugün bazı kişiler özellikle sanatçı kesimi örgütlerin birey gelişmesi önünde engel olduğunu ileri sürerek, gelişmek için örgütsüz olmayı savunmaktadırlar. Bu doğru bir tahlil midir? Biz bu tür bireyler mi istiyoruz?

SEZA: Elbetteki biz o tür bireyleri istemiyoruz. Kollektivizmi savunan ve onun içinde yetkinleşen bireyler istiyoruz. Yani "bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" felsefesiyle soruna yaklaşmalıyız. Zaten toplumsallıktan uzak sağlıklı bireysel bir gelişmenin olabileceğininide düşünmüyorum. Onların savunduğu birey değilde bireyciliktir, bencilliktir. Ancak gücünü kolektivizmden alan birey güçlü olabilir ve sosyalizmin garantisi olabilir. Sanatçı arkadaşların bunu savunmalarının altında popülizm duygularına yenilmeleri yatmaktadır. Onlar kısa sürede tüm topluma mal olmalıyız, herkes bizi konuşmalı kaygısıyla örgütlülüğün kendilerini sınırlandırıldığını ileri sürüyorlar ayrıca örgütlü olmanın getirdiği sorumlulukları yüklenme arzuları yoktur. Oysa M-L bir örgütlenme bireyin gelişmemesi değil, gelişmesinin ve daha çok yaratıcı olmasında önünü açar, açmalıdır da. Eğer açmıyorsa o örgütlü olmaktan değil örgütlenmenin yanlış temele oturtulmasından kaynaklanmaktadır. Örgütsüzlüğü savunmanın topluma yarar değil zarar getireceği açıktır ve bu yaşam tarafından da ispatlanmıştır. Bu nedenle örgütsüzlüğü savunan tüm bu insanların samimi olmadıklarına inanıyoruz.

Birey olarak nasıl yetkinleşilecektir? sorusu konunun özünü oluşturmaktadır. Bu yetkinleşmenin tek başına bazı teorik bilgilenmelerle mümkün olamayacağı açıktır. Yetkinleşme mücadele içinde aşama aşama teori-pratik olarak gelişim göstermekle mümkündür. Biriktir, kazanımdır. Birey olarak dönüşümü sağlamak için kişinin içinde bulunduğu şartları çok iyi kavramak gerekir. Ele aldığımız toplumsal katmanları, sınıfları hatta tek tek bireylerin durumlarını iyi

bilmek gerekir. İstemlerini, güçlü ya da güçsüz yanlarını iyi bilirsek dönüştürme de de o kadar başarılı oluruz. Toplumunu tanımayan onu dönüştüremez. Disiplin olgusunuda böyle kavramalıyız. M-L'lerin disiplini kör bir disiplin değildir. Araştıran, sorgulayan, ilerleten bir disiplindir. Bu disiplinde kişinin kendini hem özgür hissetmesi hem de sorumluluk duygusuyla yüklü olması söz konusudur.

Birey ve toplum olgusunu açıklarken sorgulamamız gereken bir diğer noktada şudur. Birey olarak yetkinleşme demek kişinin siyasal kimliğinin bilincinde olması ve onu özümsemesi demektir. Bu kimliğe sahip olan birey her yerde ve her koşulda bu kimliğin farkındadır ve bunu savunmaktadır. 12 Eylül'den önce siyasal kimliği özümseme noktasında yeterince başarılı olunamadığı için -ki bunun bir dizi objektif ve subjektif nedenleri vardı- AFC darbesiyle birlikte birçok insan yıkıma uğradı ve kimlik bunalımına düştü. Geçmişte savunulan birçok olumlu değer yargısı kavranılmadığı, içine sindirilmediği için yeni dönemde kimi insanlar açısından önemsiz ayaklar altına alınabilir hale geldi.

Birey olarak yetkinleşen bir insan kimliğini içselleştiren (yani çift kişilikli olmayan) haklarının ve sorumluluklarının bilincinde olan kişidir. Bu düzen insanların birey olarak yetkinleşmelerini engellemek için maddi manevi her türlü zorluğu-zorbalığı uygulamaktadır. Zira yetkinleşemeyen bi-

reylerden oluşan toplumu yönetmek ve azgınca sömürmek çok daha kolaydır. Bu nedenle örgütlenmeler insanların birey olarak yetkinleşmelerinin önemini bilince çıkarmalı bunun yol ve yöntemlerini yaşamla bütünleştirmelidir -ki bu 3-5 günlük iş değil bir dönüşüm meselesidir ve sosyalizmde devam edecek bir olgudur. Bu da proleter kültürün özümsemesini yani yeni sosyalist insanın yaratılması demektir.

MEMİK: 12 Eylül öncesinde birey ve toplum ilişkisinin diyalektif olarak kavranmasında bazı eksiklikler vardı. Ancak bunun karşılığında 12 Eylül sonrasında tam zıddı yanlış bir düşünceyi beraberinde getirmeliydi. Toplumsallığı rededip herşeyi birey olgusuyla savunan örgütlenmeler olduğu gibi, buna tepki duyup geçmişte birey olgusunun kavramadığını göremeyen ve bireyi yadsıyan örgütlenmelerde oldu. Bireyin kabul ve red böylece yanlış bir

yaklaşım üzerine oturtuldu. Oysa biz birey kavramını kabullenmeden yana olmalıyız. Ama bu kolektivizmle örtüşen bir birey olmalıdır. Birey kavramından ürkmemeli ve sosyalist bireylerin yaratılmasında ön ayak olmalıyız. Birey ve bireyciliğin net bir ayrışımını yapmak zorundayız. Birey toplumun bir parçasıdır. kendileri hiçbir şey olan bireylerin yan yana gelmesiyle oluşan örgüt-grup ya da topluluklarda hiç bir şeydir. Yani sıfırları toplamı bir yapmaz yine sıfırdır. Bu anlamda bireyler olmalıdır, orman-ağaç ilişkisi şeklinde olmalıdır. Örgütü meydana getiren insanlar eğer kimlikleriyle bütünleşemiyorlarsa o zaman kişilikleriyle savundukları şeyler farklı olmak durumundadır. Kişilikle siyasal bilinç örtüşmelidir. Bu noktadaki yanlış ve eksikliklerimiz açık yüreklilikle kabul edilmeli ve bugün her yerde her şart altında proletaryanın değer yargılarını savunan onu yaşamla bütünleştiren bireylerin yetiştirilmesi için gerekli

çaba gösterilmelidir. Bunun önemi her an her saniye bilinç üzerinde tutulmalıdır. Her sosyalist insan devrimin bir kalesi olmak zorundadır.

SEZA: Zaten burjuvaların saldırılarının bir tanesinde komünistlerin birey olgusunu reddettikleri tek tip düşünen tek tip davranış gösteren kısacası robotlaştırılan insanı savundukları oldukları yönündedir. Oysa bu sosyalist kültürün reddidir. Bu düşünce tarzı faşizme özgüdür. Sosyalist anlayışta, bireyin çok yönlü gelişmesinin ve çok yönlü düşünmesinin önü açılmaktadır.

YDG: Peki birey olarak yetkinleşmemede örgütlerin hataları yok muydu?

SEZA: Elbette vardı. Örgüt ve birey diyalektik bütünlüğünü savunuyorsak örgütteki hataların bireyi etkileyeceği, bireydeki hataların da örgütü etkilemesi kaçınılmazdır. Zaten örgütlenmelerin en önemli görevi insanların birey olarak yetkinleşmelerinin önünü açmaktır. Bu konuda yeterince başarılı olamadıkları açıktır. Birey olgusunun yaşamdaki önemi yeterince kavranmadı. Topluluk içinde "güçlü" görünen insanların topluluktan ayrı kaldıklarında nasıl davrandıkları ya da davranmadıkları yeterince sorgulanmadı. Bunun açısından 12 Eylül'de çok derinden hissedildi. Şimdi bu konuda hangi örgütlenmenin ne ölçüde hatalı olduğu ayrı bir değerlendirme konusudur. Bu o örgütlerin bakış açıları ve pratikteki tavırlarıyla bir olgudur.

MEMİK: Bu konuda şunu da ekleyebiliriz. Zaten bizim dediğimiz sosyalist yapıya sahip bireylerin oluşması için insanların bir önderliğe ihtiyaçları vardır. İnsanlar kendiliğinden sosyalist olmazlar. Örgütlenmeler insanları sosyalist olarak dönüştürürler. Onları te-

orik ve pratik olarak eğitirler. Bu nedenle bu dönüşümdeki eksikliklerde örgütlenmeler birinci derecede sorumludurlar. Ama bunun bir yerde eksik kalmasının objektif nedenleri de vardır. Birincisi örgütlerin bu konudaki tecrübe ve deneyimlerinin az olması ve mücadele sürecinin kısa olması, ikincisi ise 12 Eylül'den önce devrimci saflara çok hızlı akışın olması, bu insanların mensubu oldukları sınıfın, katmanın değer yargısını bu örgütlere taşıması örgütün bunları proleter kültür potasında dönüştürme gücünden yoksun olmasıdır. Tüm bunları gözönüne alırsak önderliklerin eksikliğinde bir nebze haklılık payı vardır. Ama şu kavranmalıdır ki örgütler insanları eğitmenin birey olarak yetkinleştirmenin ve dönüştürmenin araçlarıdır.

YDG: Biraz önce "Gençlik ayağını daha sağlam yere basmaktadır" dediniz. Bunun nedeni geçmiş tecrübelerin daha iyi özümsemesi mi yoksa gelecek kaygısı mıdır?

MEMİK: Tabi ikisinin de etkisi vardır. Salt tecrübenin özümsemesi değil.

SEZA: Tabi ki salt tecrübe özümsemesi değil, bu abartılı olur. Zira geçmişin tecrübesi henüz tam anlamıyla aktarılmış, özümsememiş değildir. 12 Eylül öncesi ve sonrası kuşaklar arasındaki kopukluk yeni yeni giderilmeye çalışılmaktadır. Belki dersler çıkarılmıştır ama çıkarılacak çok daha fazla ders vardır, artı bunların özümsemesi gerekir. Ayrıca daha geniş kesim tarafından özümsemesi gerekmektedir. Çok sınırlı bir kesimin özümsemesi kitleselleşmeyi sağlayamaz.

YDG: Birey-Aile ilişkisinde neler söyleyebiliriz?

SEZA: Aslında birey ve toplum olgusunun yeterince kavranmaması doğal olarak onun bir parçası olan birey ve aile sorunlarında çok yoğun yaşan-

masını beraberinde getirdi. Toplumsal yapılanmanın yeterince kavranmayışı mücadelenin insanları hızla çekip alması gençliğin doğası gereği daha sabırsız olması aile ilişkilerine yeterince sağlıklı yaklaşmamayı beraberinde getirdi. Aileyi de değiştirip, dönüştürüp mücadeleye katma yerine -ki gerici bir kurum olduğu için bu hiç de kolay değildir- daha kolay bir yol olan evden ayrılmalar gündeme geldi. Ailem ayak bağı oluyor deyip bir çok insan evden ayrılmak istedi. Aile ile mücadelede belli bir yetkinliğe ulaşmayan ya da kişiliği yeterince oturmamışların evden ayrılması sonraki süreçte örgütlenmelerde oldukça problemlere ve insanların belli bunalımlara düşmesine neden oldu. Örgütlenmelerde daha işin başında olan bu insanların profesyonelliğe çekilmesinin getireceği sorunları yeterince göremediler. Dönüştürürüz diye düşündüler ama yeterince dönüştüremediler. İnsanlar soydukları devrim mücadelesinin, iktidar mücadelesinin ne kadar büyük bir şey olduğunun sorumluluk ve yetkinleşme istediğinin yeterince bilincinde değillerdi. Aile ile mücadele edip kendini kabul ettirme onları olumlu yönde etkileme noktasında aciz kalan insanların -ki bunun zor olduğunu söylemiştik artı öyle durumlar olur ki ailenin içinde bulunduğu sosyal durumdan dolayı etkileyemeyebiliriz de - toplumu dönüştürmede yeterince başarılı olamayacakları açık. Yeterince kitleselleşmemiz nedenlerinden biride budur. İnsanların toplumsal, siyasal, sosyal, kültürel konularını kavrama değiştirme ve dönüştürmede yeterince birikim ve beceriye sahip olmayışımızdır.

Aile ile olan ilişkilerimizde aile kurumunun toplumun bir

parçası olduğu, toplumdaki tüm gerici gelenek ve göreneklerin en keskin savunucusu olduğu gerçeğini gözden irak tutmadan onlara yaklaşmalı ve onları da devrimci mücadeleye katmanın önemini bilinç üzerine çıkarmalıyız. Devrimci mücadele ailelerden kopuk gençlerin omuzladıkları bir olgu değil, ezilen her kesimin içinde yer aldığı iktidarı hedefleyen bir olgudur. Toplumu dönüştürme mücadelesinde önümüze ilk çıkan engel aileler olmuştur ve bir çoğumuz onunla mücadele ederek işe koyulmuşuzdur. Şimdiki durumda farklı değildir.

YDG: Aile ilişkilerinde doğal sevgiden kaynaklanan bir etkilenme söz konusudur. Bizlere olan sevgilerinden yola çıkarak onları etkilememiz yöntem olarak doğru değil mi?

SEZA: Doğal bir sevginin olduğu açık. Ama bu sevgilerinde düzenin bireyci, bencil ve gelenekçi etkilerinde olduğu açıktır. Bu nedenle bu boyutuyla sağlıklı ve toplumcu bir sevgi değildir. Fakat yine de bu sevgilerinden yola çıkarak onları etkilemeye çalışsakta kesinlikle bu noktada kalmamalı. Yani beni seviyorsan peşimden gel ya da yardım et mantığı kesinlikle doğru ve sosyalist bir bakış açısı değildir. Bu bakış açısıyla onları dönüştürmemiz toplumsal pratiğin içine çekmemiz mümkün değildir. Soruna duygu sömürüsü olarak yaklaşmamalıyız. Aileler evladı olduklarımız için zor dönemlerde yardımcı olma sorumluluğunu duysalarda politik bakış açısı kazanmadıkları müddetçe çocuklarını sürekli politikadan uzaklaştırmaya çalışırlar. Ya da çocuğu politikadan kopunca kendileri de hemen kopmuş olurlar. Bunun örnekleri cezaevlerinde çok yaşandı. Evladı cezaevinde olan aileler o süre boyunca çocuklarına yardımcı olup belli top-

lumsal mücadeleye katıldılar. Ama çocukları çıkınca hemen kendi köşelerine çekildiler ve çocuklarının tekrar uğraşması için yoğun baskılarda bulundular.

Birilerini şu ya da bu nedenden dolayı etkileyebiliriz. Ama etkileme sadece orada kalmamalı onlara politik bakış açısı kazandırmalıyız. Kazandırmalıyız ki biz olmadığımız zamanda onlar mücadelenin içinde bulunabilsinler. Toplumun diğer katmanlarına nasıl yaklaşıyorsak ailemizde öyle yaklaşmalı ve onların sosyalist olarak dönüşümlerine yardımcı olmalıyız. Aksi tutum yanlış, kısa vadeli feodal ve pragmatist bir tutum olur. Bu sosyalist bakış açısı değildir.

YDG: Mücadele noktasında aileyi terk etme hangi aşamada olmalıdır.

SEZA: Bu konuda kolaycı yola sapmamak gerekir ailenin bir-iki sızlanması koruma tavrına girmesi nedeniyle bana engel oluyor diye çekip gitmek doğru değil. Düşünün ki proleterleri dönüştürürken bile bu düzenden etkilenmelerini kırmakta oldukça zorluk çekiyoruz. Ailelerin hele de proleter değilse sosyalist etkilenmeye oldukça kapalı olacakları açıktır. Bu da uzun vadeli özverili ve sabırlı bir mücadeleyi gerekli kılmaktadır. Gerçekten ayak bağı olduğu ve sorunları aşamadığımız noktada -ki bunun kesin bir formülü yoktur. İçinde bulanık ilişki düzeyi belirler- ayrılma gündeme gelebilir. Yani sorun devrimci mücadeleye katılma koşullarımızın ortadan kaldırılmasıdır. Bu noktada mücadeleye katılmak yüzünden tereddütsüz tavır alınmalıdır. Duygusal davranmak doğru değildir. Bizim sevdiğimiz feodal değil sosyalist değerlerle donanmalıdır. Diğer yandan bir gerçekte şu ki biz kendi ailemizde yeterince siyasi propogan-

da yapmıyoruz. toplumu dönüştürmeyi düşünmüyoruz ama kendi ailemizi veya evine gittiğimiz aileleri dönüştürmeyi gözardı ediyoruz. Bizim kiminle ilişkimiz varsa onları ilerletme diye bir problemimiz vardır, olmalıdır da.

YDG: Aileler onların bize olan sevgisinden ziyade bizim onlara olan sevgimizi kullanmaya çalışıyorlar. Sürekli "hasta olurum", "intihar ederim" diyerek bizi psikolojik baskılanma altına almaya çalışırlar. "Ailesini düşünmeyen toplumu düşünmez" ya da "ilk önce ailenizi düşünün" diye teoriler üretirler. Bu konuda vicdan azabı duymak bizi geriletebiliyor.

SEZA: Bizler duygusal değil bilimsel yöntemle yaklaşma becerisi kazanabilirsek bu tür şeylerde etkilenmemizde o kadar az olur. Etkilenmemeliyiz demek yeterli değil. Bunun için ideolojik olarak sağlamlaşmanın gerekli olduğunun bilincinde olmayız. Yoksa insan doğası gereği etkilenebilir ve bundan acı çeken çok insanın var olduğu da bir gerçektir.

YDG: Siz demin birey-toplum ilişkisinden söz ettiniz. Bireylerin iletişimsizlik yalnızlık problemleri var ve bu durum özellikle dinamik olan olması gereken gençliği oldukça derinden etkilenmektedir. Özellikle okulda arkadaşlık grubuna girememe, karşı cinsle iletişim kuramama kendini ifade edememe gibi durumlar söz konusu olmakta ve dolayısıyla içine kapalı insanların sayısı oldukça fazla olmaktadır. Bu iletişimsizliğin ve de yabancılaşmanın toplumsal açıdan değerlendirilmesini yaparmısınız?

SEZA: İletişimsizlik başlı başına hem bireysel hem de toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir çok mutsuzluğun nedeni de olmaktadır. Bunun çeşitli nedenleri

vardır. Birincisi; kapitalizmin bireyi kendine, kendi ürettiklerine yabancılaştırması, ikincisi, feodal değer yargılarının kapalılığı savunması ve insanları kapalı aile-sülale içine hapsedmesinden dolayı iletişimsizlik ve yabancılaşma gündeme gelebilmektedir. Buna üçüncü olarak kültürel gerilik, sosyal davranışlardaki eksikliği ve cesaretsizliği de ekleyebiliriz. Tabi bunlar düzenden kaynaklanan olgulardır. Ve daha birçok nedenden söz edilebilir.

Özellikle bizim kesim daha yoksul ve kültürel olarak daha geri kesimden oluştuğu için bu sorunları çok daha yakıcı olarak dayatmaktadır. İletişimsizlik, bu düzeni besleyen en önemli kaynaklardan biridir. İletişimsizlik yetersizlik insanların kolektif davranmalarının, toplumsal muhalefet yapmalarının önünde de engel teşkil etmekte ve herkesi kendi dünyasında yalnızlığa ve bunalıma mahkum etmektedir. İnsanların bu düzene alternatif olarak çıkmamaktadırlar. Bu nedenle önce buna neden olan toplumsal ve sosyal olguları bilimsel olarak tahlil etmeli ve çözümlünü de ona göre yapmalıyız. Kültürel olarak insanların önü açılmalı kolektif yaşamın içine çekilmelidir. Bunun içinde gerekli kurumlar oluşturulmalıdır.

İletişimsizlikte biraz da mü-kemmeliyetçiliğin etkisi vardır. Bu da küçük burjuva gururundan kaynaklanmaktadır. Aman hata yaparım, aman yanlış ve eksikliğim ortaya çıkar, insanlar beni dikkate almaz endişesiyle iletişim kurmada zorluk çekilir. Yani insanlarımız hata yaparım diye iş yapmama duygusuna kapılabilmektedirler.

Oysa olumluluklarımızın yanında olumsuzluklarımızın da olacağını bilincinde olmalı ve olumsuzluğu aşmanın biricik yolunun pratiğe - sosyal iletime girmekten geçeceğini bilmek zorundayız. Bunun için hem kişilerin daha atımlı olmasına yardımcı olmalıyız, hem de içinde bulunduğumuz ortamın iyi ve samimi olmasına çaba göstermeliyiz. Bu ortamı oluşturan insanlar daha hoşgörülü, samimi, daha sabırlı ve daha yetkin olursa insanlar kendilerini ifade etmede daha rahat davranırlar. Hata yapmaktan yanlış anlaşılmaktan korkmazlar. Tabi ki bu yapma özgürlüğü olarak anlaşılmalıdır. Önemli olan öncelikle hata yapmamaya çalışmak, hata yaptığımızda da onu aşma becerisini gösterebilmemizdir.

İletişimsizlikte biraz da toplumu bilimsel olarak tanıyamamanın, tahlil edememenin etkisi vardır. Özellikle ülkemiz özgülünde çok

karmaşık bir toplumsal yapılanmamız söz konusudur. İşçisi, köylüsü, öğrencisi, memuru, zengini, fakiri, cahili, kültürlüsü, yaşlısı, çocuğu, genci, çeşitli din, mezhep ve milliyetlerden oluşması vb. vb. Bir dizi olgunun ayırımından olabilirsek o zaman iletişim kurmak çok daha kolay olur. Zira her kesime aynı yöntemle yaklaşmak doğru değildir. Yaklaştığımızda da iletişim kuramamak söz konusu olabiliyor. Onun için yaşamı çok yönlü kavramak geniş birikimlere sahip olmak, iletişimde kolaylık sağlayan başlıca olgulardır. Bu nedenle bu noktalarda yetkinleşmeye oldukça önem vermeliyiz. Birey olarak, yapılanma olarak bunun bilincinde olmalıyız. Bilinç artım iletişimsizliğin panzehiridir. Bunu yaparken de şu hataya düşmemeliyiz. Ben önce her yönüyle bilinçleneceğim, sonra atılım yapayım. Bu devrimci değil reformist burjuva bir düşünce tarzıdır. Yöntem olarak; öğrendiğimiz oranda atılım yapmalı, atılım yaptıkça daha çok öğrenmeli daha çok öğrendikçe daha çok atılım yapmaktayız. Bu iletişimde de, mücadelede de gittikçe ivmenin yükselmesini, yetkinleşmeyi de beraberinde getirecektir. Bu konuda bireysel çabanın önemi de asla gözden irak tutmamalıyız.

YDG: Bu iletişimsizliğin sıkıntısını sadece toplumda değil devrimci yapılanmalarda da çekiyoruz değil mi?

SEZA: Elbette devrimci yapılanmalarda bu konuda istenilen düzeyde değil. Zaten burada yetkinleşme söz konusu olursa bu örgütlenmelerin kitleleşmeleri de o kadar fazla olur.

Ben önce her yönüyle bilinçleneceğim, sonra atılım yapayım. Bu devrimci değil, reformist burjuva bir düşünce tarzıdır. Yöntem olarak, öğrendiğimiz oranda atılım yapmalı, atılım yaptıkça daha çok öğrenmeli, daha çok öğrendikçe daha çok atılım yapmaktayız.

EVİRİM ÜZERİNE

GİRİŞ

İ.Ö. 340 da Yunanlı düşünür Aristo "Gökkuşbu Üstünde" adlı kitabında, dünyanın yuvarlak olduğuna ilişkin savlar verirken, dünyanın durağan olduğunu, güneşin, gezegenin ve yıldızların onun etrafında devindiklerini sanıyordu. İ.S. ikinci yüzyılda Ptolemy kapsamlı bir modeli oluşturdu.

Uzun yıllar her şeyin yaratıldığı gibi statik (durağan) olduğu kabul edildi. Zaman ilerledikçe Dünyanın evrenin merkezi olmadığı ve orta halli bir Güneş'in çevresinde diğer gezegenlerle birlikte dönüp durduğu anlaşılacaktı.

Tanrının emirlerini insanlığına ileten kilise, Tanrının kendi yarattığı evren ve onun merkezinde bulunan Dünya hakkında nasıl yanılmıştı. Söyledikleri gibi dünya düz değil miydi? Bu sırada denizciler dünyanın çevresinde kenarlarından düşmeden dolaşıyorlardı.

Fransa'da bulunan bazı değişik taşları inceleyen Isaac de la Peyrere (1656) bu taşların Adem Baba'dan önce yaşamış ilkel insanlarca yapıldığını düşünmek ve yazmak cesaretinde bulundu. Kitap yakıldı; gerekçe, Adem'den önce insan olamazdı. Ayrıca üstün varlık yaratıldığı gibiydi, ilkel olamazdı.

1856 yılında Düsseldorf yakınındaki Neander vadisinde, kalker katmanlar arasında bir kafatası ve kemikler bulundu. Bulunan kafatasının özellikleri şimdiki insana benzemiyordu. Bunun hasta bir adama ait olduğunu söylediler. Süre gelen zaman içinde birçok hasta adam kafatası bulundu.

Metafizik düşünce materyalizme yer bırakmamak istiyordu. Bilinmezlik, olguculuk vs. düşünce sistemlerini üretti.

Fakat doğa bilimlerinin somut verileri ile metafizik yöntemler arasındaki çelişki uzlaşmaz düzeylere gelince, bu yolu açacak yeni bir düşünce yöntemine gereksinim kendini şiddetle dayattı.

18. yüzyılda Hegel (1770-1831) bu işi üstlendi. Ancak doğanın yasası olan diyalektiği

yalnızca idealize edebildi. Fizik ötesi yorumlarla algıladı. Daha sonra Marks, diyalektiğe ait olduğu yere yani materyalist tabana oturtuldu.

Buna göre doğadaki nesnelere bizim dışımızda da vardır. Algılarımız, düşüncelerimiz, dış dünyanın duyu organlarımız aracılığıyla sinir sistemimize yansımalarıdır. Bu yansımaların gerçekliği sınırlanma yoluyla belirlenir. "**İnsanların varlığını tayin eden bilinçleri değil, tam tersine onların bilinçlerini tayin eden sosyal varlıklarıdır.**" (Marx)

Evrim hakkındaki tartışmalar iki biçimde sürmektedir. Birincisi varlığı ikincisi biçimi hakkında. Birinci grupta varlığı hakkında kuşku duyanlar; bilimsel gerçekler göstermiştir ki felsefelerini değiştirmek zorundadırlar. İkinci grupta ise, çalışanların emekleri, yeni kanıtlar, yeni inceleme aygıt ve teknikleri özelde olan tartışmaları da

aydınlığa kavuşturacaktır.

Yazımızın amacı; olayın mantığını vermek ve basitçe örneklemektir. Yoksa birçok bilim dallarının (biyoloji ve alt dalları paleontoloji, antropoloji, jeoloji vb.) araştırmaları vardır.

Dünyamızın ilk bakışta dağları, denizleri, iklimleri, ısıyı değişmez gibi görünmektedir. Oysa bilgelerimiz, yeryüzünün sürekli bir değişim-devinim halinde olduğunu göstermektedir. Örneğin günümüzde Venedik'in yılda 1 cm çöktüğü ve böyle devam ederse 2048 yılında sular altında kalacağı saptanmıştır. Sicilya, Finlandiya yükselmekte Japonya kıyıları çökmektedir. Dünyamız buzul çağları geçirmiş, ısısal, iklimsel birçok değişiklik yaşamıştır.

Şu anda ki yaşanan Dünya, dün yaşanmış olan dünyanın aynısı değildir. Yarın yaşanılacak dünya da bu günün aynısı olmayacaktır.

JEOLJİK ZAMAN ÇİZELGESİ

Dönemi		Özellikleri
Kuotermer	Halosen Pleistasen	Homonun Farklılaşması İlk Homo Sapiens Örneği
Tersiyer	Pliosen Miosen Oligosen Eosen Poleosen	Homidlerin yayılma ve farklılaşması Maymunlar ve Popidlerin yayılma ve farklılaşması İlk Antropoidler Prosimilerin yayılma ve farklılaşması
Tebeşir Jure Trios		İlk primatlar İlk çiçekli bitkiler İlk memeliler İlk kuşlar İlk dinazorlar
Perm Karbonitler Devon Komriyo		Pek çok canlının yaşamını yitirmesi İlk böcekler İlk reptiller Karada yaşayan ilk bitki ve hayvanlar İlk omurgalılar İlk omurgasızlar İlk hayat

JEOLOJİK ZAMANLAR VE CANLILAR

Yerkürenin tarihi "zaman" adı verilen bölümlere ayrılır. Bunlar da "dönem" veya "devir"lere, devirler "evre" veya "serilere" bölünürler. Yeryüzü tarihinde beş "zaman" ayırılmıştır. Bunların her birinde çok büyük değişiklikler olduğu, fosil (taşıl) kayıtlardan saptanmıştır. Her zamanın kendine özgü bitki ve hayvanları olduğu bulunmuştur. Ayrıca her birinde değişik iklim tipleri saptanmıştır.

PALETOLOJİK KANITLAR

Eski devirlere ait canlıların kalıntılarının bulunması, sınıflandırılması, dağılımı, yoğunluğu ve yaşantılarına ait yorumlarla uğraşan bilim dalına paleontoloji denir. Bu devirlerden kalan taşıkların incelenmesi gelişimin doğrultusu, akrabalık ilişkileri konusunda bize büyük ölçüde yardım etmiştir. Taşıkların oluşumu da önemlidir. Belli koşullar bir araya gelmeden taşıklar oluşmaz. Yer kabuğunda iki tip kaya bulunur. Biri erimiş maddelerden gelmeden oluşan lav gibi püskürük kayalardır; örneğin: Granit. İkincisi kum, mil, çakıl gibi maddelerin geniş su birikintilerinde birikmesiyle oluşan tortul kayalardır. Bu birikim sonucunda altta kalan maddeler giderek basınç altında sıkışır, örneğin kumtaşı, kireçtaşı. İşte canlı varlıklar böyle tortullar arasında kalır ve belli bir süre çürümezlerse taşıl (fosil) haline gelirler. Böylece bitkilerde, dal, yaprak, meyve, polen, çiçek; hayvanlarda iskelet, kabuk, diş gibi belli kısımlar taşıl halinde korunur. Ayrıca çamur içine gömülen canlıların etrafındaki elementler sertleşince onun bütün özelliklerini gösteren kalıp çıkar. Daha sonra içindeki canlı kokuşsa ve ortadan kalksa bile kalıbı aynen kalır. Ya da boşalan kısma dolan mineraller ikinci bir kalıbı oluşturur. Bazı hayvanlarda katran, kehribar, buz, volkanik küller içerisine gömülmek suretiyle kusursuz bir şekilde saklanmıştır.

Dünyamız sürekli değişim içinde olduğundan bu fosillerin içinde olduğu katmanlar da yer değiştirmekte, yükselip alçalmaktadır. Bu tip olaylara; dipteki kayaların yükselmesine emergens, mevcut kayaların denize batmasına sunemgens denir. Bu hareketler

fosillerin yok olmasına veya bazı karışıklıklara yol açmaktadır. Yer kabuğundaki katlanma, çatlama tabakaların birbirinin üstüne çıkmasında aynı sorunlara yol açabilir.

Yine de taşıklar evrimin incelenmesi için en güvenilir kaynakları oluşturmaktadır.

SİSTEMATİKTEN ELDE EDİLEN KANITLAR

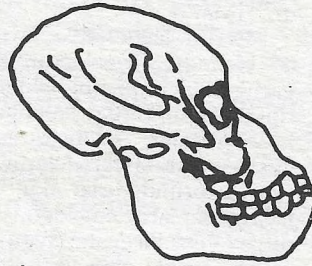
Sistematik, evölüsyon kavramından daha önce başladı. Doğabilimci Carolus Linnaeus canlıların bedensel yapısının bazı temel benzerliklerini temel alarak, doğada yaşayan canlıların evrensel ilişkini hesaba katmadan ilk sınıflandırılmasını yaptı.

Linnaeus sınıflandırmasına göre: çağdaş insanın durumu şöyle özetlenmiştir.

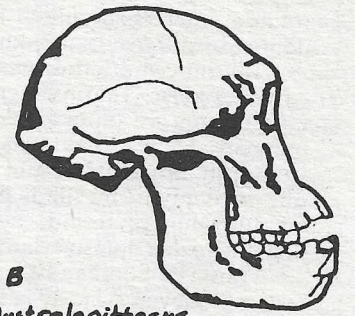
<i>Alem</i>	<i>Hayvanlar</i>
<i>Filum</i>	<i>Omurgalılar</i>
<i>Sınıf</i>	<i>Memeliler</i>
<i>Takım</i>	<i>Primatlar</i>
<i>Familya</i>	<i>Homonidler</i>
<i>Cins</i>	<i>Homo</i>
<i>Tür</i>	<i>Sapiens</i>

Sınıflamaların evrime kanıt olmasının nedeni ise şudur: Eğer bitki ve hayvanlar kendi aralarında akraba olmasalardı, belli bir hiyerarşik diziliş içinde olmayacaklardı.

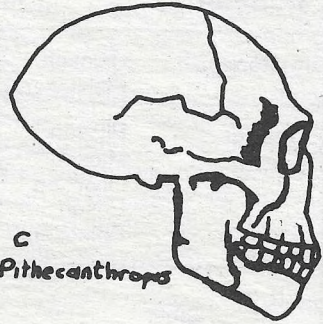
Sistematığın temel birimi türdür. Tür; morfolojik, fizyolojik

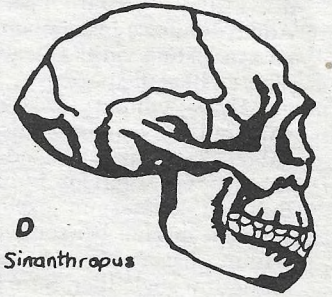
A
Proconsul

B
Australopithecus

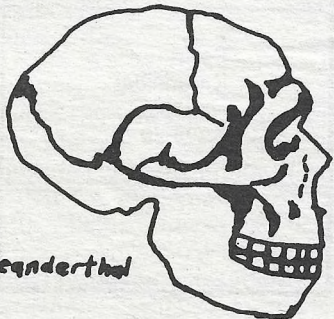

C
Pithecanthropus

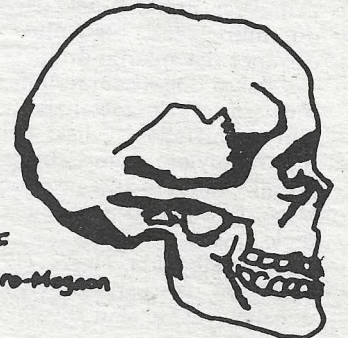

D
Simanthropus

Homo erectus

E
Neanderthal

F
Cro-Magnon

anahatları ile pendaktil (Beş parmaklı) yapıya sahiptir.

Kurbağalardan itibaren üye homolojisi daha belirgindir. Yeryüzünün derin kısımlarında elde edilen fosiller, bugün çift ve tek tırnaklı olarak bildiğimiz hayvanların atalarının beş parmaklı olduğunu göstermektedir. Örneğin atın evrimleşme sürecinde parmak sayısında sürekli azalma görülür.

Karşılaştırmalı anatomide incelemeler esnasında karşılaşılan körelmiş veya artık yapılar evrime kanıt sağlar. Çünkü bir organizma grubunda körelmiş, diğerinde tam gelişmiş olması iki grup arasında yakınlık olduğunu gösterir. Örneğin: Apandist böyle bir körelmiş yapıdır, bilinen bir görevi yoktur. Aksine çoğu kez iltihaplanmak suretiyle (apandist) insana dert olur. Oysa apandist ve bağlı olduğu kör bağırsak ot ve sebze ile beslenen memelilerde büyük bir kese halini almıştır. Bu kesede fazla selülozlu olan besinler özel enzimlerle karşılaşır.

İnsandaki kulak kaşısı, primatlarda ve diğer memelilerin birçoğunda bulunan kasların tümünü içerir, fakat kulak kepçesini oynatamaz (ateşek ve buna benzer hayvanlarda kulak kepçesi -kas ilişkisi devam etmektedir) Ama bazı insanlarda bu bağlantı görülebilir.

Deri -kas bağlantısı insanda (alın derisi hariç) deriyi hareket ettiren bağlantısı kaybolmuştur. Yalnız bazı insanlarda kalıntı olarak kafa derisinde bulunabilir. Bu insanlar kafa derilerini ve dolayısıyla saçlarını hareket ettirebilirler.

Plica Semulnaris (gözün iç kısmında yarım ay şeklinde kas ve zar bağlantısı) asalaklardan, memelilerin çeşitli gruplarına kadar bulunan ve gözü kapatan üçüncü bir göz kapağıdır. Kuşların gözü yere yakın olduğundan uçarken göze giren tozları silmeye yarar. İnsanlarda küçümlenerek gözün bir yanında çıkıntı şeklinde kalmıştır.

Kuyruk, kuyruk sokumundaki kemiklerin körelmesiyle insanda ortadan kalkmıştır. Nadiren 10-15 cm boyunda kuyruklu insanlar doğarsa da bu kuyruklar hastanede kesilmektedir.

Vücut kılları, insanda gelişmişliğe gidildikçe azalmalar gösterir. Bu kıllar bir zamanlar ısıyı korumaya yardımcı olurken, steplere

inildikçe hem hızımızda hem de metabolik gelişmeler sonucu meydana gelen ısınmın kaybolması için ve yapay korumanın artması nedeniyle azalmaktadır.

Ayak kalıntısı, Afrika'da yaşayan dev piton yılanlarının her iki yanında deriden dışarıya doğru çıkmış küçük ayak kalıntıları şeklinde görülür. Diğer yılanların çoğunda bu körelmiş ayaklar taşınmaz fakat ayaklara destek olan kalça köprüleri derinin altında mevcuttur. Tüm bu kalıntılar eskinin bir mirasıdır.

EMBRİYOLOJİK KANITLAR

Evrim için emrionik kanıtların önemi Darwin ve Ernest Haeckel tarafından ortaya atılmıştır. Haeckel 1866'da şu kuramı ortaya koymuştur. "Her canlı gelişimi sırasında evrimsel kademelerini kısa periyotlarla gösterir. Buna evrimin tekrarı denir.

Zigotla başlayıp belli bir organizmanın meydana gelmesine kadar geçen embriyonal devrelerine ontoponez adı verilir. Bir organizmanın jeolojik devirler boyunca devam eden ağır ve sürekli değişme ve gelişmelerle (evrimle) meydana gelmesine ise filogenez adı verilir. Birey kendi ontogenezi esnasında türün filogenezi boyunca geçirmiş olduğu evrelerden, bir bakıma tekrar geçer.

Birçok hücreli hayvanların şekil gelişmesinde zooloji sisteminde kendilerinden önce gelen, yani sistemin başına yakın olan hayvanları görmek mümkündür. Örneğin su kurbağasının yavrusu bir balığa benzer davranışlar gösterir. Kuyruğunu hareket ettirerek yer değiştirir. Su içinde yaşar, solungaçlarla solunum yapar.

Emrionolojik gelişim üzerinde yapılan çalışmalar evrim konusunda ve sistematik biyoloji konusunda büyük aşamaya neden olmuştur. Biz bir çok hayvan grubunu gelişmiş haliyle hangi sınıfa sokacağımızı bilemeyiz, çünkü yapıları değişime uğramıştır. Örnek: Bitin kanadını kaybetmesi gibi.

SİTOLOJİK KANITLAR

İster bitki olsun ister hayvan olsun bütün organizmalar yapıları yönünden birbirine benzeyen hücrelerden oluşmuştur.

Yakın zamana kadar bakteriler farklı bir yapıda tutulurken artık onların da çekirdek içinde değil de uzun ya da yuvarlak şekilde ipliği taşıdığını ve bu ipliğin diğer canlılar gibi RNA ve DNA'dan meydana geldiği bulunmuştur. Gerek golgi aygıtı gerek mitokondrilerinin olmaması bunların ilkel canlılar olduğunu göstermektedir.

Bütün canlıların hücreleri çekirdek veya benzeri stoplazmalardan oluşur. Her canlının çok hücreli de olsa tek hücreli bir dönem geçirdiği bilinmektedir. Bütün canlılarda kalıtsal etmenleri içeren kromozonlar bulunur. Değişik canlılarda biçim benzerliği dışında çoğalmayı sağlayan bölünme (mitosis) benzer şekilde olmaktadır. Eşeyli çoğalma gösteren canlılarda iki hücre, yumurta ve sperm hücreleri birbirini ile kaynaşır. Eşey hücrelerini verecek olan indirgenme bölünmede (meiosis) bütün canlılarda aynı şekilde başlar ve sonlanır. Hücrelerin bütün en önemli biçimsel ve fizyolojik özellikleri, bütün organizmalarda aynıdır. Bunlar tek veya çok hücreli olsun tüm organizmaların aynı kökten geldiklerini kanıtlar.

BİYOKİMYA VE HÜCRE SEROLOJİSİNDEN KANITLAR

Protein çöktirme testlerinin yardımıyla farklı hayvan grupları arasında serolojik bakımdan yakınlık olup olmadığı immüno-kimyasal yoldan incelenmiştir. Primatların insana yakınlığı doğrulanmakta, insana en yakın domuzun oldukça yakın akraba oldukları, tavşanların kemirici hayvan türleriyle yakınlığının fazla olmadığı gösterilmiştir.

Son yıllarda yapılan araştırmalar; iki canlının akrabalık derecesinin amino asitlerin belli bir protein içindeki durumuna bakılarak az çok yalnızca bir amino asidi farkı gösterdiğini kanıtlamaktadır. İki canlının soylarının kaç milyon yıl önce birbirinden ayrılmış olabilecekleri amino asidi değişikliği sayısına bakılarak tahmin edilebilmektedir.

Cinsel Özgürlük ya da Özgürlüğün Cinselleştirilmesi

"Gençliğin geleceği devrimin bir parçasıdır. Ve burjuva toplumdaki devrimin dünyasına bazı asalak bitkilerin uzaklara yayılan kökleri gibi sürünerek sokulan zararlı görünümler ortaya çıkarsa, bunun üzerine erkenden yürümek daha iyidir. Kaldı ki değinilen sorunlar, kadın sorununun da parçalarıdır." (Lenin, Kadın ve Aile sayı: 259)

Tarih boyunca burjuva ideolojisi komünist ve devrimci hareket içine sızmaya, onun homojenliğini zaafa uğratmaya, gündemini ve yönelimini saptırmaya sürekli çalışmıştır.

Bu karşı devrimci çabalar özellikle yenilgi ertesi dönemleri fırsat bilerek, Marksist-Leninist etiketli revizyonist düşüncelerin piyasaya yayılmasını; komünist harekete güvensizlik yayacak, böylelikle kendisi için zararsız oluşumları güçlendirecek örgütsüzlüğü, dönekliliği, teslimiyeti meşrulaştıracak ideolojik sapkınlıkları sürekli körüklemiştir.

Bozgunluğun ve çarşının toz bulutu içinde sorunu esas hal-kadan uzaklaştırarak, parçalarda yoğunlaştırmak, bireyciliği ve bireysel "mutluluğu" düzene getirmek için tüm olanaklar ve kozlar devreye sürülmeye çalışılmıştır.

Toplumsal faaliyetten, toplumsal ilişki ağından soyutlanan (soyutlanması vaaz edilen) insanlar için de, zorunlu bir durak olarak bireysel dürtülerin, bireysel ilişkinin esas ögesi olarak cinsel yaşam, bireysel "mutluluğun" temeli ve insan yaşamının temel felsefesi olarak ortaya sürülmüştür.

"Dikkate değer bir olgudur ki her büyük devrimci hareketten sonra "özgür aşk" sorunu ön plana çıkar: İnsanların bir kesiminde devrimci bir ilerleme olarak, artık gerekli olmayan eski geleneksel zincirlerinden kurtuluş olarak; öbür kesiminde erkek ile kadın arasındaki her türlü dizginsiz eylemi rahatça örtbas eden hoş bir öğreti olarak, sonuncular, yani darkafalılar, burada hemen ağır basar görünüyorlar." (Engels, Kadın ve Aile sayı: 184) O halde şunun altını öncelikle çizmek gerekir ki; "cinsel özgürlük ya da "özgün aşk" denilen teori ne yenidir ne de proleterdir. Tam tersine burjuva kampta toplaşan tüm dönemler ve sallantılı unsurlar için "geçmişin aşılması" yaldızıyla bezenmiş oldukça eski ve bir o kadar burjuvadır.

Proleter hareketin 12 Eylül öncesi kimi eksiklik ve zorlama yorumlarından kaynaklanan hatalarını dayanak alarak, "feodalizmi aşma" adı altında meselelerin özü ve doğrular karartılmaya çalışılarak sorun ele alınmaz. Alınsa da burjuva-aydın çerçevesinin dışında ve her türlü taşkınlığa ve yozlaşmaya açık bir kesimin dışında kimseye yutturulamaz. Bu teorinin savunucularının bugün için hangi durumda olduklarına bakmak bile, bu savın burjuva yoz-bireysel ruhunu algılamak için yeterlidir. Bu savı ileri süren burjuva beyinler eğer söylediklerinde gerçekten samimi olsalardı ve inanarak savunsalardı bugün mücadelenin dışında entel barlarında değil, savaşın ortasında olurlardı. Fakat niyet, proleter hareketin "yanlışlarını" eleştirip, değiştirmek değil, kendi azgınlıklarını,

dönekliklerini örtbas etmek olunca "feodalizmin aşılması" (!) da hiçbir siyasi, pratik değeri kalmamaktadır.

Çünkü artık "feodalizmi aşma-mayanlarla", "geri kafalarla" (!!!); feodalizmi aşıp (!!!) burjuvalaşanların gündemleri yalnız bu noktada değil, tüm eksten boyunca değişmiştir.

Bu durumda sorun: Entel barların melankoli duran bulutu içinde yükselen engin (!) ve modern (!) tartışmalara ortak olmak değil; ama, özellikle gençlik içinde taraftar bulmaya ve meydanları değilde küf bağlamış entel barlarını doldurmaya çalışan bir ideolojik sapkınlığa gereken cevabı vermek şeklini almaktadır. "Sorunun yetersiz, Marksistçe olmayan ele alınışı nereye varıyor öyleyse? Cinsel sorunun ve evlilik sorununun büyük toplumsal sorunun bir parçası olarak kavranmamasına. Tersine, büyük toplumsal sorunun cinsel probleminden bir uzantısı, bir parçası gibi görünmesine. Ana sorun, ikincil sorun gibi geriye çekiliyor. Bu, bir konudaki aydınlığa zarar vermekle kalmaz, genellikle proleter kadınların kafasını, sınıf bilincini bulandırır. (Lenin, a.g.e. say: 253)

Bu durumda komünistlere düşen görev, salt bir konu hakkında proleter düşüncenin somutlaştırılması çabasıyla sınırlı kalmamak; bu teorinin karşıtlarının vardıkları ve kitleleri çekmek istedikleri yerin teşhirini de yapmak olmaktadır.

Sorunun ele alınışına geçmeden önce 12 Eylül öncesi bünyemizde var olan kimi eksikliklere kısaca değinmek ge-

rekmedir. Her ne kadar kadının toplumsal mücadeledeki yeri sürekli işlense de, gereken önemi bilince çıkarılmamıştır. (Şunun da altını çizelim; "en feodal, baci edebiyatçıları" diye suçlanan proleter hareket; saflarında en çok kadını mücadeleye katmış ve şu anda da en çok kadın yoldaşı saflarında barındıran bir durumdadır. Biz sorunu en çoklarla, kıyaslama yoluyla ele almayı doğru bulmadığımız için yetersizliğimizin altını çiziyoruz. Ancak sorunun ilgililerine bu konuyu hatırlatmakta da yarar olduğu düşüncesindeyiz.) Kadının sosyal ve siyasal yaşamdaki rolü olması gereken düzeye çıkarılmayınca, bu kez kadın-erkek ilişkileri ve evlilik olgusu birlik-teliklerde bir problemi, bir çelişkiyi zorunlu olarak doğurmuştur. Aşk hayatında tarafların gündemi ve sosyal pratiği farklı olunca bir süre sonra şu ikilem tarafların karşısına çıkmaktadır: Ya geri ve pasif olan taraf (ki toplumumuzda bu ezici çoğunlukla kadındır), aktif siyasi yaşama katılacak, ileri seviyeye fırlayacaktır; ya da geri pasif yan diğer yanı gereletecek ve edilgen kılacaktır; ya da ilişki bitecektir.

İşte bu nokta doğru kavranıp, ele alınmadığında ve kadın sorununa yeterince bilinçli bir çabayla gidilmediğinde veya kadın aktif siyasi yaşamda erkeğin arkasındaki rolü kendine kabullendiğinde evlilik veya aşk ilişkisi mücadele eden insanın üzerinde bir kambur, bir yük halini almaktadır. Geçmişte olduğu gibi günündede pek çok insanı gereleten, mücadeleden soyutlayan bu olgunun varlığı açıktır.

Kadının sosyal ve siyasal yaşamdaki rolü, aşk ilişkisinin anlamı ve yürütülmesinin yolunun kavranmaması ve de bunlarla birlikte bireysel mutluluğun, toplumsal mutluluktan soyutlanarak ele alınması bu

kamburu doğurmuştur. Bu problemi sağlıklı yöntemlerle ele alamayanların birer birer yuvarlanması; bu kez aşk ilişkisinin geriletici etkilerine karşı insanları duyarlı kılmış mücadeleye mi? Aşk mı? gibi anlamsız bir ikilemin doğmasına yol açmıştır. İkisi bir arada yürüdüğünde gerçek anlamına kavuşacağı görülmediğinde (lafla değil pratikte), bu kez bu tür ilişkiler mücadeleden engelleyici ya da sınırlandırıcı durumuna dönüşmüştür. Bu olumsuzluk (pratik örneklerinde etkisiyle) aşk ilişkilerine karşı bir soğukluk doğurmuş, insanlarda zorlama ve uç yorumlara yol açmıştır. (Ancak kimse kalkıpta komünistlerin cinsel yaşamı yadsıdığı ve ne söylemiş ne de yazmıştır.) Bu eksik ve yanlış bir kavrayıştır. Düzeltmesi, aynı zamanda kadınların siyasi rolünün pratik olarak da ortaya çıkarılmasına bağlıdır. İşte bir eksiklikten, kavrayışsızlıktan söz etmek gerekirse, ancak bu noktada yöneltilen eleştiriler sağlıklı ve mücadeleyi zenginleştirici bir içerikle ele alınmıyor demektir ki; bu da kabulümüzdür.

Burjuva-feodal sistemin yüzlerce yıllık alışkanlıklarını, etkilerini üzerimizden silkip atmak gerekiyorsa (ki gerekiyor) o halde sorunu esas halkadan yakalayarak çözmek zorundayız. Bu temelde kadını "koruyan" (!), (aslında) onu sosyal-ekonomik-siyasi yaşamda 2. sınıf ve erkeklerin ardılı bir pozisyona sokan sakat anlayışları yerle bir etmemiz ön şart olarak görülmelidir. kadınları korunması gereken, evde kocasını bekleyen, mücadelenin yemek yapıcısı, ev düzenleyicisi olarak gören kafalar burjuva-feodal sistemin etkisinden kurtarılmalı ve doğru rotaya sokulmalıdır. Kadın sorununun da olduğu gibi, gerçek aşktan da yakalanması gereken esas halka burada yattığıdır.

Özel Mülkiyet, Aşk ve Evlilik

"Aşk konularında sınıf ilişkilerinin nesnel mantığı söz konusudur" (Lenin) insan yaşamının tüm alanlarında (ekonomik, sosyal, kültürel, manevi, v.b.) olduğu gibi aşk yaşamında da, toplumsal-ekonomik konulardan kaynaklı olarak her sınıfın ideolojik cephesinde kristalize olan bir mantığı, ele alımı söz konusudur.

Gerçekte de sofraya konulan bir yemeğin paylaşılmasından, uzayın derinliklerinde gizlenen sırların yorumuna kadar, hiç bir konu yoktur ki, sınıf mantığının ve içgüdüsünün dışında ele alınabilsin ve üzerinde tartışma yürütülebilsin. Bu durumda, aşka bakış açıları da, tarafların karşılıklı geldiği sınıfsal cephenin somutlanmasında gerçek bir turnosol işlevi (asit mi-baz mı olduğunu ele vermek anlamında) taşıdığını iddia etmek sanırız abartma olmasa gerek.

Aşk, evlilik gibi toplumun üst yapısal, ahlaki ölçütlerinde ele alınan olgular; toplumsal-ekonomik sistem üzerinde yükselen ve onun hukuki bir ifadesi, toplumsal bir kurumu özelliğini taşırlar. İnsanlığın ilk çağlarında, ilkel komünal topluluklarda yani özel mülkiyetin ve sınıfların henüz doğmadığı bir tarihsel kesitte, mülkiyet ilişkilerinin doğmamışlığıyla paralel olarak evlilik kurumuna rastlayamayız. Çünkü bu topluluklarda aileyi toplumun küçük birimleri olarak örgütleyecek, mülkiyet esasına ve mülkiyetin miras bırakılmasına yönelik sosyal-ekonomik bir temel söz konusu değildir. Artı olarak erkek egemen değil, kadın-egemen bir ilişki söz konusudur. Çünkü; kadın topluluğun nüfusunu artıran, topluluğun doğa karşısındaki zayıflığını doğurgan özellikleriyle güçlendiren bu yönüyle de topluluk içindeki doğal-ilkel işbölümü içinde (erkekler avcılık vb. gibi doğayla

ve yaşamın idamesini sürdüren bir pozisyonda) ayrıcalıklı bir yeri işgal eden bir konumdaydı. Bu dönemde kadın birden çok erkekle ilişki kurabilmekte ve de çocuklar babalarının ünvanıyla değil, analarının ünvanıyla anılmaktaydı.

Aşk ise henüz incelmemiş ve doğal-ilkel bir içgüdünün bastırılmış bir dışavurumu şeklinde ve de üremenin bir aracı işlevini görmekteydi. İnsanlık tarihinin daha ilerki evrelerinde özel mülkiyetin ve sınıfların doğmasıyla aşk ve evlilik olgularının da, buna paralel olarak, bir değişim içine girdiğini görmekteyiz. Bu dönem aynı zamanda erkek egemen toplumsal sisteme geçildiği dönemdir.

Erkek birden fazla kadınla evlenebilmekte, ancak kadın tek eşli bir yaşamı kabullenmek zorundadır. Özel mülkiyet toplumu yeniden biçimlendirmekte ve kendi doğasına uygun tarzda onu örgütlemekte, böylelikle kendi varlığını sürdürme çabasıdadır. Özel mülkiyet ilişkisi, toplumsal mülkü bölmekte ve onu kişisel elkoyun içinde, sınıflara ve bu sınıfların şahsında tek tek kişilere özgü, dokunulmaz ölçütlere ayırmaktadır. Değerlerin sahiplenilişinin tipik bir kurumu olarak evlilik böyle doğmuştur. Böylelikle toplumsal değerlere sahip olanlar, bu sahiplenmeye yalnız yaşamları sürdüğü oranda yasallaştırmakla kalmamakta, ölümden sonra da çocuklarına miras olarak bu zenginlikleri devretme hakkını resmileştirmiş olmaktadır. Erkek egemenliğinin bir sonucu olarak, kadınlar erkeklerin soyuna geçmekte, doğan çocuklar erkeğin ünvanıyla anılmaktadır.

Kapitalizm ise özel mülkiyet düzeni olması dolayısıyla feodal kalıpları inceltmekten, ilkel kölelikten modern köleliğe geçmekten başka bir değişim doğurmamıştır. Artı-değer dürtüsüyle kadınları ev ekonomisi-

nin dışına, toplumsal ekonominin içine çekmesiyle Pre-kapitalist toplumsal sistemlere nazaran kadının köleliği modern grönümüyle devam etmiştir.

Her ne kadar tek-eşli evlilik (erkekler içinde) yasal olarak tanınsa da, gerçekte evliliklere yön veren eşit, özgür gönüllü duygudaşlıklar değil yine ekonomik, siyasal, ahlaki vb. kaygılar olmuştur. Sevgi ve aşk iki insan arasında doğal duygusal bir iletişim olmaktan uzak, gelecek olarak, yine özel mülkiyetin ruhuyla pekişen bir tarzda, modern köleliğin hukuksal bir ifadesi olarak tek eşliliğin özel mülkiyet kaynaklı karakterini korumuştur.

Sevgi ve aşk ise doğası gereği manevi, entellektüel, kültürel yönetim ve ilgi alanlarının dışında; maddi hesaplar üzerinde, toplum baskısından (aile, ana, baba) bir kaçış olarak, sınırlı ilişki ağının genişlemesi olarak vb. mantık muhasebesinin üzerinde yükselen hukuksal bir bağıt üstünde yükseldiğinden, fuhuşun, gayri-resmi ilişkilerin yaygınlaşmasını doğurmuştur. Kapitalizm kendinden önceki mülkiyet düzenlerinden devraldığı, kadını cinsel bir meta olarak ele alma anlayışını kendi sınıfsal karakterinin ve sınıf çıkarlarının zorunlu bir sonucu olarak daha da ileri götürmüştür. Kadın cinselliği, ürettiği metaların teşhirinde bir ilgi alanı, spot ışıklandırma olarak vitrinlere taşınmıştır. Oropuluk ve genel evler resmileşmiş, bir sektör oluşturmuştur.

Sevgisiz bir birlikteliğin yıpratıcılığı ve monotonluğu kimi zaman evlilik dışı "yasak aşk"ların doğmasına neden olmuş; kimi zaman da bir heyecan arayışı içinde, ya da bir intikam aracı olarak sevgiden uzak, cinsel fuhuşun doğuşunu gündeme getirmiştir.

Evlilik öncesi ya da evlilikle bağıtlanmamış birliktelikleri

("flörtü") fuhuş olarak adlandırılan burjuva ikiye bölünmüşlüğü, burjuva evliliklerin sevgi dışı beraberliğini ne kadar şirin göstermeye çalışsa da burjuva sadakat ve ahlak ölçüleri sevgiyi katledip, metalaştırmaktan kurtaramamaktadır. Her ne kadar kağıt üstünde evlilik dışı cinsel beraberlikler de eşitlik söz konusu edilse de gerçek yaşamda erkekler için cinsel ilişki bir hak "elinin kırı" olarak ele alınmakta; kadınlar içinse "alınunun karası" olarak değerlendirilmekte yapılmaktadır. Sevgisiz cinselliği (hem erkek için, hem de kadın için) fuhuş olarak değerlendirmekle birlikte, bu konudaki çifte standart'a karşı çıkılması bir görevdir.

"Aşk Özgürlüğü" Başka Bir Deyimle; ET Özgürlüğü

"Aşk Özgürlüğü" ilk, başta, bir özgürlük zinciri içinde burjuva içinde burjuva karakterinden arındırılmış olarak ele alındığında doğru bir önerme olarak ele alınmalıdır.

Ama nasıl?

Aşk iki insan arasında ilkel içgüdülerinden ve maddi hesaplardan arınmış ve incelmış bir duygusal iletişim olarak özgür, gönüllü bir zemine oturmalıdır. Bu anlamda da her türlü ekonomik, sosyal, gerici dayatmalarla çevrilmemiş, doğal ve insanca akışı içinde birbirini tamamlayan özgür iradenin bir eylemi olarak ele alındığında gerçek içeriğe kavuşacaktır. İşte bu anlamıyla ele alındığında; burjuva karakterinden yalıtılmış olacaktır.

Bizim açımızdan sorun, hukuksal boyutuyla değil, evlilik içi mi? dışı mı? boyutunda değil AMA İLKEL CİNSEL GÜDÜLERİN GİDERİLMESİ DE DEĞİL; karşılıklı aşktan meydana gelip gelmediğidir. "Ve son olarak cinsel ilişkinin değerlendirilmesi için yeni bir ahlaki ölçü doğar; cinsel aşkın yalnız evlilik-içi ya da evlilik dışı olup olmadığı değil, ama

aşktan ve karşı-aşktan doğup doğmadığı da sorulur" (Lenin a.g.e. say: 192) Ancak burjuva cinsellik kültürünün mayasını oluşturan (özel mülkiyette olduğu gibi) ne kadar çok kadına (ya da erkeğe) sahip olunursa "kâr" mantığında ifadesini bulan cinsel özgürlüğün ya da bu anlamda ki "aşk özgürlüğünün" tek bir anlamı vardır; fuhuşun ve sevgiden yalıtılmış ilkel cinsel birleşmelerin gizlilikten kurtararak, yasallaşması ve meşru görülmesidir.

"Özgür aşk"ta ifadesini bulan bu düşünce tarzı aslında aşk'a bir yenilik getirmekten ziya da, burjuva toplumda üstü örtülü bir biçimde yaşanan fuhuşun (aşk'sız birleşmenin) resmileştirilmesi; bu anlamda aletleştirilmesidir. Bu iddiamız abartı değil, tam da vaziyetin net bir profilinin çizilmesidir. Çünkü burjuva anlayış cinselliği sevgiden yalıtılmakta, onu (aşkı) uçkur sevdasına, cinsel ihtiyacın karşılanmasına indirgenmekte ve aşkı ilkel güdüler seviyesinde ele alarak insanca özelliğini karartmaktadır.

ML yaldızlı burjuva-revizyonist sapkınlıklar (bu cepheye yanlış hatırlamıyorsak; "Komün" dergisi de katılmakta) "cinsellik bir ihtiyaçtır. Özgür ilişkiyi yadsımak kadını meta olarak sahiplenilen bir eşya olarak görmektir." diyerek, vaziyeti kurtarmaya çalışırken, aslında bu zeminde kendilerini ele vermektedir.

"Engels, Ailenin Kökeni'nde, genel cinsel içgüdünün bireysel cinsel sevgiyle çeliştiğini ve incelendiğini, bunun ne kadar anlamlı olduğunu göstermiştir" (Lenin, a.g.e. say: 257)

Gerçekten de sevgiye cinsellik arasındaki ayrım silindiğinde geriye bir tek "cinselliğin ihtiyacından" dem vurmak kalmaktadır: Dikkat edilsin sevgi ihtiyacı değil, cinsel ihti-

yaçtan. Bu noktada her ne kadar materyalist(!) görünse de, aşk gibi yoğun bir duygudaşlığı içeren bir konuda "maddiliği" (!) ele alarak bu teori, burjuva çeperi kırmak bir yana açık anlaşılır bir tezahürün olmaktan ileriye gidemez. Burjuva genel evlerin kapatılması gibi bir sonucu doğursa da, tüm toplumu genel ev haline getirmekten öteye geçmeyecek bir ideolojik sapkınlıktır, bu teori.

"Aşk" suratlı bir keşiş değilsen de gençliğin -bazan da yaşlıların- anılan "yeni cinsel yaşamı" bana çoğu zaman katışksız burjuvaca, burjuva genel evlerin bir çoğaltımı gibi görünüyor. Biz komünistlerin anladığımız gibi, bütün bunların genel evlerin bir çoğaltımı gibi görünmüyor. Biz komünistlerin anladığımız gibi, bütün bunların aşk özgürlüğü ile ortak bir yanı yoktur. Komünist toplumda cinsel yaşamın eğilimlerini, aşk gereksinmelerini doyurmanın, "bir bardak su içmek" gibi basit ve önemsiz olduğunu söyleyen ünlü teoriyi elbette biliyorsunuz. Bir bardak su teorisi gençliğimizin bir kısmını çıldırttı, deli etti. Savunucuları bu teorinin Marksist olduğunu öne sürüyorlar. Toplumun ideolojik üst yapısındaki bütün görüngüleri ve dönüşümleri onun ekonomik temelinden doğrudan doğruya ve tümüyle saptıran böyle bir Marksizmi red ediyorum. Sorun hiç de bu kadar basit değil. Engels, tarihsel materyalizme ilgili olarak, bunu çoktan saptadı" (Lenin, a.g.e. say: 256)

Ve devamla;

"Komünist olarak, bir bardak su teorisine en küçük bir yakınlık duymuyorum, "aşk özgürlüğü" parlak etiketini taşısa bile. Üstelik bu aşk özgürlüğü ne yenidir, ne de komünistçedir... Burjuva pratiğinde etin özgür kılınması olarak kozadan çıktı. (Lenin) Lenin

için bile "oldukça eski" olan bir teorinin, bizim ülkemiz dönellik cephesinde "yeni" diye piyasaya sürülmesi oldukça ilginç olsa gerek...

Kadını metalıktan kurtarma iddiasında olan bu teori özünde kadının metalığını resmileştirmekte; onun ihtiyacını giderecek bir mekanizma seviyesinde ele almaktadır. Yemek, içmek gibi doğal olan bir güdünün giderilmesinden söz ederken, bunun tek başına değil de 2 kişi arasında gerçekleşen bir ilişki olduğu dikkatlerden kaçırıldığında, insani bir güdünün nasıldan hayvansal bir pozisyon alabileceği sanırsanız daha açık olarak anlaşılacaktır.

Evet, iki insanı yatağa sokan karşılıklı aşkla (dikkat, cinsel dürtü değil) incelmış, duygusal bir bütünlük müdür? Yoksa etlerin birbirine teması mıdır? Meselenin özü budur. Es geçilemez. Aşk'a bakışın komünist mi? Burjuva mı? Olduğunun resmi burda saklıdır. Biz komünistler burjuva mülkiyetin doğurduğu evlilik kurumuna karşıyız. Bu tür evliliklerin iğrenç ikiyüzlülüğüne karşıyız. Sevgiden yalıtılmış, maddi hesaplar ya da zorunluluklar sonucu sürdürülen yatak ilişkilerine karşıyız. Yoksa iki insan arasındaki ilişkinin çoğaltımına, önüne gelenle yatılmayı vaaz eden ya da cinsel ilişkiyi "bir bardak su" derecesine indiren azgınlıkları bir o kadar burjuva ve yoz değerlendiriyoruz.

İşte bu anlamdaki evlilikler bizim için kutsal değildir. Burdan yola çıkıp cinselliği hayvansal güdüler seviyesine indirenleri de burjuvazinin açık sözlü sözcüleri olarak görüyorsunuz.

Komünizm tek işliliğin ortadan kalkması değildir. Sevginin bittiği ilişkilerin, bir takım irade dışı zarlamaların dayatmasıyla devamına karşıyız. Bir ilişki do-

ğar, gelişip güçlenebilir; ölebilir de, İşte öldüğü durumda toplumsal baskının dayatması ortadan kaldırılmalıdır. Bekaretin önemsizliğinin anlamı burdadır. Kadın ve erkek birbirlerini severler ve birleşirler. Ancak ilişkilerinin yürümediğini anlayınca, nasıl başlattılarsa öyle de bitirme hakkına sahiptirler. Ayrılınca "kirlenmemiş" olarak yeni bir yaşama başlayabilirler. Aşk'ın doğallığından söz edilecekse eğer, bu noktada ele alınması gerekir.

Burjuva tek eşlilik ile proleter tek eşlilik kağıt üzerinde aynı gibi görünse de hem ekonomik temellerinden kaynaklı, hem de karakteri gereği birbirine taban tabana zıttır. Bizler aşkı iki kişi arasında ele alırken, onu her türlü burjuva karakterinden yalıtarak ele almaktayız.

"Tek eşlilik ekonomik nedenlerden doğduğuna göre, bu nedenler yitince ortadan kalkacak mıdır?

Hiç haksız olmayarak, şu yanıt verilebilir: O kadar az ortadan kalkacaktır ki, daha çok ancak o zaman tümüyle gerçek olacaktır. Üretim araçlarının toplumsallaşmasıyla ücretli - emek de, proletarya da belirli-istatistik olarak hesaplanabilen orospuluk ortadan kalkar, tek eşlilik, yıkılacağı yerde, sonunda bir gerçeklik olur erkekler içinde.

Böylece erkeklerin durumu herhalde çok değişmiş olur. Ama kadınların ki, bütün kadınlarınki de önemli değişikliğe uğrar. Üretim araçlarının ortak mülkiyete geçmesiyle tek-eşli-aile toplumun ekonomik birimi olmaktan çıkar. Özel ev ekonomisi toplumsal bir sanayiye dönüşür. Çocukların bakımı ve eğitim kamusal iş olur; toplum evlilikten doğmuş olsunlar ya da olmasınlar, bütün çocukları eşit gözetir. Bundan ötürü, bugün bir kızın sevdiği erkeğe

kendini çekinmeden vermesini engelleyen en önemli toplumsal -ahlaki olduğu kadar da ekonomik- etkeni oluşturan "sonu ne olur" kaygısı yiter....

"Burada yeni bir etken, tek eşliliğin ortaya çıktığı çağda olsa olsa tohum halinde olan yeni bir etken işe başlar; bireysel cinsel "aşk" (a.g.e.) Bu durumda aşk ve evlilik olgusu toplumsal ve sınıfsal temelinde bir değişime uğrar. Daha da inceler ve güzelleşir. Her şeyde olduğu gibi cinsellikte de yeni kültür, yeni temellerinden kaynaklı olarak gelişecektir. Froyd'çu cinsel saplantılar ve tespitlere inat; aşk da sınıf kültürüyle ifadesini bulan bir zemine oturacaktır.

Bu durumda sevgiden kopuk cinsel birlikleri fuhuş olarak ele aldığımızda proleter zeminde hareket ediyoruz demektir. Evet, sevgisiz cinsellik fuhuştur; etin ete temasıdır. Bu anlamıyla da bir o kadar hayvancadır.

İnsanın cinselliğe değil, sevgiye ihtiyacı vardır. Cinsellik sevginin içinde ele alındığında altın çağ insanına yakışır bir görünüm arz eder. Bu yönüyle de içinde insanca bir ciddiyet ve olgunluğu barındırarak, saygınlığını hem kendi içinde, hem de toplumsal zeminde kurar.

İlk çağlarda kardeş evliliklerinin gerçekleştiği topluluklarda, bu ilişkiler nasıl doğal kabul edilip, sürdürülüyorsa; aynı şekilde kardeşler arasındaki ilişki zamanımızda bir o kadar itici ve yanlış değerlendirilmektedir. "Aşk özgürlüğünü" savunanların, kardeşler arasındaki ilişkiyi yadsımamaları gerekmektedir. Çünkü bu durumda kendi içinde bir tutarlılıkları kalmamaktadır. Yok eğer "olur mu öyle şey, bu farklı bir şeydir"

denilirse de, bu durumda cinselliğin doğal dürtüsünden dem vurmaktan vazgeçip cinselliğin bir kültür, ideoloji sorunu olduğu kabul ediliyor demektir. Ve bu durumda sorun, doğal bir ihtiyacın karşılanması değil; ama nasıl karşılandığı ve nasıl ele alındığı durumuna dönüşmektedir. Bu noktada da "bir bardak su teorisinin" hiç bir siyasi, pratik değeri kalmamaktadır.

Yazımızın buraya kadar olan kısmında, özet olarak; aşk ilişkilerinde de sınıf ilişkilerinin nesnel zemininden kaynaklı, farklı ideolojik ele alımların varlığını ortaya koyduk. Her ne kadar "maddi" ölçülerle yola çıkılmış gibi görünse de, soruna kaba materyalist çerçevedeki yaklaşımların, özünde burjuva perspektifin daha açık ve net bir tezahürünü ifade eden, "cinsel özgürlük" anlayışlarının ML değil; burjuvaca olduğunu belirttik. Lenin yoldaşın belirttiği gibi "cinsel yaşamın dizginsizliği burjuvacadır, çöküş belirtisidir." (Lenin, a.g.e.) Her konuda olduğu gibi aşkta da sağlıklı olanı yaşamaya ve savunmaya dönüştürülmüştür. Yaşam boşluğu tanımaz. Ya sorunu sağlıklı ele alıp, doğru ve güzel olanı yaşatacağız, ya da hayvancalığın ve burjuva yozluğun sularında kulaç atacağız. Ya biri, ya da diğeri.

Bu noktada soruna sınıfsal zemininde kaynaklı ve koşulları içerisinde tavır almanın yanında; genel olarak ya da soyutlayarak da "aşk"ı irdelemek konunun daha iyi anlaşılması açısından gerekli bir çaba olacaktır. Gelecek sayımızda kadın-erkek ilişkisi ve aşkın mantığı üzerinde sağlıklı birlikteliklerin çerçevesini çizmeye çalışacağız. Evliliğe proleter bakışı bu yazıda somutlaştırmaya çalışacağız.

yeraltındakine

kumrular tartışmalarımıza tünemiş
 kanatlarında balkıyor tümcelerimiz
 gözlerimiz bir yağmur dağarcığı
 -lâleler de dokunaksız artık
 dudaklarında algılıyorum sözcüklerin kıpırtısını
 flütler sevdamızın tem'inde konçerto
 alanlar savrulup gitmek
 şanlı işçi alaylarına
 ve bütün yeryüzü denizleri
 arınmaktır bengi-suyunda barok ezgilerin

şimdi ekim öğelerindeyiz
 ti an en men'deki- Leningrad'taki ekim öğlenlerinde
 aç ve kararlı...

-öğrenmek istiyorsun çelişkileri ardımızda yarı-sömürge
 yarı-feodal koşullar önümüzde demokratik halk devrimini
 yanımızda savaşlar
 kitaplar
 şiirler

tümüyle haklı karanfilleri şölenlere çiçekleyen
 sanki MLMZD uğruna dağlarda kavga veren gerilla tüfekleriyiz

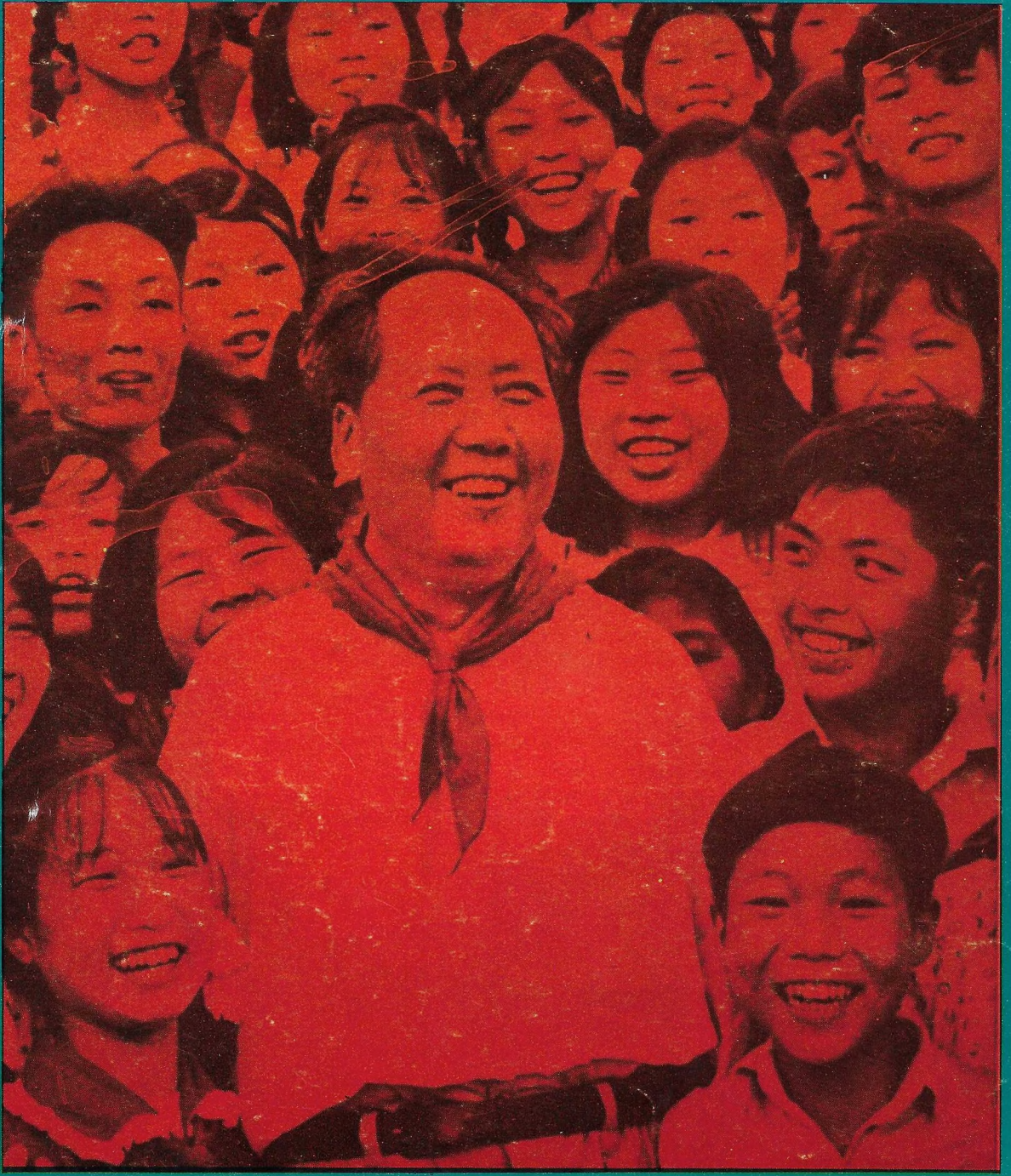
sankisi fazla
 bu dört yapraklı yonca sevdamızla
 nasıl sevişiyorsak yağmurlara değin
 işlemeli içimize sıcağı
 siperdeki nöbet söyleşilerinin

nerede aaah!..
 şimdiden özledim hüzne göz çatan pembe imgeli sevdanı
 nasıl olursa olsun
 çatışmalar bugünü belli olmayan çocuklar doğurur
 sen bir silahsın partizanların üşümüş ellerinde
 bir solukluk "hoh"lamayla ısıtılan
 ayaz gecelerin koltuk altlarına sığdırılan
 güneşten ellerisin kutu deresi boyunca sağaltırken yaralarımı
 güneşten bilincinle partizanların

düşümüüz sınıfsız toplum
 sınırsız menekşe tarlaları
 sancısız kızıl gün
 kızıl çağ ve sürekli
 sürekli dönüşmek hayata
 hayata önad olmak için
 önad olmak için kavgaya
 kavgaya sunlmuştur bu can..
 bu can!.. kanın ısisında yeniden açan
 ve tutankamunları vuran
 ve bütün komprador firavunları
 1991'in katil düzenlerinde

dağların güzeyinde vuran, tarlalarda vuran
korkusuz uslara gerekçeli bilinç
bilinç giz vermeyenlerin terli alınlarında
kızıl diyarbakır yıldızı
yıldızı ufuklarını sarsmış mazlum ülkemin
ülkenin çeşitli milliyetlerden hakları aç
aç, bir bak Mao yoldaşa
der ki: İKTİDAR NAMLUNUN UCUNDADIR
ucundadır özgürlük, çağları sarsan kavganın
kavganın sonsuz-sınırsız ülkesidir İbrahim'in gözleri.
gözleri işkencede yeşiller incileri
yemyeşil boyar nehirleri coşkulu haykırışlar için
haykırışlar için sabah yıldızlarının erişkin isyanlarında

bu bir çağrıdır devrime
annelerin üretken karınlarında ceninlenen
ceninlenen ve çocuk olan
çocuk olan ve sonra genç
genç bildirisi, partisinin ışıklı kuramlarıyla
kuramlarıyla isyan
isyan dağ ateşi anaların karnında
karnında kurşun, adressiz ve kalles
kalles dönemlerin yeraltındayız
yeraltındayız eylemler, halaylar ve türkülerle
türkülerle üstüne çıkmak için dünyanın
dünyanın türkülü ülkesi olmak için Türkiye'de
Türkiye'de ıştır yolu bilimin
bilimin eytişen ışıklı coşkusundayız
coşkusundayız devrimin
devrimin yitimlerinde
yitimlerinde yoldaşların
yoldaşların ve çiçeklerin
çiçeklerin, sonsuza uğurlanmaların
uğurlanmaların onurunda
onurunda sınıf sevisinin
sevilerin karanfillerinde, karanfillerin yakalarında
yakalarında işçilerin
işçiler ve köylülerin
köylülerin buğdaylarında orak
orakların duldalarında çekiç
çekiçlerin bayrağında kızıl yıldız
kızıl yıldız tek umudumuzdur
umudumuzdur sonsuz kırları altınçağın

**MAO ZEDUNG
ÖLÜMÜNÜN 15. YILINDA
EZİLEN DÜNYA HALKLARININ
ALTINÇAĞA GİDEN YOLUNU
AYDINLATIYOR!...**